

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Ob skupščini JUU

Naši učitelji se pripravljajo, da na svoji letošnji skupščini v Zagrebu posebnost slovesno praznujejo 20-letnico obstoja naše države. Značilno za te naše kulturne delavce v najožjem pomenu te besede je okolščina, da bodo na svoji stanovski prireditvi odmerili pretežno večino zborovalne dobe ravno najvažnejšim problemom naše narodne omike. Podali bodo objektivno bilanco za delo preteklih dveh desetletij in si zahtevali nove smernice za najbližjo prihodnost.

Naša javnost ima v svoji čudni brezbratnosti odločno premalo smisla za pravilno oceno prizadevanj, ki ga učiteljsko posveča izobrazbi širokih ljudskih slojev in tudi premalo volje za pravično oceno velikega uspeha teh naporov. Za povprečnejše velja pravilo, da je delo na osnovni izobrazbi naše mladosti pač učiteljeva poklicna dolžnost, pa mora potem takem sam gledati, kako ji bo kos. Ljudje, ki tako sodijo — in tako površna sodba se čuje le preprosto, — nimajo niti najmanjšega pojma o nalogah, ki so učitelju poleg omenjene poklicne dolžnosti navržene same po sebi in ki jih naše učiteljsko po veliki večini tudi vrši z vzgledno poštrevnostjo in nekako samoumevnostjo. Na vso srečo izhaja naše učiteljsko po najpretežnejšem delu iz delavnih slojev našega ljudstva in ima zato polno razumevanje za ljudske potrebe, za težave našega malega človeka in za njegove posebne težnje.

Dejali smo že, da je naš učitelj kulturni delavec v pravem pomenu te besede. Poleg izključno šolskega in vzgojnega dela leži na njegovih ramenih vse ono veliko delo v prosvetnih, gospodarskih in človekoljubnih organizacijah, ono veliko delo, za katero nikoli ne žanje zvenečega plačila, za katero le redko doživi zaslužen priznanje in za katero mu je edina nagrada doseženi uspeh na narodni njeni. Če se le malo zamislimo v ta obširni delokrog, moramo priznati, da je učitelj med našim ljudstvom oni element, ki je najbolj zaslužen za visoko raven splošne omike našega človeka. On dan za dnem opravlja nešteto imponderabilij, ki imajo morda le bežen pomen, ki pa kot končna vsota le močno tehtajo in dokazujejo rensični uspeh tega večnega vladanja.

Pri nas ni nobenega inteligenčnega poklica, katerega zastopniki bi bili s svojim življenjem in udejstvovanjem tako tesno splojeni z ljudstvom, kakor so ravno učitelji. Živeč stalno med narodom, po velikem delu zelo oddaljeni od večjih središč, imajo učitelji dovolj prilike, da spoznavajo nepotvorbno življenje našega kmeta, težaka in delavca z vsemi njegovimi tegobami in težavami. Priznati moramo, da zavedni učitelji tudi verno prisluškujejo utripom narodnega življenja in ravno od učiteljev smo že čisto slisali predavanja, ki so izredno tankočutnostno opisovala dejanje in nehanje, bedo in strahoviti položaj ljudstva v nekaterih naših zaruščenih krajih. Učitelju je dana izredno ugodna prilika, da na svojih gojenih spoznavajo vse one potrebe, ki stiskajo in tarejo našega malega človeka. V priznanje našemu učiteljskemu moramo tudi navesti, da ravno njihove ankete, izvršene z globokim razumevanjem bistva problema, nudijo najboljši pogled v narodovo življenje in naivernejšo sliko njegovih vrlin in nedostatkov. To poznanje pa je prvi korak do zboljšanja in učiteljsko pionirsko delo je nedvomno narekovalo toplo in iskreno hotenje po zboljšanju.

Še neko velevažno stran učiteljskega dela je treba posebej poudariti. Kakor so današnje prilike, je učitelju padlo v dolžnostni delež še vse ono narodno obrambno delo, ki ga je nekdo vršil daleko širši krog naše javnosti. Dvajset let svobode pa je pri nas na žalost ustvarilo pogrešen nazor, da smo v mehanizirani vojski popolnoma varni v narodnostnem pogledu, kjer pa bi se morala pokazala še kakota potreba, je v to poklicana država, da s svojimi sredstvi in po svojih organih bdi nad našo narodno obrambo. Kam smo prišli ob taki lahkomišelnosti presoji važnega problema te obrambe, je dovolj jasno vsakomur. Najnovejši dogodki so dokazali, kako naše ljudstvo lahko podlega prišepetavanju tujine, kako močno še tiči v nekdanjem duhovnem robstvu in kako malo smo storili za njega dokončno osvoboditev.

S prav matimi izjemami je bilo narodno obrambno delo zadnjih dvajset let prepuščeno le učitelstvu, pri čemer pa seveda ni manjkalo neblagih posegov v njihovo prizadevanje, nesametnih posegov, ki so navadno iz temelja podrli vse, kar je sezidala učiteljeva pridnost in smoternost. Iz bogatega programa letošnje skupščine JUU se da razbrati, da naši pionirji na kulturni ledini vendar kljub vsem neveselostim niso izgubili niti volje niti poguma za nadaljevanje svojega plodonosnega dela, onega važnega dela, ki sega daleč preko okvira njihove poklicne dolžnosti. Program učiteljev iz dravske banovine je v tem pogledu osobito obširen, važen pa predvsem zaradi tega, ker kaže, da so

POMEMBEN SESTANEK MALE ANTANTE NA BLEDU

Danes se prične na Bledu konferenca zunanjih ministrov MA, ki ji pripisujejo zaradi izpremenjene situacije v Evropi izreden pomen

Bled, 20. avgusta b. Bled še zlepa ni bil tako kompletno zaseden kakor letos. Zato se res ni čuditi, ako so se za namestitev vseh odličnikov, ki so prihili na blejsko konferenco Male antante, pojavile precejšnje težave. Zanimanje za sedanje zasedanje Male antante namreč daleč prekaša vso dosedanje pozornost ob podobnih prilikah. Tako se vedno prihajajo diplomati od vseh strani, dočim so novinarji v glavnem že zbrani. Zastopani so vsi pomembnejši evropski listi in vse večje evropske agencije, nenavadno številni pa sta zlasti novinarski delegaciji obeh naših zaveznikov, Rumuniji in Italiji. Veliko zanimanje za sklepe Male antante v madžarskih krogih potrjuje posebno številna udeležba madžarskih novinarjev. Italijanski, nemški, francoski in angleški novinarji so še posebej žive priče pozornosti evropskih veselil, ki seveda z veliko napetostjo pričakujejo blejskih sklepov, ker so tukajšnji mednarodni krogi splošno prepričani, da bo sedanja konferenca Male antante, katere sklepi ne morejo biti drugačni kakor mirotnost, velikega pomena za bližnji razvoj v vsej srednji Evropi, in to v znamenju blagodejnega vpliva na obče omlajenje napetosti, kar bo tudi ostala Evropa pozdravila z velikim olajšanjem.

Toda senzacij, kakor mi je neka poučena oseba izjavila, vsaj v običajnem pomenu te besede, ni pričakovati. Kdor dela za mir, namreč ne pripravlja neljubih presenečenj za nikogar — razen morda za onega, ki miru ne želi ... Mala antanta je bila od vsega pričetka najsolidnejši stebel miru v srednji Evropi. Propadla so mnoge prehodne kombinacije, ki so jih vodile drugačne težnje in največkrat samo trenutni interesi te ali one velesile, Mala antanta pa je ostala in preživela vse burje in viharje, ki jim je bil v zadnjih letih izpostavljen podunavski prostor.

Ob svojem nastanku pred 16 leti je imela Mala antanta ob svojih bokih tri sovravno razpoložene velesile: Rusijo in Nemčijo, (ki sta bili do Hitlerjevega nastopa zaveznici) ter Italijo. Politika posameznih članic Male antante in Male antante kot celote, ki se nikdar ni vklepala v pretesne formule, kadar je šlo za miroljubno ureditev odnosov s sosedji, pa je v poslednjih letih izrazvala mnogo nevšečnih diferenc. Tako je češkoslovaška s svojo pogodbo z Rusijo razbremenila ne le svoj mednarodni položaj, nego je s tem olajšala tudi ruski pritisk na zavezniško Rumunijo in tako omogočila sklenitev pakta o nenapadanju tudi med tema dvema sosedama. Jugoslavija je s prijateljsko pogodbo z Italijo in vzdrževanjem prijateljskih odnosov z Nemčijo odstranila pritisk tudi s teh dveh strani. Za Malo antanto kot celoto je v nasprotju z morebitnimi drugačnimi računi vse to pomenilo samo nove pridobitve in važno utrditev njenega mednarodnega položaja. Res je, da se je med tem pojavila nova napetost na tretjem sektorju, to da Mala antanta v novem položaju ni skrhana ali omtvornjena, pa se ji zato tudi novih preizkušenj ni treba bati, tem manj, ker se vedno bolj opaža, da cenijo njeno splošno mednarodno in srednjeevropsko prednost tudi drugi, od katerih bi se pred kratkim kaj takega ne mogli pričakovati. Seveda niso še ta priznanja brez pomislekov in verjetno tudi ne brez egoističnih računov, vendar smemo pribiti dejstvo, da

je spremenjena evropska situacija prikazala tudi nekaterim veleislam pomen Male antante v konkretni obliki.

Tako je sam po sebi dozel novi položaj, v katerem je sočelo vanje z Malo antanto za mnoge njene večerjane nasprotnike prej zaželjeno kakor ne, četudi se sedaj prejasno poudarjanje tega preobrata v razpoloženju nasproti Mali antanti še ne želi povsod pokazati. Zato se tu in tam še vedno pojavljajo poizkusi ločenih sporazumov s posameznimi članicami Male antante proti njeni celoti, vendar so, kakor doslej, tudi v bodoče vsi ti poskusi obsojeni na neuspeh. V svojih bistvenih življenjskih vprašanjih se je Mala antanta znala vedno uveljaviti kot celoto. To smemo pričakovati tudi glede na probleme, ki so na dnevnem redu njenega blejskega zasedanja, kakor nam v tem pogledu zagotavljajo z vseh strani.

Tudi v tem vidimo dokaz popolne uravnovešenosti mednarodne pozicije Male antante, ki vzdržuje po svojih članicah najboljše odnose s vsemi velesilami, ne da bi se kot celota hotela vmešavati v njihove medsebojne obračune. Zato smo prepričani, da se bo v uvodnem splošnem pregledu položaja manifestirala v vseh glavnih vprašanjih popolna skladnost mnenj in stališč vseh treh zunanjih ministrov. Svoje stališče nasproti perečim evropskim problemom, ki se držav Male antante niti neposredno ne tičejo (kakor v španskem vprašanju, v vprašanju odnosov med velesilami, itd.), je stalni svet Male antante na svojih dosedanjih zasedanjih dovolj jasno označil. Države Male antante se v zadeve drugih ne vmešujejo, iskreno pa pozdravljajo sleherno pobudo, ki naj koristi miru. V tem smislu so n. pr. na sinajski konferenci v maju izredno pozdravili angleško-italijanski velikomorski sporazum.

Vprašanje zase in predmet posebnih razgovorov na jutrišnji konferenci pa bo stališče, ki naj ga države Male antante zavzamejo na bližnjem septembrskem zasedanju sveta in skupščine Društva narodov v Ženevi, in glede na probleme, ki bodo tam na dnevnem redu. Napačna je domneva, ki je nastala pod vplivom netočnih poročil inozemskih listov, da bo ena izmed članic Male antante postavila na Bledu v razgovor konkretni predlog o odvzcu držav Male antante od tako zvanih sankcijskih določb pakta Društva narodov po zgledu Švice in nekaterih drugih malih držav (Belgije, Holandske, nordijskih in baltičskih držav ter Poljske). V tako konkretni obliki po naših informacijah to vprašanje ni bilo postavljeno. Jasno pa je, da tudi države Male antante ne morejo prezreti znanih nesoglasij, ki so se pojavila med članicami Društva narodov glede nadaljnje aplikacije člena 16 pakta DN in da morajo računati z možnostjo, da se to vprašanje sproži na septembrskem zasedanju v Ženevi v obliki konkretnega predloga zgoraj navedene skupine držav. Stalni svet Male antante mora zato tudi v tem pogledu zavzeti svoje stališče zaradi enotnega zaorjanja vseh članic Male antante v tem vprašanju. Enotnost stališča nasproti Društvu narodov se zdi temboj važna, ker je letos naša država na vrsti, da zastopa Malo antanto v svetu Društva narodov. Njena funkcija bo z blejskimi sklepi samo olajšana.

na nadaljnji potek teh pogajanj. V tukajšnjih poučenih krogih trde, da so sedaj pogajanja z Madžarsko v glavnem že zaključena in da je pričakovati ob zaključku konferenca važnih sklepov giede njih.

Izmed ostalih točk dnevnega reda bodo vzbudili pozornost zlasti razgovori o novi ureditvi plovnice na Dunavu. To vprašanje je postalo v novem času aktualno, tako zaradi nemškega, kakor zaradi rumunskega stališča. Tudi sklepi o tem bodo velikega pomena, kajti gre za kočljivo vprašanje, kako naj se spravi v sklad načelo o svobodni plovnici z načelom o suverenosti obrežnih držav. Samo po sebi se končno razume, da bo stalni svet Male antante kakor na vseh dosedanjih svojih zasedanjih tudi to pot skrbno proučil vsa gospodarska vprašanja, ki zanimajo države Male antante v medsebojnih odnosih in ki naj se nato postavijo na dnevni red gospodarskega sveta Male antante, na njegovo vsem prihodnjem zasedanju proti koncu septembra. Iz tega pregleda glavnih tem razgovorov si ni težko predčrti velikega pomena sedanjega zasedanja Male antante, kateremu vsa mednarodna javnost posveča tako izredno pozornost.

Program konference

Bled, 20. avg. p. V pričakovanju konference Male antante si je Bled nadel prav svečano obleko. Okrasil se je z zelenjem,

Organ lorda Edena o novih problemih Male antante

London, 20. avgusta. h. Današnja »Yorkshirepost«, organ bivšega zunanjega ministra Edena, objavlja dolg uvodnik o bližnjem zasedanju stalnega sveta Male antante na Bledu. Med drugim naglašja:

Mala antanta stoji danes docela pred družinskimi problemi, kakor v času, ko je bila ustanovljena. Danes mora Mala antanta računati z ekspanzivnim programom Nemčije. O kaki obkolitvi Nemčije ni bilo nikoli govora in nikdar ni bilo dvoma o tem, da je Nemčija dominirajoči faktor v mednarodnem gospodarskem življenju Podunavja, ter da mora to tudi ostati. To je dokazala tudi politika Male antante v preteklosti. Skrb teh držav je usmerjena na njihovo gospodarsko neodvisnost in na njihovo sposobnost, da ohranijo svoje nacionalno življenje ob normalnih gospodarskih in političnih odnosih s svojimi velikimi sosedji. Toda politika gospodarske avtarkije sili Nemčijo k poskusu, da popolnoma obvlada gospodarsko življenje Podunavja.

Kar se tiče prizadevanj Male antante, da

Tiskovna Mala antanta

Bled, 20. avg. p. Ze snoči je prispela na Bled čl. novinarska delegacija, davi pa je prispela še delegacija iz Rumunije. Jugoslovanski tovariši so danes dopoldne obema delegacijama priredili prirščeren sprejem. Gostje in naši novinarji so imeli danes v prostorih Kazine na Bledu skupno kosilo. Popoldne se je pričela konferenca Male antante tiska. Delegacije so se zbrale v salonu Park-hotela. Konferenco je otvoril letošnji predsednik tiska Male antante, dr. Popović, ki je prisrčno pozdravil češkoslovaške in rumunske tovariše, pa tudi uradne zastopnike, kakor načelnike našega, rumunskega in češkoslovaškega Presbriroja. V svojem govoru je dr. Popović naglasil, da je Mala antanta tiska, ki deluje že nekaj let, pokazala veliko in tvorno življenjsko silo. Z zadovoljstvom je treba ugotoviti, da se prisrčni odnosi in prijateljstvo niso niti najmanj okrnili. Nato

najde modus vivendi z Madžarsko, misli pisec tega članka, da bi bil tak sporazum po vzgledu solunke pogodbe vsakomur iskreno želeli. Težkoče obstojajo le na strani Madžarske, ki se ne želi vezati napram Češkoslovaški, dokler ni rešen češkoslovaški manjšinski problem. Madžarska hoče pokažati, v kaki meri bo Nemčija vztrajala pri svoji politiki napram CSR.

Na koncu meni pisec, da je pod takimi okoliščinami pričakovati kot povsem naravno, da bo bližnja konferenca Male antante delala za njeno okrepitev ne pa za njenon oslabitev. Mala antanta more o političnih in gospodarskih zadevah razpravljati vsakomur z večjo avtoriteto kakor druge male države, ki nimajo tako preizkušene zaveznitve, kakor pa je vse doslej predstavljala Mala antanta. To bi bilo tudi v interesu drugih držav v tem delu Evrope, ki bi bile v enaki meri prizadete, če bi bila ogrožena politična in gospodarska svoboda jugovzhodne Evrope.

Najvažnejši problem sporazum z Madžarsko

Pogajanja so v glavnem že zaključena in je pričakovati ugodnih rezultatov

Predmet posebnih podrobnih razgovorov bodo nadalje vprašanja, ki se nanašajo na medsebojne odnose držav Male antante ter na odnose Male antante do sosedov. Zdi se, da se ne varamo, ako v tej zvezi že sedaj napovemo, da bodo zunanji ministri Male antante pokazali in še vse bolj konkretno poudarili pripravljenost svojih držav za sodelovanje z vsemi sosedji brez razlike. Glede na dosežene uspehe v tem pogledu in glede na nove, ki se še obetajo prav v zvezi z blejskim zasedanjem Male antante, je upravičeno pričakovanje, da ne bo ta novi poudarek pripravljenosti za sodelovanje z vsemi sosedji samo platon skega značaja.

V nekaterih tukajšnjih inozemskih krogih pričakujejo prav v tej zvezi najpomembnejših rezultatov sedanjega zasedanja Male antante. Konkretno bo to pot vnovič na dnevnem redu vprašanje definitivnega sporazuma z Madžarsko, ki zaključek dolgih pogajanj o priznanju vojaške enakopravnosti tej skupni sosedji vseh treh držav Male antante in o ukinutvi zavednih omejitev trianonske mirovne pogodbe. To vprašanje je bilo že na sinajski konferenci glavni predmet razgovorov med zunanji ministri Male antante. Tedaj sporazum še ni bil mogoč, ker se Madžarska še ni odločila, da v zameno za koncesijo da državam Male antante skupno izjavo o nenapadanju, ki naj bi bila jamstvo, da ne bo svoje ponovne oborožitve izrabila za napad proti tej ali oni, ali vsem trem članicam Male antante hkratu. Pogajanja pa so se med tem nadaljevala in so v glavnem ugodno potekala. Da bi se odstranila sleherna zapreka, države Male antante niso več vztrajale pri zahtevi o skupni izjavi glede nenapadanja in bi se zadovoljile tudi z ločenimi izjavami, vendar pa pod pogojem, da je njihovo besedilo za vsako državo Male antante povsem enako.

Na potek pogajanj je med tem zelo ugodno vplivala nova ureditev manjšinskega vprašanja v Rumuniji. Med Madžarsko in Jugoslavijo že prej ni bilo nobenih nesporazumov v tem pogledu. Češkoslovaška prav sedaj ureja položaj svojih manjšin brez razlike na najširših demokratičnih osnovah. Nedavni sporazum Bolgarije z Balkansko zvezo, ki je v bistvu rešil ista vprašanja, ki so sporna med Madžarsko in Malo antanto, seveda tudi ni brez vpliva

na nadaljnji potek teh pogajanj. V tukajšnjih poučenih krogih trde, da so sedaj pogajanja z Madžarsko v glavnem že zaključena in da je pričakovati ob zaključku konferenca važnih sklepov giede njih.

Izmed ostalih točk dnevnega reda bodo vzbudili pozornost zlasti razgovori o novi ureditvi plovnice na Dunavu. To vprašanje je postalo v novem času aktualno, tako zaradi nemškega, kakor zaradi rumunskega stališča. Tudi sklepi o tem bodo velikega pomena, kajti gre za kočljivo vprašanje, kako naj se spravi v sklad načelo o svobodni plovnici z načelom o suverenosti obrežnih držav. Samo po sebi se končno razume, da bo stalni svet Male antante kakor na vseh dosedanjih svojih zasedanjih tudi to pot skrbno proučil vsa gospodarska vprašanja, ki zanimajo države Male antante v medsebojnih odnosih in ki naj se nato postavijo na dnevni red gospodarskega sveta Male antante, na njegovo vsem prihodnjem zasedanju proti koncu septembra. Iz tega pregleda glavnih tem razgovorov si ni težko predčrti velikega pomena sedanjega zasedanja Male antante, kateremu vsa mednarodna javnost posveča tako izredno pozornost.

Japonce začenja skrbeti

Sanghaj, 20. avgusta. AA. (Reuter). V japonskih krogih vlada veliko vznemirjenje zaradi ponesrečenih japonskih poskusov, da bi strli kitajski odpor pri Hankovu. V dolini reke Jangce so japonske čete pretrpele spet nov neuspeh pri Kiukiangu. Splošno pravduje prepričanje, da morajo dobiti japonske čete močna vjačenja, preden se lotijo napada v velikem obsegu. Sami Japonci računajo, da Hankova ne bodo mogli zavzeti pred polovico oktobra.

Tokio, 20. avg. AA. (Havas). Japonski listi objavljajo poročilo agencije Domei iz Taiuana, ki pravi, da so japonske čete, ki vodijo bojne operacije v južnem delu šinsija, zavzele zadnjo železniško postajo na progi Tatung-Pukau na severni obali Rumene reke. Kitajske čete so pustile na bojišču 1500 mrtvih. Pukau leži 24 km od Tungčana na drugi strani Rumene reke.

Sanghaj, 20. avgusta. AA. (Havas). V dobro obveščenih krogih v Pekingju pravijo, da so japonska letala 17. t. m. bombardirala francosko katoliško misijonsko postajo v Takeutangu, 80 km južnovzhodno od Pekinga. Dve bombi, vrženi na cerkev, nista zadeli cilja, vendar pa sta pokodovani misijonska hiša in šola. Žrtve k/sreči ni bilo. Francoski poslanik je že vložil protest pri japonski vladi.

Ruska letala nad Mandžurijo

Tokio, 20. avgusta. (Havas). Agencija Domei poroča iz Hunčuna v pokrajini Tsiensiao, da je šest sovjetskih bombnikov ponovno preletelo vzhodno mandžursko mejo. Bombnike so točno opazili, ko so leteli nad Hunčunom. Letalo so nekaj časa krožila v višini 500 m nad mestom, nato pa odletela v smeri proti Esti Soče. Po istem poročilu je neko drugo sovjetsko letalo okrog 10. letelo nad vzhodno mandžursko mejo in krožilo v višini 400 m nad neko točko, ki leži 7 km severovzhodno nad Heiko na južni obali reke Tumen. Nato je isto letalo letelo 30 km vzdolž reke. Drugo sovjetsko letalo se je pojavilo 6 km vzhodno od Seigua na južni obali reke Tumena. Letalo se je umaknilo, ne da bi vrigo kake bombe. Obe točki, ki so ju sovjetski letalci preleteli se nahajata na mandžurskem ozemlju.

Stevan Čirić odpotoval v Haag

Beograd, 20. avgusta. AA. Davi je odpotoval predsednik narodne skupščine Stevan Čirić s parlamentarno delegacijo v Haag na sestanek medparlamentarne zveze. V času njegove odsotnosti bo vršil dolžnosti predsednika skupščine podpredsednik Jevrem Tomić.

London za radikalnejšo politiko napram Francu?

Odgovor generala Franca postavlja na glavo vso politiko nevmešavanja

London, 20. avg. h. Danes je prispelo v London celotno besedilo odgovora generala Franca na predloge londonskega odbora za nevmešavanje. Besedilo bo najbrže objavljeno jutri zvečer. V ponedeljek se vrne v London predsednik odbora za nevmešavanje lord Plymouth, ki bo najbrže za sredo ali četrtek sklical sejo odbora za nevmešavanje, medtem pa bo s člani, navzočimi v Londonu, proučil Francov odgovor.

V uradnih angleških krogih ne prikrivajo svojega razočaranja nad Francovim odgovorom, ki je po mnenju poučenih krogov popolnoma negativen. V vladnih krogih spravlja odgovor generala Franca in postopanje Italije v medsebojni zvezi in ugotavljajo, da tudi na demaršo odpravnika poslov v Rimu pri italijanski vladi do sedaj ni nobenega odgovora. S to demaršo je angleška vlada prijateljsko opozorila italijansko vlado na to, da razpolaga angleška vlada z zanesljivimi podatki o vedno novih transportih italijanskega vojaštva in italijanskega vojnega materiala generalu Francu, kar je v nasprotju s sporazumom, ki je bil sklenjen med Anglijo in Francijo.

Angleška vlada razpravlja o novih korakih v Rimu, ki jih bo napravila v sporazumu s Parizom, ker ustvarjajo nove komplikacije v Španiji in poročila o nadaljnji intervenciji Italije na korist ge-

nerala Franca, ki so prispelo tudi odboru za nevmešavanje, popolnoma nov položaj in postavljajo na glavo tudi italijansko-angleško pogodbo o odnosih na Sredozemskem morju. Angleški uradni krogi so v presoji sedanjih odnosov med Anglijo in Italijo sicer skrajno rezervirani, so pa prepričani, da je zavlačevanje odgovora v Rimu in Burgosu v medsebojni zvezi. V poluradnih krogih že docela odkrito odnosev do Italije in glede angleške politike napram Španiji, zlasti kar se tiče zaščite angleških interesov in letalskih napadov na angleške trgovske ladje. Značilno je, da je tudi angleški tisk glede odnosov do Italije in glede angleške politike napram Španiji skrajno molčeč.

Kar se tiče odgovora generala Franca, se zaenkrat doznava, da zavrača general Franco celo vrsto predlogov angleškega načrta in stavlja toliko protipredlogov, da je postal ves načrt za umik tujih prostovoljcev iluzoren. Po sodbi angleških krogov je več kot očitno, da skuša general Franco rešitev tega problema kar najbolj zavlačevati, da bi na ta način z umikom tujih prostovoljcev ne oslabil svoje pozicije in po možnosti izvajal kako odločilno zmago. Izgleda pa, da so se te diplomatske igre v Londonu že naveličali ter da se vedno bolj nagibajo k drugačni, radikalnejši rešitvi španskega problema.

Srditi boji v Španiji

Barcelona, 20. avg. o. »United Press« poroča o novi republikanski ofenzivi na fronti med Malago in Almerijo. Tam je že nekaj mesecev vladalo popolno zatišje.

Republikanska ofenziva se je pričela povsem nenadoma in nacionalisti so bili na svojih obrambnih postojankah presenečeni in hkratu prežeti. Republikanci so v silnem zaletu zajeli celo vrsto večjih in manjših krajev. Padla sta Calarodno in Ponjugo in republikanske čete so tudi že prekorčile reko Lajos ter uspešno prodirajo dalje.

Na Ebru se je danes razvila huda borba za Viljo Albo de Los Arcos. Nacionalisti so z ogromno premočjo pričeli pritiskati na republikanske postojanke okrog tega mesteca. Toda republikanci so trdovratno in pogumno vztrajali na svojih postojankah ter odločno odbili napad za napadom. V ostalem pa so nacionalisti v okviru svoje najnovejše ofenzive na Ebru, ki se je pričela večer jutraj z izredno silo, vendarle dosegli že nekaj konkretnih uspehov. Po informacijah agencije »United Express« jim je uspelo prodreti fronto med Gandeso in Moro de Ebro ter zabiti med republikanske postojanke klin, ki se polagoma podaljšuje v smeri proti mestecu Pingzin.

Barcelona, 20. avgusta, AA. (Havas). Barcelonska radio-postaja je objavila tale komunikacije ministrstva narodne obrambe: Na Sierri Pandols se boji nadaljujejo. Sovražnika smo odbili na vseh črti. Na estramurskem bojišču smo odbili srdite sovražne napade zahodno od reke Zusan. Na andalujski fronti so republikanske čete zavzele dve važni postojanki na severni in južni strani Pic Condura. Zasedle pa so tudi Calasando pri Montilli.

Salamanca, 20. avgusta, AA. (DNB). Službeno poročilo nacionalističnega vrhovnega poveljstva trdi, da so republikanske čete večer preprele hud poraz. Nacionalistične čete so zavzele nekoliko manjših postojank na bojišču ob Ebru, vendar odličnih izhodnih točk za nadaljnje prodiranje. Republikanske čete so izgubile nekaj tisoč ljudi. Na odseku pri Gandesi so nacionalisti zavzeli nove postojanke zlasti pri Saledi kjer so odbili hud napad. Na odseku pri Valencijski so nacionalisti odbili protinapade na odsekih pri Capilla in Cause del Rei. Tam so zaplenili 50 strojnih pušk, 8 močnarjev, okrog 1500 pušk in več tisoč ročnih bomb.

Čuječnost češkoslovaške

Lord Runciman bo danes gost kneza Schwarzenberga

London, 20. avgusta. h. »Manchester Guardian« objavlja daljši članek o pripravljenoosti in čuječnosti češkoslovaške napram vsem nevarnostim. Češkoslovaška smatra nemške manevre prav tako kakor Francija in Anglija za poskusno mobilizacijo in je zaradi tega izdala vse potrebne ukrepe, ki pa po svojem obsegu ne presegajo ukrepov, ki so bili izdani 21. maja. Nenadni napad na Češkoslovaško bi imel zelo dvomljiv uspeh, kajti Češkoslovaška ni Avstrija. To je država, ki ima zelo priselben in discipliniran prebivalstvo, ki razpolaga z zelo močnimi železi, za katere bi jih mogel marsikateri drugi narod zavidati. Čehi so patrioti ki se bodo do ekstremnosti borili za svoj obstoj, če jih kdo napade. Od 21. maja dalje je četrt milijona vojakov pod orožjem. Češkoslovaška armada je dobro izveščana in oborožena. List omenja nato izboljšanje utrd na češkoslovaški meji in visoko kvaliteto češkoslovaškega orožja, zlasti protiletalskega topništva in vojnega letalstva. V primeru kakšnega napada bi češkoslovaško letalstvo v najkrajšem času bombardiralo sovrzna mesta.

Lord Runciman je imel večerjati popoldne daljši razgovor z ministrskim predsednikom dr. Hodžo. Lord Runciman in lady Runciman sta danes s svojim spremstvom odpovala na tedenski odmor v lovski dvorec kneza Adolfa Schwarzenberga v Horni Plan pri Krumlovu v južni Češki.

Kakor doznava vaš dopisnik, je večerjati razgovor med lordom Runcimanom in predsednikom dr. Hodžo trajal skoraj dve uri. Današnji listi govore o možnosti, da je lord Runciman na osnovi svojih razgovorov s Henleinom predložil ministrskemu predsedniku dr. Hodži svoj načrt za ureditev sudetsko-nemškega problema.

Lord Runciman bo svoj tretji teden v Češkoslovaški prebil pri knezu Adolfu Schwarzenbergu, ki je švicarski državljani in eden največjih veleposelnikov na Češkoslovaškem. Pred vojno so ga nazivali kralja južne Češke, ker je bila skona vsa zemlja te pokrajine njegova last. Knez Adolf Schwarzenberg je doktor prava in je poročen s princeso Hildo Luxemburg-Nassau. Je tudi član upravnih svetov raznih rudniških družb in raznih zavodov. Napravil je več dolgih potovanj in spisal več knjig. Prvotno je nameraval lord Runciman prebiti svoj tedenski odhiti v samostanu Teplu ali pa v kopališču Podjebradi.

Lord Runciman

zopet pri dr. Hodži

Praga, 20. avgusta. h. Komisija lorda Runcimana je objavila danes dopolne naslednji komunikacije:

Arabski napad na Hebron

Šele po krvavi bitki so se Arabci umaknili na okoliške hribe

Jeruzalem, 20. avgusta. w. V Hebronu je prišlo danes do prave arabske revolucije. Veliki oddelki arabskih nacionalistov so od vseh strani napadli mesto, ki je bilo več ur popolnoma v njihovi oblasti. Zažgali so poslopje poštnega urada in poslopje banke Barkley. Policija je bila prešibka, da bi se jim postavila v bran. Zasedli so vse policijske stražnice in se postavili vsega orožja, ki so ga tam našli. Šele pozneje, ko je prišlo vojaštvo, so se Arabci po krvavi bitki umaknili iz mesta na okoliške hribe. Tudi na cesti med Haifo in Nazaretom je oddelke Arabcev napadel oddelke angleških vojakov. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. V Tulharemu je vojaštvo preiskalo vse hiše ter zaplenilo mnogo orožja in municije. Na železniški progi Lida - Hantara so Arabci porušili mnogo brozavahin drogov. Na železniški progi Arahle - Jeruzalem je eksplodiral bomba. Smrtnih žrtev ni bilo, pač pa je progla močno poškodovana.

okoliške hribe. Tudi na cesti med Haifo in Nazaretom je oddelke Arabcev napadel oddelke angleških vojakov. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. V Tulharemu je vojaštvo preiskalo vse hiše ter zaplenilo mnogo orožja in municije. Na železniški progi Lida - Hantara so Arabci porušili mnogo brozavahin drogov. Na železniški progi Arahle - Jeruzalem je eksplodiral bomba. Smrtnih žrtev ni bilo, pač pa je progla močno poškodovana.

Registracija židov v Italiji

Budimpešta, 20. avgusta. h. Regent Horthy je nocoj s posebnim vlakom v spremstvu ministrskega predsednika Imredya, zunanjega ministra Kanye in vojnega ministra generala Rata odpotoval na oficijelni obisk v Nemčijo, kjer bo ostal pet dni.

Pariz, 20. avgusta. h. Pariški tisk opozarja v zvezi z uradnim obiskom madžarskega regenta Horthyja v Nemčiji na to, da prihaja s tem Madžarska na razpotje. Sedaj se mora odločiti ali za nemški Drang nach Osten ali pa za sodelovanje z onimi državami, ki so odločene čuvati in braniti

svojo gospodarsko in politično svobodo in neodvisnost.

Dunajski: Porast oblačnosti z zapada, verjetno z nevihtami in vdorom hladnejšega zraka.

Rim, 20. avgusta. w. Danes je izšel odlok, s katerim se odreja registracija vseh v Italiji živčih židov, ne glede na to, ali so italijanski državljani ali ne. Prijavitelj mora v 10 dneh pri posebej za to določenih oblasteh. Istočasno bo izvršen tudi popis vseh židovskega imetja.

Beleške

Usoda Hlinkovega mandata

Mandat umrlega voditelja slovaške ljudske stranke v praški zbornici, Andreja Hlinke, ne bo pripadel hlinkovcem, marveč narodni stranki, ki je pri volitvah bila v koalicijski s Hlinkovo stranko. Poslansko mesto bo zasedel narodnjak dr. Miloš Vančo. Po sklenjenem sporazumu bi moral mandat že takoj po volitvah pripasti narodnjakom, toda v drugem skrutiniju jih je ljudska stranka pripravila ob zastopnika v državnem zboru. To nelojalno početje je močno ohladilo narodnjake in opazilo se je, da se je narodna stranka vse bolj in bolj oddaljevala od Hlinke in njegove politike. Narodna stranka je imela v zbornici samo enega poslanca v osebi M. Ražusa. Ko pa je ta pred letom dni umrl in je na njegovo mesto po volilnem dogovoru stopil hlinkovec, so ostali narodnjaki brez mandata.

Vodstvo ljudske stranke je ostalo gluho za vse zahteve narodnjakov, naj se vendar vpoštevata volilni dogovor, kar je v narodni stranki večalo odpor do Hlinke. Kako daleč je že dozorel razdor med nekdanjimi zavezniki, se je pokazalo pred kratkim, ko so se hlinkovci postavili v eno fronto s henleinovci in z Madžari. Narodnjaki te odločitve niso odobrvali in so jo proglasili za sramotno. Novi poslanec dr. Vančo je bil prejšnja leta hud pristajač sodelovanja narodnjakov v hlinkovci, pa ga je samostojno ravnanje ljudske stranke močno izmodrilo. Zaradi postopanja vodstva ljudske stranke je bila narodna stranka vsa zadnja leta močno oškodovana, ko namesto dveh mandatov ni imela nobenega.

Zbor JNS pri Mostaru

V petek popoldne je bil velik zbor Jugoslovske nacionalne stranke v Bijelom polju pri Mostaru, ki je nepriznavačeno sijajno uspel. Otvoril ga je v imenu mostarskega sreskega odbora JNS, odvetnik dr. Veselin Semiz. Glavni govornik je bil bivši senator dr. Sava Ljubibratić, ki je obširno razpravljalo o političnem položaju. Z velikim odobravanjem je bil sprejet tudi krepki govor narodnega poslanca in. Mansfreda Paštrovića. Za njim so govorili še narodni poslanci Milan Božić, Mustafa Mulalić, dr. Srpo Vukanović in Risto Grdjić.

Bog živi —

300 dni odpustka

»Katoliški Tjednik« organ sarajevskega nadškofa, poroča, da je sveti oče obdaroval stari pozdrav hrvatskih križarjev »Bog živi« 300 dni odpustka za vsakokrat, kadar se izgovori. Kdor pa bo pozdravljaj cel mesec s tem pozdravom, bo dobil enkrat na mesec popolen odpustek. »Katoliški Tjednik« objavlja pismo Henrika Rosa, ki pravi, da bodo odslej imeli vsi, ki pozdravljajo s »Bog živi«, iste odpustke, kakor za pozdrav »Hvaljen bodi Jezus«.

Kriza občinskega sveta v Dubrovniku rešena

Po šestih mesecih je sedaj končno rešena kriza v dubrovniškem občinskem svetu, ki je nastala zaradi ostavke predsednika občine Bratanovića, kateremu so se po zneje pridružili še podpredsednik Buconić in 9 odbornikov, pristavev JRZ. Po dolgotrajnih pogajanjih je najprej umaknil svojo ostavko predsednik Bratanović, dočim so drugi še nadalje vztrajali pri svojih ostavkah. Vodila so se pogajanja in sestavljanje razne nove kombinacije. Ko pa se je pojavila najnovejša kombinacija, po kateri bi imeli vstopiti v občinski odbor drugi predstavniki JRZ, so vsi prejšnji občinski odborniki umaknili svoje ostavke, čeravno jim je vodstvo JRZ to zabranilo.

„Slovenec“ in krščanski socialisti

V Kopitarjevi ulici so hudo nevoljni na preklekane krščanske socialiste, katerih je med brati kakih 6000 do 7000, pa se nečeloje in nečeloje pokoriti njegovim in njegovih prijateljev diktatom in vodstvu. Zato se obrega ob sleherni priliki ob Jugoslovske strokovno zvezo in glasilo krščanskih socialistov »Delavsko pravico«. Priznati moramo, da mu ta z odgovori ne ostaja prav nič dolžna. Povedala je že marsikatero krepko na račun licemerstva Kopitarjeve ulice in prišla do spoznanja, s katerim so prežeti narodni in napredni ljudje že skozi desetletja. V zadnji številki pravi »Delavska pravica«, da bi ji bilo težko, če bi bil današnji »Slovenec« to, kar je bil svoje dni. Nekeč je vedel »Slovenec« mnogo povedati o demokraciji in svobodi, danes pa se zadovoljuje s pridiganjem o potrebi strankarske discipline, ki zahteva od pristavev, da grgrajo, če zahtevajo tako strankarski interesi, risalne željbičke in žvečjo diamante. »Delavska pravica« pravi: »Poznamo avtoriteto, ki jo ima »Slovenec« v mislih. To je avtoriteta maloštevilne skupine ljudi, ki se je zbrala, uzipirala vodstvo nekatere slovenske katoliške skupnosti in pričela deliti katoličane in poslušne in neposlušne, pa je malce zamenjala pojme in pričela neposlušne zmerjati kot nepravoverne, levčarske in zgrešene. Mi vidimo to avtoriteto tudi z druge strani in je pri najboljši volji ne moremo več priznati. In če je poslušnost nasproti tej avtoriteti pogoj pripadnosti k slovenski katoliški skupnosti, se ji mirno odrekamo, ostanemo pa ponižni pripadniki katoliške skupnosti v naši državi, katere ideologijo so naši jugoslovske škofje na svojih konferencah. Ideologija teh ni vedno v skladu z ideologijo naših diktatorčkov, zato tudi ne kažejo prevlečke vne, da bi jo popularizirali.«

400 m predtekmovanje: Startalo je 10 tekačev v dveh predtekkih in so se prvi trije vsakega predteka plasirali v finale. Najzanimivejši in najhitrejši je bil prvi predtek, drugi pa je bil domača zadeva Primorjaev, ki so znatno prekašali ostale. Pleterski je tekel samo za plama. Iz I. predteka so prišli v finale Despot (Hajduk) 51.4, Marković (Vojvodina) 52.3 in Pleterski (Pr.) 52.7, iz drugega pa Skušek 53.1, Poljšak 53.8 in Nabernik (vsi Pr.) 53.9. Finale je prinesel ogorčeno borbo. Pleterski je imel zelo slabo peto progno in zato do zadnjega zavoja ni videl sotekmovalcev. Despot je začel zelo ostro in je pri 270 m dohitel Pleterski. Do ravnice se je razvila borba za vodstvo. 70 m pred ciljem je Pleterski ponovno potegnil in pustil Hajdukovca daleč za seboj. Sprito ostre borbe je moral pasti rekord. Vse ure so pokazale za zmagovalca čas 49.9!!

1. Pleterski 49.9 (nov jugoslovske rekord), 2. Despot 50.6 (tudi boljše od rekorda 50.8), 3. Marković 51.3, 4. Skušek 53.5, 5. Nabernik 53.4, 6. Poljšak 54.5. Tek 1500 m finale: V prvem krogu je vodil Flas, kameje pa vse do cilja Goršek. 120 m pred ciljem je Flas zamen poskušal napasti Gorška, ki je v nevzdržnem finišu zmagal za dobrih 20 m razlike. 1. Goršek (Pr.) 4:10.6, 2. Flas (Haška) 4:13.8, 3. Pogačnik (Pr.) 4:14.8, 4. Kramer (Rapid Mrb.) 4:17, 5. Volep (Vojvodina) 4:38.4. Skok ob palici finale: nastopilo je 5 tekmovalcev. V odsotnosti prof. Bakova je imel Lenert lahko delo. 1. Lenert (BSK) 350, 2. Ivanuš (Zel. Zgb.) 335, 3. Orošy (Rapid) 335, 4. Pokš (Zašk) 325, 5. Gašperšič (Pr.) 315.

Met diska: 10 metalcev se je borilo za naslov prvaka. Soparno vreme je bila velika ovira za tekmovalce, ki so dosegli znatno slabše rezultate kakor v treningu. Zmagovalce je vodil takoj od prvega meta. 1. Kleut (Jugosl.) 41.32 m, 2. Vučević (Vojvodina) 40.07 m, 3. Smejdja (Jugos.) 38.16 m, 4. Kajfeč (Pr.) 38.10 m, 5. Zupančič (I) 36.97 m, 6. Grdenić (Zašk) 35 m.

Skok v daljino: (11 tekmovalcev). V prvi seriji sta bila najboljša Rupaner in Lenert s 652 cm. Slednji je pri četrtem poizkusu dosegel zmagovito daljino, Rupaner pa se ni več popravil in ga je Lazarevič v predzadnjem skoku prekosil. 1. Lenert (BSK) 664, 2. Lazarevič (Jug.) 655, 3. Rupaner (PSK) 652, 4. Nikolić (Vojv.) 649, 5. dr. Novaković (BSK) 643, 6. Banković (Ruski Bgd) 638.

Met kopja: (2 tekmovalca). 1. Smejdja (Jug.) 52.63 m, 2. Petrušić (Hajduk) 42.48 m. Džodaj najslabša točka dneva.

Stafeta 4 × 100 m finale: 1. Jugoslavija (Stevanović, Jovanović, Radenić, Milković) 44.6, 2. BSK 45.1, 3. PSK 45.1, 4. Ilirija 45.8, 5. Zelenčar Zgb. 47 sek. Jugoslavija je zmagala sigurno, med drugo in tretjo stafeto pa je bila razlika za prsi.

664, 2. Lazarevič (Jug.) 655, 3. Rupaner (PSK) 652, 4. Nikolić (Vojv.) 649, 5. dr. Novaković (BSK) 643, 6. Banković (Ruski Bgd) 638.

Met kopja: (2 tekmovalca). 1. Smejdja (Jug.) 52.63 m, 2. Petrušić (Hajduk) 42.48 m. Džodaj najslabša točka dneva.

Stafeta 4 × 100 m finale: 1. Jugoslavija (Stevanović, Jovanović, Radenić, Milković) 44.6, 2. BSK 45.1, 3. PSK 45.1, 4. Ilirija 45.8, 5. Zelenčar Zgb. 47 sek. Jugoslavija je zmagala sigurno, med drugo in tretjo stafeto pa je bila razlika za prsi.

664, 2. Lazarevič (Jug.) 655, 3. Rupaner (PSK) 652, 4. Nikolić (Vojv.) 649, 5. dr. Novaković (BSK) 643, 6. Banković (Ruski Bgd) 638.

Z učiteljskega kongresa v Zagrebu

Zagreb, 20. avgusta. o. Ob ogromni udeležbi učiteljske iz vseh krajev naše države, — navzočih je okoli 3.000 učiteljev in učiteljic — se je pričel danes v Zagrebu kongres Jugoslovskega učiteljskega združenja. Kongresne prireditve in seje so se pričele davi s sestankom glavnega odbora združenja, popoldne pa se je sestal kongresni plenar.

V novi Delavski zbornici, kjer je kongres, so po hodnikih okrog glavne dvorane lepe razstave pedagoških knjig, brošur in revij ter učil, ki jih predpisuje sodobna šola. Kongresu so stali poleg glavne dvorane na razpolago tudi malo dvorano in še nekaj drugih stranskih prostorov.

Ob 10. se je v mali dvorani pričela seja glavnega odbora. Vodil jo je predsednik izvršnega odbora, g. Ivan Dimnik. Na seji je bilo sklenjeno, da bo predložena kongresu enotna kandidata lista za verifikacijski odbor. Slovenski učitelji so določili za svojega kandidata glavnega tajnika, Draga Supančiča iz Ljubljane. Za skupščinskega tajnika je bil določen med drugimi tudi učitelj Stefan Krobš iz Kočevja. Na dogovor glede enotne kandidatne liste za verifikacijski odbor je pristala tudi manjšina iz

učiteljskega pokreta JRZ, ki ji je bilo določenih v verifikacijskem odboru 6 zastopnikov, medtem ko je večini pripadlo 40 delegatov.

Ob 15. se je v veliki dvorani zbornice pričela prva plenarna seja kongresa. Na sejo so prišli tudi zastopniki vseh 34 slovenskih šolskih srezov. Na njej so izvolili verifikacijski odbor. Zanimivo je, da je medtem manjšina umaknila svoj pristanek na dopoldanski dogovor in postavila samostojno kandidatsko listo.

Za kandidatsko listo, ki jo je postavil »Učiteljski pokret« (JRZ) je bilo oddanih 123, za stanovsko kandidatsko listo pa 272 glasov. Od lanske skupščine se je število glasov učiteljskega pokreta povečalo za 5, skupno je torej tokrat glasovalo 395 delegatov. Nekaj se jih je vzdrljalo glasovanja, nekaj pa jih je zaradi pozne ure in drugih opravkov v okviru kongresa že prej zapustilo dvorano.

Ob pričetku seje je domačin Stefan Krajncević izrazil kongresu prisrčno dobrodošlico. Vsi v dvorani so se nato dvignili in zapeli državno himno. Nato je skupščina prešla k rednim kongresnim poslom. Zborovanje je poteklo precej živahno, vendar povsem dostojno.

Dan prvih finalov za prvenstvo JLAS

Nov državni rekord na 400 m (49.9) ima Pleterski (Prim.), na ostalih prvih mestih pa so atletiči Primorja, BSK, Jugoslavije in Haška

Ljubljana, 20. avgusta. Današnji tretji dan državnega prvenstva v lahki atletiki je razen povprečnih prireditev tudi nekatere prav dobre rezultate. Na prvem mestu je seveda nov državni rekord na 400 m. Prvič se je zgodilo, da je Jugosloven teklen pod 50 sek. Ta čas je pripadla odličnemu Pletersku (Primorje), ki se je za državno prvenstvo temeljito pripravil in je bila to že druga panoga, kjer je postal državni prvak. Tudi naslednje plasirani je bil še vedno za 0.2 sek. boljši od rekorda. Tek na 400 m je bil najzanimivejša točka današnje prireditve. Le malo je zaostajal tek na 100 m, kjer je zmagovalcu Kljingu pripomogla le večja rutina, da je v finišu premagal odličnega juniorja Stevanovića od Jugoslavije. Kljub najostrejši borbi čas ni bil izpod 11 sek., čemur pa je v prvi vrsti krivo premeško tekalšče, ki razen tega ni bilo dobro pripravljeno za tekovanje. V teku na 1500 m je izostala pričakovana borba med Gorškom in Flasom. Primorjaev je imel tako odlični finiš, da je Zagrebčan zaostal za celih 20 m. Doseženi čas pa je bil samo povprečen, ker sta bila prva dva kroga prepočasna. V skoku ob palici je zmagovalac Lenert znatno prekašal sotekmovalce in dosegel razmerno dober rezultat. Met kopja je bil beograjska zadeva, ker Zagrebčanov ni bilo. Kleutov zmagoviti met je za jugoslovskega prvaka dokaj šibek. Tudi skok v daljino je bil domača zadeva Beograda in je edino Nikolić iz Nevega Sada prekinil njihovo vrsto. V metu kopja sta nastopila samo 2 tekmovalca, kar je za državno prvenstvo sramotno. Podoben je bil tudi zmagovalček rezultat. V stafeti 4 × 100 m je nepriznavačeno zmagalo moštvo beograjske Jugoslavije, ki so jo sestavljali sami juniorji pod 17 let. Če bi bile predaje boljše, bi ta stafeta prav gotovo tekla pod 44 sek.

Tehnični rezultati so bili: 110 m zapreke finale: 1. Ehrlich (Haška) 16.5, 2. Jović (BSK) 17.6, 3. Benšćak (PSK) 18.3, 4. Grgić (Primorje) 20.8. Sigurna zmaga Haškova v zelo slabi konkurenci. Pleterski ni nastopil, ker se je štedil za druge proge.

100 m predtekmovanje: nastopilo je 12 tekmovalcev v dveh predtekkih. Po prvi trije najboljši so prišli v finale in sicer iz prvega predteka Stevanović (Jugoslavija) 11, Kling (BSK) 11.3, in Zupančič (Ilirija) 11.7, iz drugega predteka pa Tauber (Makabi Z.) 11.5, Bauer (PSK) 11.6 in Račić (I) 12. V finalu je do 70 m vodil Stefanović, na zadnjem delu proge pa je bil Kling hitrejši in je zmagal za nekaj cm razlike.

1. Kling 11, 2. Stevanović 11.1, 3. Bauer 11.3, 4. Tauber 11.3, 5. Zupančič 11.9, 6. Račić 12. 400 m predtekmovanje: Startalo je 10 tekačev v dveh predtekkih in so se prvi trije vsakega predteka plasirali v finale. Najzanimivejši in najhitrejši je bil prvi predtek, drugi pa je bil domača zadeva Primorjaev, ki so znatno prekašali ostale. Pleterski je tekel samo za plama. Iz I. predteka so prišli v finale Despot (Hajduk) 51.4, Marković (Vojvodina) 52.3 in Pleterski (Pr.) 52.7, iz drugega pa Skušek 53.1, Poljšak 53.8 in Nabernik (vsi Pr.) 53.9. Finale je prinesel ogorčeno borbo. Pleterski je imel zelo slabo peto progno in zato do zadnjega zavoja ni videl sotekmovalcev. Despot je začel zelo ostro in je pri 270 m dohitel Pleterski. Do ravnice se je razvila borba za vodstvo. 70 m pred ciljem je Pleterski ponovno potegnil in pustil Hajdukovca daleč za seboj. Sprito ostre borbe je moral pasti rekord. Vse ure so pokazale za zmagovalca čas 49.9!!

1. Pleterski 49.9 (nov jugoslovske rekord), 2. Despot 50.6 (tudi boljše od rekorda 50.8), 3. Marković 51.3, 4. Skušek 53.5, 5. Nabernik 53.4, 6. Poljšak 54.5. Tek 1500 m finale: V prvem krogu je vodil Flas, kameje pa vse do cilja Goršek. 120 m pred ciljem je Flas zamen poskušal napasti Gorška, ki je v nevzdržnem finišu zmagal za dobrih 20 m razlike. 1. Goršek (Pr.) 4:10.6, 2. Flas (Haška) 4:13.8, 3. Pogačnik (Pr.) 4:14.8, 4. Kramer (Rapid Mrb.) 4:17, 5. Volep (Vojvodina) 4:38.4. Skok ob palici finale: nastopilo je 5 tekmovalcev. V odsotnosti prof. Bakova je imel Lenert lahko delo. 1. Lenert (BSK) 350, 2. Ivanuš (Zel. Zgb.) 335, 3. Orošy (Rapid) 335, 4. Pokš (Zašk) 325, 5. Gašperšič (Pr.) 315.

Met diska: 10 metalcev se je borilo za naslov prvaka. Soparno vreme je bila velika ovira za tekmovalce, ki so dosegli znatno slabše rezultate kakor v treningu. Zmagovalce je vodil takoj od prvega meta. 1. Kleut (Jugosl.) 41.32 m, 2. Vučević (Vojvodina) 40.07 m, 3. Smejdja (Jugos.) 38.16 m, 4. Kajfeč (Pr.) 38.10 m, 5. Zupančič (I) 36.97 m, 6. Grdenić (Zašk) 35 m.

Skok v daljino: (11 tekmovalcev). V prvi seriji sta bila najboljša Rupaner in Lenert s 652 cm. Slednji je pri četrtem poizkusu dosegel zmagovito daljino, Rupaner pa se ni več popravil in ga je Lazarevič v predzadnjem skoku prekosil. 1. Lenert (BSK) 664, 2. Lazarevič (Jug.) 655, 3. Rupaner (PSK) 652, 4. Nikolić (Vojv.) 649, 5. dr. Novaković (BSK) 643, 6. Banković (Ruski Bgd) 638.

Met kopja: (2 tekmovalca). 1. Smejdja (Jug.) 52.63 m, 2. Petrušić (Hajduk) 42.48 m. Džodaj najslabša točka dneva.

Stafeta 4 × 100 m finale: 1. Jugoslavija (Stevanović, Jovanović, Radenić, Milković) 44.6, 2. BSK 45.1, 3. PSK 45.1, 4. Ilirija 45.8, 5. Zelenčar Zgb. 47 sek. Jugoslavija je zmagala sigurno, med drugo in tretjo stafeto pa je bila razlika za prsi.

664, 2. Lazarevič (Jug.) 655, 3. Rupaner (PSK) 652, 4. Nikolić (Vojv.) 649, 5. dr. Novaković (BSK) 643, 6. Banković (Ruski Bgd) 638.

Gospodarstvo

Nevarnost ruskega žitnega dumpinga

Po londonskih vesteh cene pšenice na svetovnem tržišču stalno slabijo. Poslednje dni so se terminski tečaji v Chicagu in Liverpoolu v Rotterdamu so cene približno enake popuste, a argentinske notacije so padle za 85 do 100 din pri toni. Svetovno natovorenje pšenice v zadnjih osmih dneh do petka je znašalo 327.500 ton, kar je približno toliko kakor v ustreznem tednu preteklega leta. Pomniti pa je treba pri tem, da je Rusija v tej količini udeležena s 75.800 tonami.

Cene pšenice niso padle samo zaradi rekordne žetve na severni polovici zemlje, temveč, kakor zatrjujejo londonske vesti, tudi zavoljo ruskega dumpinga. Ruska žetev pšenice je bila dobra in Rusija hoče zdaj prodati svoj pridelek za vsako ceno. Od žetve jare pšenice v Rusiji je odvisno, ali bo dumping trajal dalje časa.

Ruski dumping seveda najbolj vpliva na cene poljske in podunavske pšenice.

Po vesti pariške agencije »L'Information« vladna na ameriških žitnih tržiščih velika vznemirjenost zavoljo poročil, da se je Rusija odločila prodati velike količine pšenice po cenah izpod svetovne paritete. Ameriški strokovnjaki v žitnih poslih menijo, da bo rusko žito, če se res pojavi na svetovnem trgu, zelo pritisnilo na cene, ki v zadnjem času že tako ali tako ne kažejo čvrste tendence. Menijo pa tudi, da Rusija ne razpolaga s prevelikim prebitkom žita, ker ga mora zaradi napetega položaja na Daljnem vzhodu mnogo pridržati za vojsko. S prodajo žita po cenah izpod svetovne paritete hoče, kakor navaja »L'Information«, priti Rusija do svobodnih deviz, ki so ji potrebne zavoljo oboroževanja.

Vodovodna zadruga in šolska občina

Vodovodna zadruga je tožila šolsko občino za plačilo 13.000 din. V tožbi je trdila, da je po naročilu krajnega šolskega odbora napeljala vodovod v šolsko poslopje, poleg tega pa je tudi instalirala vse potrebne vodovodne naprave v poslopju samem. Delo je bilo izvršeno pred 7 leti, račun je znašal 13.000 din, dogovorjene so bile 10-odstotne obresti. Leto pozneje je šolska občina, odnosno načelnik krajnega šolskega odbora, plačala 3000 din, katere je zadruga poračunala na obresti. Ker šolska občina potem ni ničesar več plačala, temveč plačilo je objubljala, je zadruga tožila za plačilo celotnega računa.

Šolska občina se je pri razpravi branila plačati uitoževani znesek, pogodba, katero naj bi bila zadruga sklenila, je bila nična, ker jo je sklenil takratni župan in predsednik krajnega šolskega odbora, ne da bi bil pogodbo sklenil tudi poslovodja tega odbora. Pogodba je bila torej v emislu § 128. zakona o narodnih šolah nična, ker ni bila sklenjena po predsedniku in poslovodju šolskega odbora, katere dva predstavljata v smislu tega zakonitnega delo šolske občine. Če pa je bila pogodba sklenjena, potem bi šolska občina dolgovala kvečjemu še 5000 din, ker je šolski odbor vrtal 8000 din za glavno cev, 8000 din je zadruga nesporno prejela in se ta vsota ne sme poračunati na obresti, ker te niso bile dogovorjene. Zadruga se je zavezala, da bo vodovod v poslopju samem instalirala brez plačila.

Končno sta stranki sklenili **soodno poravnano**, s katero se je šolska občina zavezala, da bo plačala vodovodni zadruzi znesek 8000 din za nastali dolg in 1900,50 din pravnih stroškov s 6-odstotnimi obrestmi za 3 leta nazaj in naprej v obrokih po 1000 din mesečno. Ako izostanejo dva zaporedna obroka, zapade znesek v plačilo, to seveda pod izvršbo.

Šolska občina je dva obroka v redu plačala, potem pa je s plačili prenehala. Zadruga pa bi bila le rada prišla do plačila, zato je predlagala izvršbo, in sicer tako, da se zarubi in predloži terjatve, ki pristojni šolski občini na podlagi določb zakona o narodnih šolah proti davčni upravi. Sodišče je to izvršbo dovolilo in davčni upravi naložilo, da mora plačati 8000 din zadruzi.

Šolska občina se je proti temu sklepu pritožila in je rekurs tako utemeljevala: V emislu § 25. zakona o narodnih šolah je proračun šolske občine le sestavni del proračuna upravne občine ter v smislu § 41. tega zakona krije vse potrebe šolske občine upravna občina v smislu proračuna. Zato tudi doklade ne plačuje šolski občini davčna uprava, temveč upravna občina. Vse doklade izplačuje davčna uprava upravni občini in nikdar ne šolskim občinom. Šolskim občinem pristojijo terjatve na dokladah le proti upravnim občinom, ne pa proti davčnim upravam.

Druza instanca je rekurs zavrnila iz naslednjih razlogov: Ni stvar izvršbo dovoljujočega, odnosno izvršilnega sodišča, da preizkusi in ugotovi, ali terjatve, na katero se vodi izvršba, obstoj ali ne. Sodišče mora dovoliti izvršbo samo na podlagi navedenih zahtevajočih stranke v izvršilnem predlozku brez predhodnega zaslišanja zavezanca stranke ali tretjedožnika. Ko pa zahtevajoča stranka zatrjuje, da pristojni zavezanec stranke terjatve proti davčni upravi in tudi po zakonu o narodnih šolah možnost obstoja take terjatve ni izključena, je prvo sodišče predlagano izvršbo pravilno in upravičeno dovolilo. Da bi se namreč vodila izvršba, smo skoro vsi z doma! (Resnici na ljubo naj brž pristavim, da je Čehov letos malo na Jadranu, pač pa je njihov nežni spol zelo častno in mično zastopal).

Izpred Splita zadržajmo mimo stare, čestitljive lesene »Krivoličje«, ki je sodelovala v bitki pri Visu, danes pa je zasidrana ob vhodu v splitski pristan in je preurejena za uradne prostore naše vojne mornarice. Zunaj pristanišča je zasidrana sanitetna ladja angleške vojne mornarice, bel, s črnimi progami in velikimi znamenji Rdečega križa. Že se je parnik »Sarajevo« nekoliko razbrazil in nas s polno paro vleče nizdol ob pestri rivieri, mimo plodnih njiv nekdanje poljske republike, ki je obsegala celih 12 občin in je njeno svobodo uničil šele Napoleon, ki je dal vasi požgati, poljske pravke pa postreliti. Omiš, nekdanje nevarno gusarsko gnezdo, danes sloveče letovišče in znamenito industrijsko tovarišče, z romantičnimi kulisami skalovja in slapov divje Cetine, še dolgo gleda za nami. Mi pa je pasemo oči po priljudnih naseljih sredi zelenja, ob vzhodno strmo kipečih, golih, ostro narezanih morskih grebenov. Zavijemo v zaliv pod najvišjim vrhom Biokova, pod sv. Jurjem (1762 m), tu ždi v varnem zavetju Makarska, ki je tudi letos polna gostov, željnih čiste vode, dobre prehrane in osvežujočega morskoplaninskega ozračja. Po jako skromnih ženskih opravah si dovolimo sklepati, da je v Makarski posebno mnogo svobode naključ vsem pastirskim listom.

Z novim tovorom lepega spola veselo hitimo dalje in se ustavimo šele opoldne v

ba na terjatev, ki je izvršbi sploh odtegneta ali na katero bi bila izvršba iz kakih drugih razlogov nedopustna, rekurs sam ne zatrjuje. Vprašanja, ali obstoji terjatve, na katero se vodi izvršba, pa izvršbo dovoljuje sodišče nima presojati. Rekurs se tako pokaže kot neutemeljen in zato ni mogel imeti uspeha. Ker sta dve sodišči enako odločila, je vsak nadaljni pravni lek izključen.

Odločba rekurnega sodišča se jako lepo čita in je po zakonu pravilno utemeljena, vendar pa vodovodna zadruga na podlagi te izvršbe ne bo dobila svojega plačila. Davčna uprava je namreč obvestila udeležence, da navedena sklepa ne more izvršiti, ker davčna uprava ne plačuje šolski občini nikakih zneskov iz naslova doklad. Davčna uprava izplačuje te doklade samo upravnim občini dotičnega kraja, ta pa ni istovetna s šolsko občino, ki dobiva od upravne občine dotacije v smislu vsakoletnega proračuna šolske občine.

Vodovodna zadruga bo tedaj morala predložiti novo izvršbo na ta način, da bo sodišče naložilo upravni občini, da plača dolžni znesek zadruzi. Morda pa bodo odločilni činitelji prišli vendar do prepričanja, da je treba ta dolg poravnati, saj uživa šolsko poslopje že 7 let dobrole vodovoda.

Stanje narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 15. t. m. zaznamuje nasproti 8. t. m. povečanje zlatnega zaklada za 99.552 din na 1839.02 milijona din. Devize, ki se ne štejejo v podlagi, so se zmanjšale za 11.88 milijona na 374.69 milijona din. Menična in lombardna posojila so padla za 4.35 milijona na 1565.89 milijona din.

Na pasivni strani se je zmanjšal obrok bankovcev za 66.46 milijona na 6099.03 milijona din. Obveznosti na pokazanje pa so se povečale za 32.40 milijona na 2300.54 milijona din. Od tega znašajo terjatve države 17.60 milijona (zmanjšanje za 2.4 milijona), žirovni računi 1222.43 milijona (dvig za 77.9 milijona) in razni računi 1060.51 milijona (zmanjšanje za 32.9 milijona) din. Obrok bankovcev in obveznosti na pokazanje znašajo skupaj 3399.62 milijona din. Vrednost zlatnega zaklada skupaj z obročno premijo je znašala 15. t. m. 2363.14 milijona din, kar predstavlja nasproti obroku bankovcev in obveznostim na pokazanje kritje v višini 23.13% (prejšnji teden 28.01%).

Za izvoz sadja ni dovolj vagonov

Naši sadni izvozniki se borijo z novo težavo. Naš sadjar, ki prodaja zdaj jabolka do 2,75 din, je pri tej novi težavi krhko prizadet s sadnim izvoznikom. Številni vagoni so šli zadnje dni iz Maribora in Pesnice v Nemčijo, zdaj pa se dogaja, da zmanjkuje vagonov, in sicer na postajah v Mariboru, Pesnici in Ivanjki.

Izvozniki so radi tega zelo prizadeti, saj zamudijo lahko dobavne termine in je s tem ogrožena vsa kupčija. Naši sadjarji pa so prizadeti zaradi tega, ker zaman prihajajo s svojim blagom na postaje na določene nakladalne dneve. Sadni izvozniki in sadjarji se zavoljo tega bridko pritožujejo in so prepričani, da bodo odločevalni činitelji spričo velikega pomena našega sadnega izvoza nujno napravili red.

Gospodarske vesti

Prva transa 6-odstotnega posojila za javna dela in državno obrambo bo razpisana oktobra. Po vesti iz Beograda so vse priprave okoli realizacije in porabe 4-milijardnega posojila za javna dela in državno obrambo končane. V »Službenih novinah« z dne 19. t. m. je že objavljen zadevni pravilnik. Prva transa bo, kakor zatrjujejo, razpisana v začetku oktobra. Ministrstva za promet, za zgradbe in za vojsko in mornarico so razpisala večje število licitacij za dela, katerih financiranje se bo izvedlo na breme tega notranjega posojila. Na breme teh kreditov so omenjena ministrstva dobila predume od Državne hipotekarne banke.

Nemčija nam bo morda povečala kontingent za les. Kakor je znano, se prihodnji teden sestane v Crikvenici jugoslovansko-nemški odbor za les. Na sestanku se bodo obravnavala razna vprašanja okoli izvoza našega lesa v Nemčijo. Naš lesni kontingent za izvoz v Nemčijo znaša 11% od skupne vrednosti našega izvoza v Nemčijo, a v teku časa se je pokazalo, da bi mogli izvoziti v Nemčijo večje količine lesa, kakor jih izvažamo zdaj. Na naši strani se je izdelal predlog, da nam Nemčija poveča lesni kontingent od 11 na 20% od skupne vrednosti našega izvoza v Nemčijo. To povečanje kontingenta za les bi se izvršilo na breme kontingentov za industrijske sirovine, katerih Nemčija ni 100-odstotno izrabila. Poleg tega se opaža, da Nemci zlasti kupujejo naš okrogli les, kar se dogaja v škodo naši lesni industriji. Zavoljo tega se bo na tem sestanku preciziralo razmerje izvoza med okroglim in žaganim lesom. Naposled bodo naši zastopniki na sestanku zahtevali, da se v bodoče onemogočijo doslej pogoste nepravilnosti pri dodeljevanju uvoznih dovoljenj v Nemčijo.

Vprašanje izvoza naše pšenice v Českoslovaško. S Českoslovaško imamo dogovor, da vsako leto kupi od nas 10.000 vagonov pšenice. Te obveznosti pa ni vsako leto čisto izpolnila, kar se pri nas tudi ni zahtevalo. To vprašanje se bo obravnavalo te dni, ko prispe iz Prage posebno odposlanstvo, ki bo vodilo zadevna pogajanja s Prizdom. Na teh pogajanjih se bo ugotovilo, koliko bo Českoslovaška kupila letos naše pšenice in v katerem času se bo ta pšenica izvozila v Českoslovaško.

Pravilnik o izvrševanju uredbe o poslovnih rezervah. V ministrstvu za finance se izdeluje načrt pravilnika o izvrševanju uredbe o poslovnih rezervah pri bankah, zavarovalnih zavodih, pokojninskih ustanovah in kreditnih združenjih. Pričakuje se, da bo pravilnik objavljen najkasneje do 15. septembra.

Delnice Trboveljske premogokopne družbe ostanejo dalje v rokah francoskega kapitala. Po vestih z Dunaja je obstajalo ob izročitvi dunajske podružnice Länderbanks Banki Merkurju nesoglasje, ker pariška Banque des Pays de l'Europe Centrale (Länderbank) namerava okrepiti svoje pozicije v južnih podunavskih deželah. Trdilo se je, da je nastal spor okoli izročitve delnice Trboveljske premogokopne družbe, Dunajski listi so pisali, da je pariška banka vključena v francoske načrte v južnovzhodni Evropi, kar naj bi se videlo zlasti o priliki danja posojila Bolgarski. Medtem pa se je doznalo z odločilnega mesta, da so delnice Trboveljske premogokopne družbe pripadale že za časa obstoja dunajske podružnice Länderbanks banki interesu sferi pariške centrale, pa je pariška centrala ob izročitvi agend dunajske podružnice Länderbanks Banki Merkurju zadržala vsa paketa trboveljskih delnic.

Slabljenje tečajev na nemških efektih borzah. Nemške efektne borze, so kljub majhnemu izboljšanju po sklenitvi premirja med Japonsko in Rusijo dalje pod močnim pritiskom. Borzni interesi v vznemirjenjem spremljajo razvoj dogodkov in ne morejo natančno ugotoviti vzrokov slabe tendence. Kakor kaže, prihaja večji del pročaj vrednostnih papirjev iz občin, ki se boji, da bo prodaja delnic industrijskih podjetij v svrhu nabave likvidnih sredstev dovedla do stalnega in močnejšega slabljenja tečajev. Banke ne morejo intervenirati zaradi pomanjkanja kreditov in nezadostnih rezerv.

Likvidacija zadruge Hmeljarne v Zalcu. Hmeljarna, prvi jugoslovanski zavod za vkladanje in konserviranje hmelja, registrirana zadruga z o. z. v Zalcu je stopila na običnem zboru 14. t. m. v likvidacijo in poziva svoje upnike, da prijavijo v treh mesecih (do 15. novembra) likvidatorjem svoje terjatve.

Odlag plačil. Ministrstvo za kmetijstvo je na osnovi uredbe o zaščiti kmetijskih zadrug dovolilo Kmečki posojilnici

za skupnjo Dobovo pri Brezicah odlog plačil za do 6 let (od 1. julija letos dalje). Obrestna mera za stare vloge je odrejena 2% bruto (od 15. novembra lani).

Dobave. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 23. t. m. ponudbe za dobavo valovitih plošč iz umetnega skrilja, strojni oddelke direktorije državnih železnic v Ljubljani do 26. t. m. ponudbe za dobavo kavečkanstih zagostit in prometno-komercialni oddelke do 29. t. m. ponudbe za popravilo kožuhov, direktorija rudnika v Kalanju do 24. t. m. ponudbe za dobavo telegrafskih sponk in rudarskih želez, direktorija rudnika v Brezi sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo kompasov, jelovega jamskega lesa, vazelina za konjska kopita, tovorne masti, krampov, pil lopat, žag, žičnikov, raznega železa, skalar, žag, žičnikov, krovne kepenke, karbida, rijs za pločevino, za dobavo jelovega in hrastovega jamskega lesa, do 7. septembra pa ponudbe takrne in dinamske žice in raznega elektrotehničnega materiala.

Licitacije. Dne 25. t. m. v intendaturi štaba šumadijske divizijske oblasti v Kragujevcu za dobavo večje množine ovsa, 27. t. m. v štabu komande vojašnice kralja Aleksandra I. v Ljubljani (pisarna licitacij) za oddajo kanalizacionih in instalacijskih del stanišča, 29. t. m. v intendaturi štaba IV. armijske oblasti v Zagrebu za dobavo večjih količin pšenice, 27. t. m. pri vojni-sanitetnem zavodu v Zemunu za dobavo pregrinjali in brisač in 29. t. m. raznega materiala za posteljnine. Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pekleli teden devizni promet 7.73 milijona din nasproti 7.31, 8.62, 3.35 in 4.33 milijona din v prejšnjih štirih tednih. Minili teden je nemška marka v privatnem kliringu precej popustila. Med tem ko se je predzadnji teden držala višine okrog 14.55, je večerj stala v Ljubljani 14.20.

DEVIZE

Curlh. Beograd 10. Pariz 11.9075, London 21.2875, New York 436.25, Bruselj 73.50, Milan 22.9550, Amsterdam 238.5750, Berlin 175, Dunaj 33, Stockholm 109.7750, Oslo 107, København 95.05, Praga 15.10, Varšava 82.25, Budimpešta 86.50, Bukarešta 3.25, Atene 3.95.

Blagovna tržišča

Chicago (20. t. m.). Začetni tečaji: pšenica: za dec. 66.75, za maj 69.25; tršiča: za sept. 53.50, za dec. 50.3750.

Winnipeg (20. t. m.). Začetni tečaji: pšenica: za okt. 68, za dec. 67.6250, za maj 70.6250.

HMELJ

Zalec (20. t. m.). Obiranje je splošno. Pridelek je gladko zelen, količina pa bo majhna. V najboljših legah pridelek po količini znašala za 30, v srednjih pa celo za 40 odstotkov za normalno letino. Obrobni krogi po večini ne bodo dali omembe vrednega pridełka, tako da računajo poznavalci komaj z dobrim polovičnim pridełkom v savinjskem okolišu. Eden izmed domačih trgovcev ponuja 25 din za kg. Odliv je le pičel, ker še sticer vlada po vseh svetovnih tržiščih tišina.

BOMBAJ

Liverpool (19. t. m.). Tendence stalna. Zaključni tečaji: za avg. 4.57 (prejšnji dan 4.56), za dec. 4.66 (4.65), za marc 4.73 (4.73).

New York (19. t. m.). Tendence stalna. Zaključni tečaji: za sept. 8.21 (8.17), za dec. 8.37 (8.30), za marc 8.39 (8.32).

Mariborski trg (20. t. m.) je bil precej dobro založen. 9 slaninarjev je pripeljalo 16 svinj. Svinjsko meso so prodajali po 12 do 15, teletina po 8 do 14, svinjsko meso izluščeno po 13 do 14, riba po 15 do 16, zajec po 13 do 14, sako po 14 do 15, slanina po 13 do 14, pljuča s srcem po 7 do 8, jetra po 7 do 8, rebra po 10 do 12, glava z jezikom po 5 do 6 din kg, ledvice po 2 do 3 din kos, noge po 1 do 2 din kos. Na zelenjadnem trgu je bilo 9 vovov in 16 vreč krompirja. Cena 0.75 do 1.50 din kg, merica pa po 5 do 6 din. Cebula je bila po 1.50 do 0.50 do 4 din glava, kiselje zelje po 4 din kg, kumarice po 0.50 do 1 din kos, kumarice za vlaganje po 8 do 12 kosov za dinar, zelena paprika 5 do 10 kosov za dinar, karfiola 1 do 6 din za kos, ohrovt glava po 0.50 do 2 din, hren po 8 do 9 din za kg, buče po 0.50 do 3 din za kos, rdeči paradizniki po 2 do 4 din za kg, glavna solata kos po 0.50 do 2 din, endivja po 0.25 do 1 din kos. Na sadnem trgu: so prodajali: jabolka po 3 do 5, hruške po 5 do 8, češnje po 6 do 8 din za kg, črnice po 2 din liter, breskve po 6 do 16 din kg, maline po 3.50 do 4 din za li-

V gostilni in restavraciji

zahtevajte vedno izrecno Rogaško mineralno vodo! Ona vam na prav prijeten način pospešuje prebavo in vaš organizem vam bo za to hvaležen.

ter, grozdje po 8 do 12 din za kg, brusnice po 6 do 6.50 za liter, luščene orehe po 36 din kg. — Na perutninskem trgu din, 122 kokoši: kljun po 18 do 25 din, Piščancev je bilo 724: za par 16 do 50 din. Gosi so bile po 30 do 35, rac, po 12 do 18, domači zajci po 4 do 25 din za glavo. — Na trgu s krmo je bilo 6 vovov kisičga sena po 72 do 80 din za 100 kg, 1 voz pšenične slame po 45 din za 100 kg.

Tragična smrt vrlega dijaka

Ljubljana, 20. avgusta. Po usodnem naključju je večerj popoldne v Moškanih izgubil življenje 20-letni absolvent ljubljanske gimnazije Marijan Bolaffio, sin uglednega veletrgovca z vinom g Eugena Bolaffia v Moškanih. Marijan je bil marljivo pripravljen, da bi kot privatist položil maturi. Starši so najeli instruktora, nekoga akademika iz Most pri Ljubljani, ki je Marjana v Moškanih pripravil na maturo. Marijan in njegov instruktor sta bila velika prijatelja in delala sta lepe načrte za izlet s kolesi v Francijo, katerega sta nameravala napraviti takoj po maturi. Večerj popoldne je odšel Marijan h krojaču pometarji novo obleko in instruktor ga je spremljal. Ko je Marijan pometarj obleko, se je njegov instruktor ukvarjal s samokresom, ne vede, da je nabiti. Samokres se je sprožil in Marijan se je zgrudil smrtno zadet v čelo.

Nesrečnemu mladenčcu so takoj priskočili na pomoč, a vse je bilo zaman, ker je bil v zadnjih zidih jahi. Strašna nesreča je stare silno potrla, sinoci pa so dobili brzojavno obvestilo o tragediji tudi sorodniki v Ljubljani, kjer je bil pokojni Marijan med mladino splošno znan in priljubljen. Postavnega, zalega fanta so posebno cenili v vrstah ljubljanskega Sokola, ravno tako pa je njegova tragična smrt globoko užalostila tudi druge njegove prijatelje in znance. Truplo vrlega dijaka in Sokola, ki je po usodnem naključju izgubil mlado življenje, prepelejo v Ljubljano, Marjanu bo ohranjen blag spomin, njegovi rodbini pa izrekamo iskreno sožalje.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG Zagreb

GAJEVA 8. ILICA 15. obvešča neobvezno: V V. razredu, 36. kola državne razredne loterije so bili dne 20. avgusta izžrebani naslednji dobitki: Din 100.000.— št. 11603, Din 30.000.— št. 23106, Din 10.000.— št. 72731, Din 12.000.— št. 69856, Din 10.000.— št. 19380 47775 50094 51151 54222 99079, po Din 8.000.— 22752 49815 57702 68254 81081 97300 po Din 6.000.— 7638 33451 47859 48385 57765 63956 67553 77945 82216 83871 86796 95277 po Din 5.000.— 6341 8837 16934 41674 63828 77983 85782 88288 96817 99623 po Din 3.000.— 4793 15420 21489 23901 24464 24546 27533 35767 52532 52760 56303 58546 60312 62166 63709 85650 91504 92238 91408 Razen tega je bilo izžrebranih še 1300 dobitkov a Din 1.000.— Popolno uradno listo dobitkov, tizdano in kontrolirano od same državne razredne loterije, torej brez vsakih pogreškov, pošljemo vsakomur na zahtevo. Prihodnje žrebanje bo dne 22. t. m.

Od Splita do otoka Mljeta

Split, sredi avgusta

To ugodnost vam nudi letovanje v bližini Splita, da si lahko ob nedeljah privoščite cenene izlete in spoznate velik del našega južnega Primorja in otočja. Jadran-ska plovidba omogoča weekend na ladji: za kakšna dva kovača lahko prebijete nedeljo na vožnji okrog Brača. A sleherni nedeljo zarana krene tudi posebna izletniška ladja »Sarajevo«, ki je bila doma zgrajena in v polni meri ustreza vsakemu popotniku, na daljši izlet, bodi že k slapovom Krke ali pred Sinjo jama na Biševu ali celo na Mljeto. Da, ko se že tako redko ponudi prilika, da človek zajedra v ta daljni, precej odročni in prav zato tako vabljivi otok, se letoviščar rade volje poslužuje nedeljske priložnosti.

Že v soboto zvečer priplave »Sarajevo« v kaštelanski zaliv in pristane v Kaštelu Starem. To vam je majhena senzacija, na priliko tako, kakor da je prispel cirkus. In v ranem jutru, ko je sonce komaj šele potipalo z dolgimi prsti po hrbišču Kozjaka in Mosorja, so že izletniki iz Kaštelov zasedli najugodnejše klopi in se zlekli-li po naslanjajih, v katerih lahko potem vse božji dan lenarijo in sanjarijo za bore 5 din. Sevé, da ne pozabim: vsa vožnja ki traja od 5. jutraj do polnoči, stane 50 din, opoldne nas bodo nakrmili za 20 din in navečerjali se bomo za 16 din, v kolikor ne bomo že prej obloženi z dobrotami južnega primorja. V Splitu je naval in babilonska zmešnjava in gornja paluha je vsa češka, da čujem vzdih starega Čeha: »Bog, danes naj Nemci ne napadejo naše republike, ko

smo skoro vsi z doma!« (Resnici na ljubo naj brž pristavim, da je Čehov letos malo na Jadranu, pač pa je njihov nežni spol zelo častno in mično zastopal).

Izpred Splita zadržajmo mimo stare, čestitljive lesene »Krivoličje«, ki je sodelovala v bitki pri Visu, danes pa je zasidrana ob vhodu v splitski pristan in je preurejena za uradne prostore naše vojne mornarice. Zunaj pristanišča je zasidrana sanitetna ladja angleške vojne mornarice, bel, s črnimi progami in velikimi znamenji Rdečega križa. Že se je parnik »Sarajevo« nekoliko razbrazil in nas s polno paro vleče nizdol ob pestri rivieri, mimo plodnih njiv nekdanje poljske republike, ki je obsegala celih 12 občin in je njeno svobodo uničil šele Napoleon, ki je dal vasi požgati, poljske pravke pa postreliti. Omiš, nekdanje nevarno gusarsko gnezdo, danes sloveče letovišče in znamenito industrijsko tovarišče, z romantičnimi kulisami skalovja in slapov divje Cetine, še dolgo gleda za nami. Mi pa je pasemo oči po priljudnih naseljih sredi zelenja, ob vzhodno strmo kipečih, golih, ostro narezanih morskih grebenov. Zavijemo v zaliv pod najvišjim vrhom Biokova, pod sv. Jurjem (1762 m), tu ždi v varnem zavetju Makarska, ki je tudi letos polna gostov, željnih čiste vode, dobre prehrane in osvežujočega morskoplaninskega ozračja. Po jako skromnih ženskih opravah si dovolimo sklepati, da je v Makarski posebno mnogo svobode naključ vsem pastirskim listom.

Z novim tovorom lepega spola veselo hitimo dalje in se ustavimo šele opoldne v

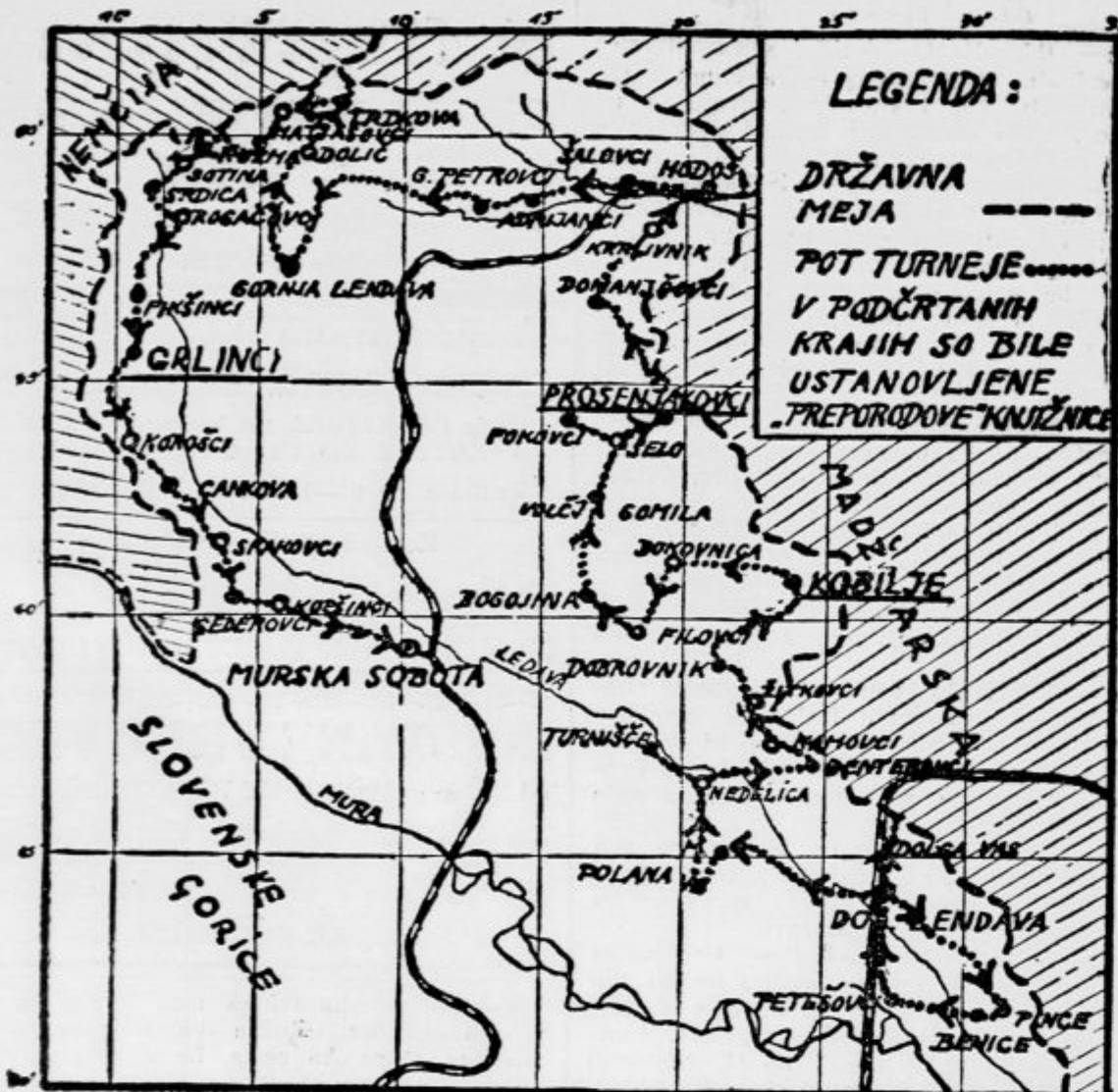
Korčuli. Starinsko mesto, oprto ob neporušljivi trdnjavske stolpe in sloveče po svojih arhitektonskih umetninah kakor tudi po ladjedelnih, postaja važno središče letoviščarstva na južnem Jadranu. Stari kapitani, ki so si v tišini Pelješkega kanala zgradili hišice in vile za odpočitek na stara leta, so se morali na ljubo tujcemu prometu odreči samotarjenju. Viganj, Kučiste in zlasti Orebič dobivajo vsako leto več gostov, povrh traja tu sezona od rane pomladi do pozne jeseni in še pozimi je toplo. Če je nova gospodinjstva šola v Vignju dobila nedavno v goste tudi Setona Watsona in Ivana Meštrovića, že lahko verjamemo, da bo sloves teh krajev še zrasel.

Korčula, nekoč imenovana »praeclare ornata«, čudovito okrašena, ostaja za nami. Od njene lepote, predstavljene v umetnih davnih stavbarjev, hitimo k drugi letopi, ki divjini samotnega Mljeta. Kakor plavut fantastične ribe je narezljan hrbet tega otoka, ki sicer pripada kraskemu področju, vendar še danes udarja iz posameznih razpok žveplena para ognjenikov. Razpoke, uvala in zatoka, nastale po potresih v davnih dobah pa je marsikdo ublažila gosto zarasla šuma. Zalivi so kakor jezera. Ko zavijemo v zaliv Polače in zremo nazaj skozi ozko odprtino na široko morje, se nam zdi, da smo našli pot v čisto nov svet. Polače? Da, palače. Pogledite v pristan veliko razvalino. Tu se ljudska pripovedka krije z zgodovinskimi dejstvi. Kakor mnogi drugi, ki so se zamerili rimskim oblastnikom, je na Mljeto živel v pregnanstvu Agasilag Amazorbas iz Cilicije, ki ga je zasovražil rimski imperator Septimij Strog. Mož si je tu zgradil palačo, Medtem

ko se je oče izživljal na lovu, je sin Opijan začel pisati stihe o lovljenju divjadi, ptic in rib. Pesnitev mladega poeta z Mljeta je zbudila pozornost cesarja Karakale, da je uknil pregnanstvo na Mljeto. Ruševine stare palače so ostale do današnjih dni v taki obliki, da lahko sklepamo o prav udobnem življenju nekdanjih dveh pregnancev, ki sta se vedela zaljubiti v mljetsko prirodo.

Mladina spoznava Prekmurje

Skupina Preporodovcev je prehodila vse obmejno Prekmurje in ustanovila 3 knjižnice

Prekmurje (današnja Slovenska krajina) — naziv utegne tuje zavajati v smoto, da bo ta krajina in Suha krajina nista slovenski! Je znano kot zaostala rečna pokrajina: vsa leto se odpravljajo množice Prekmurcev in Prekmurk v tujino na sezonsko delo. Tako stanje v obmejnem delu države že doslej ni moglo vzbujaati dobrih upov za bodočnost. Po dogodkih letos spomladaj pa je Prekmurje vnovi ogroženo.

Štebnosti ozarila lica s slutnjo boljšega življenja. Toda tako življenje je zanje tako daleč, da so poslušali pesem kakor razodetje. Le matokateri se je upal pridružiti Preporodovcem in zapeti z njimi. Peljali pa so jih v svoje domove, da se odpočijejo in okrepijo. V izti visi poleg svetniških podob slika mladega kralja Petra II. v sokolskem kroju. Skoraj v vseh krajih Prekmurja imajo take slike. Prekmurci ljubijo kraj, in bi radi dajali svoje sile za rast Jugoslavije. Toda v svoji zapostavljenosti so

Obdaritev otrok v Pincah s knjigami, igračkami in sladkorki

Prisla je še strašna poplava Mure in težko prizadela prebivalstvo v obrežnih naseljih. Tako je v Prekmurju s bodo še bolj oslabiljena narodnodoporna sila. Ker poklicni činitelji kljub vsemu še vedno ne izkazujejo Prekmurju potrebne dožnje pažnje, so Preporodovci sklenili, da v letosnjih poletnih izvedbo po Prekmurju preporodno-narodnoobrambno turnejo. V dnevi od 10. do 21. julija je skupina Preporodovcev prehodila vse obmejno Prekmurje (okrog 200 km). Preporodovci so ponesli s seboj več sto novih, deloma vezanih knjig, namenjenih v glavnem za ustanovitve treh knjižnic v treh obmejnih prekmurjskih krajih. Ustanovljene so bile Preporodove knjižnice — Avgusta Jenka v Kobilju, — dr. Janžeta Novaka v Prosenjakovcih in — Ivana Endlicherja v Grčinih. Mnogo knjig so Preporodovci tudi razdelili med potjo.

O Prekmurcih pravijo in Prekmurci trdijo o sebi tudi sami, da so bolj sami zase. Prekmurje nima takih naravnih lepot, da bi privlačevalo letoviščarje. Naravna lega Prekmurja — od celote države iztegnjena obmejna pokrajina, ki jo še odmejuje Mura — je taka, da ne pride v Prekmurje, kdor se sam ne nameni tja. Prekmurci pa so plahi, preboječi, da bi koga vabili. V njih še živi z bičem užgani duh nedavnih grozovskih težav. Zato Prekmurci tudi v svobodni državi ne upajo prositi, nič ne potožijo in se nikomur ne pritožujejo. Prav v tem je tragika Prekmurcev. Kdor ne more živeti doma, se tiho odpravi v tujino na sezonsko delo. Morda so nekateri tudi tako navajeni življenja v odvisnosti, da ne znajo sami gospodariti. Prekmurci odhajajo v Francijo in Nemčijo.

Ko so v juliju v Prekmurju dozorela žita na polju in je sapica poslednjč pozibavala težke, polne klase, ni bilo slišati ne vriskov koscev, ne pesmi ženice. Žito so kosili očanci in priletne ženske, pri nstah pa so se skrivali zanemarjeni, zapušteni otroci. Kje so bili tedaj fantje in dekleta, moške in žene? ...

Mnogo je pokrajin, ki ne morejo preživeti vsega svojega prebivalstva in mora deliti za kruhom drugam. Toda — ali je še kje na svetu pokrajina, da bi dobil človek občutek, kakor ga dobi, če pride poleti v Prekmurje: da živi Prekmurje svoje življenje, ne neke drugje, daleč? Ali je še kje pokrajina, ki bi bila v času, ko slavi narava svoje največje zmagovalstvo, ko daje zemlja svoj bogati plod, tako tiha, zapuščena, žalostna, kakor je naše Prekmurje? ...

Očanci in priletne ženske so se s polji ozirali po Preporodovcih, otroci so oprezovali iz hišnih oglov. Kakor so bili sprva vsi nezaupljivi, so se — ko so spoznali, da prihajajo k njim fantje z dobrimi nameni — otajali. Preporodovci so imeli za vsakega nekaj: za otroke sladkorne in igrače, pa »Naš rodc«: večjim so dajali knjige; očanci so dobili cigarete. Prekmurci, ki so bili prej od zgoraj vajeni le biča, kar niso upali versjeti, da je prišel od onstran Mure nekdo, ki ima zanje srce. In bili so srečni, če so mogli Preporodovcem ponuditi vsaj kruh in vino. V takih trenutkih bratstva so Preporodovci zapeli kakšno narodno pesem. Ta pesem je Prekmurcem v njihovi zapu-

šesodu v odvisnost. Kdor hoče doma pronači grunt, mora v tujino po denar, da bo imel s čim izplačati druge. Če pa razkosajo kmetijo — in takih primerov ni malo — je izginila domačija: košček, ki ga dobi deleznik, je premajhen, da bi ga mogel preživljati, in tako mora tudi tak bedni posestnik za zaslužkom v tujino.

Na pohodu proti Kamovcem

Na oknih prekmurjskih hiš cvetejo rože v lončkih. Očitujejo, da jih je z ljubeznijo negoval in vzgajilo dekle. Rože cvetijo živobarvno, dehteče — in delajo hišo prikužno. Toda hiša je tiha. Dekleta ni doma. Dekle je v tujini, daleč. Če se sploh še vrne, bo prišlo takrat, ko se bodo cveti že osuli. Zdaj je dekle nekje daleč. Ali se vrne? V tujini je bil utrgan in poteptan že marsikak naš cvet... Preporodovci so videli prekmurjsko svatbo. Za nevesto so zvečali, da je bila pet let v Franciji. Ni dekleškega ni bilo več na njej. Obraz opaljen, potemnel od dela. Od solca in tujine. Edino kar je bilo svetlega, je bila bela poročna obleka, to, kar je za en sam dan, do noči. Kakšne otroke bo dala taka žena, če bo sploh mati? Kako bo mogla dati otrokom tisto, kar pomeni najlepše osebnosti našega rodu, kar pomeni našega človeka? En sam pogled — in človeka zabebe občutek, kako se krusi in krči osnova naše narodne rasti...

Kakor mora v poznavanju nemške velesile vsakdo računati z uveljavljanjem velenjskih težav, tako se nam pri majhnosti Madžarske misel pomadžarjevanja zazdi skoraj smešna. In vendar je zaradi madžarske trdnosti in naše brezbrčnosti v pasu ob madžarski meji še vedno tako, da tisti živeli, ki bi ob posvečanju večje pažnje z naše strani že bil izven našega narodnostnega problema, še vedno ni čisto naš. Toda po tem, kar je bilo doslej storjeno, ni tako stanje prav nič čudno. Tipičen primer dajemo prilike v Prosenjakovcih. Otroci se v šoli učijo slovensko. Med seboj govorijo madžarsko. Nekateri so otroci madžarskih staršev, drugi so slovenski, pa se v družbi z madžarskimi — izpostavljeni madžarskemu vplivu — nauče madžarsko. Tako je z otroci, ki pri njih še ne more biti razvita nacionalna zavest. Toda tudi večji — razen nekaterih izjem — ne čutijo izrazite pripadnosti k temu ali drugemu narodu. Na jesen, ko je končano kmečko delo, imajo ljudje več prostega časa in čita knjige. Madžarske hiše imajo po 15 do 20 knjig, tudi najboljših del madžarske književnosti. A slovenske? To kar so doslej dajale naše organizacije in oblasti, so bile v večini primerov razne stare, slabše, druge izločene knjige, obzorniki, koledarji. Če zna knjigoljubljen človek oba jezika, in če ni izrazilo narodno zaveden, po čem bo rajši segel: po starem, umazanem slovenskem koledarju ali po novem prvotnem madžarskem romanu? Kar je bilo dolejš naših knjig, so večidel nezanimive — komaj, da

Prepora ustanovnice knjižnice gđni Mariški Vargovi v Prosenjakovcih

Sergej Ostrovski:

Siromak Poharukov

Pouralska gubernija leži daleč na vzhodu, na njenem skrajnem obrobju občina Zaholustije. Daleč, bogu za hrbtom.

Vročina pasjih dni. Mladev. Vse pri delu. Pred vrati občine leži občinski pes; v pisarni na široki klopi ob zidu pa občinski tajnik Poharukov; v sladkem snu vnetega služabnika za narodov blagor.

Zdaj ni posebnega dela. Vse nevažno in odložljivo. Župan ne prihaja in tudi nihče iz ljudstva. Vse zaposleno.

Ko se Poharukov razbole udje na eni strani od dolge leže, zakobali na drugo in vzdihuje.

— Da bi le minila ta prokleta vročina, potem se bo že delalo! Zdaj je pa čisto nemogoče! Uf! —

V sobo pršima bosopeti poštni sel: — Pisanje! Uradno! Iz Peterburga! —

Poharukov pomena oči, glasno pljune in tiho zakolne. Previdno in počasi se okrene v sedečo pozico:

— O, presveta Bogorodica kazanjaska, vsaj v tej pasji vročini bi dali človeku mir! —

Leno trga omot, ki je ves na debelo obložen z žigi in pečatnim voskom, da izgleda kosmat, kakor v dobrih starih časih bahaske šnite na kmečkih botnjah. Čita; pa vedno nejevoljneje gubanci čelo:

— Tristo kozaskih hudčev! Tako torej! V tej peklenjski vročini naj sklicujem sejo, letam okrog občinskih mož, naj nadlegujem gospoda župana? Potem pa naj pisarim in javljam na vse kraje. In kaj še vse pride! Vse skupaj pa za prazen nič! Edino, da bi kdo avanziral ali pa še bolj utrdil že tako pretopli kotiček! —

Jezno mečka uradno pisanje, na katerem je jasno, pa kratko ukazano od najvišje oblasti v Peterburgu, da je treba zaradi državnega jubileja takoj sklicati občinsko sejo, svečano in polnoštevilno, na kateri naj se soglasno in v domorodnim navdušenjem izvoli za častnega občana kneza Santonijeva iz Peterburga in gubernatorja Makarova. Takoj po sklepu je javiti to v Peterburg, pripraviti diplome, ki bodo na praznik sv. Vladimirja izročene iz cele podurske gubernije počastjenima gospodoma. Istočasno naj se vdano in garljivo objavi v strankinem časopisu! Vse v osmih dneh! Pod kaznjajo! —

Tajnik Poharukov je opravičeno slabe volje. Zato počasi leže nazaj na klop, podvije roke pod glavo, zapre oči in razčlunjuje svoj prav:

— Kdo pa je to, ta gospod Santonijev? V selo Zaholustije ga ni bilo še nikoli. Tudi gospoda Makarova ne. Sploh ne ve, da Zaholustije še postoji. Zaslug nikoli nobenih. Le kdo ju pozna? S pokvarjenimi prebivali, naveličana bab, naj na

st čistoč z njim nekotično razmišlja slovenski besedni sklad. Madžari pa dajejo najboljša dela svoje književnosti, svoj duhovni sklad, ter s tem ohranjajo in širijo madžarsko duhovnost. Pri takem stanju so bili Preporodovci veseli, ko so videli, da so prišli v Prekmurje kakovostne knjige, in da so Prekmurju namenjene knjižnice, so stavljene smotno tako, da bodo moglo stati najširšemu čitateljskemu krogu. V vsaki od treh knjižnic, ki imajo trenutno po 66 zvezkov, je nekaj knjig naše nacionalne književnosti, najboljše dela slovenskega leposlovja (Jurčič, Levstik, Cankar, Meško, dr. Pregelj in drugi), precej mladinskih in

otroških knjig ter nekaj gledaliških iger. Pridane so bile tudi zdravstvene in delovne knjige.

Ali ni nacionalni greh da poklicani činitelji obmejnega Prekmurca posvečajo tako malo pažnje, in nacionalna sramota, da še ob 20-letnici svobodne države velikega dela teh naših rojakov Jugoslavija ne more biti več, kakor le sezonska domovina?!

Dušan Vargazon

Vzkrik protesta

Bliza se jevost in z njo začetek šol. Ne bo napak, če se oglašim tudi jaz in pokažem na nekaj, za kar se premalo brigamo, to je: da imajo učenci v svoji šolski dobi posebno duševnost. To posebnost moramo spoštovati starši kakor vzgojitelji. Če tega ne storimo, smo prvi morda dobri roditelji, drugi morda dobri šolniki, vzgojitelji smo pa obojni zanič.

Prvi številki Roditeljskega lista je bil priložen list, ki ga smatram za nekako poslanico Pedagoške centrale. Na tem listu najdem sledeče besede: »List hoče delati v tesnem stiku z najvažnejšimi vzgojnimi faktorji, tako poleg staršev in šolnikov tudi z zdravniki, duhovniki in pravniki. Preteči razkroj rodbine, ki bi bil usodepoln posebno za naš mali slovenski narod, je možno preprečiti in ozdraviti le z iskrenim sodelovanjem vseh resnih in poštenih vzgojiteljev. Za to si je dala Pedagoška centrala nalogo, da hoče delati z vsemi, ki so dobre volje, s svojim geslom: vse za otroke.«

V smislu tega programa se oglašam kot oče in kot zdravnik. Kot zdravnik ne morda takó, da v listu analiziram, kar vidim in doživljam v svojem poklicu, marveč da vzporedim učenca z bolnikom, vzgojitelja z zdravnikom, vzgojo z zdravljenjem.

Vzemimo akutno vnetje slepiča in potrebno operacijo! Bolnik je liki učenec; bolezen liki šolanje; okužba liki šolski predpisi in zahteve; odpornost organizma liki nadarjenost in marljivost učenca; operacija liki izpit. Ozdravljenje je uspeh i bolnikove sile i zdravnikovega znanja, smrt neuspeh za oba, takisto je pri izpitu uspeh oziroma neuspeh dobro ali ubožnostno izpričevalo za učenca, za njegovo delo, nadarjenost in marljivost, pa tudi za učitelja, za njegovo delo in njegovo metodo!

Preden bolnika operiram, ga moram za operacijo pripraviti, — ravno tako mora učitelj pripraviti učenca za izpit. Priprava je poleg drugega tudi v tem, da bolnika duševno dvigam, da mu dajem pogum, voljo do zdravljenja, takisto je treba pripraviti učenca za izpit, da dobi smisel in voljo za delo in trud ter upanje na uspeh.

To so besede in teorija, proti katerim najbrž ne bo posebnega odpora, vsaj bistvenega ne. In kaj nam prinaša vsakdanje življenje? Nisem navajen slepmišiti in namigavati — kakor vedno in povsod grem tu kar v sredo dogodkov.

Fanta imam, ki mi je padel v sedmi iz grščine in latinščine. Ni pač klasik in nemara nikdar ne bo! Vrgel ga je suplent, ki je bil prišel letos z drugega zavoda in ki si je ponovno dajal duška s trditvijo, da je vse dotedanje delo iz grščine in

stare dni uživata diplome, častne naslove in zlagane novinarske slavošpeve! Še par let morda, pa bosta le še žalosten kupček blata, ali pa — če greda skozi krematorij — prgišče pepela. Zdaj pa tak tamtam! Če sta še pri pravi pameti, morata dedca biti razžaljena s takimi otročarijami; če sta pa že bebasta, pa škoda papirja! —

Po sobi brenče samo muhe. V tajniku pa dozoreva trden sklep, da ne sliče seje, da nič ne pove županu in da po svoje reši akt. Iz previdnosti prelista še enkrat akt, preptile obmot, če ni morda priložena šablona z litanijami zaslug za utemeljevanje častnega občanstva, kakor je sedaj v modi, zloguje ponovno vsako besedo ukaza; pred mrakom pa sede k mizi in napiše:

— V tukajšnji občini gospoda Makarova in Santonijeva popolnoma neznana. Niti nista kdaj mignila z mezinem za korist občine in njenih občanov. Nimata niti sorodnikov, niti prijateljev, niti znancev. Občina ne more najti ne v sedanosti, ne v preteklosti obeh gospodov ničesar, za kar bi ju mogla imenovati častnim občanom. Sploh pa je Zaholustije tako zanemarjeno in zapuščeno, da se s takimi stvarmi ne peča. —

3030:6.505
101x5
505
veduo
ali z črto

PROIZVODI UNION-ZAGREB

latinščine od muh, da je na prejšnjem zavodu vrgel celo vrsto učencev in da mora tudi ta razred razčistiti. Že od božiča dalje jim je zadrževal, da je vse delo in ves trud zaman. Ko smo fantu poskrbneli pomoč, po mojem trdnem prepričanju najboljšo, kar jih — mo-goče, je rekel: »Nič vam ne bo pomagalo, pa če tudi bi imeli samega prosvetnega ministra za inštruktorja! In nazadnje je še grozil učencem, češ: prihodnje leto se že spet vidimo v sedmi!

Kaj bi se zgodilo z zdravnikom, ki bi rekel bolniku, da je ves trud zaman, da zanj ni pomoči, da mora umreti! Ki bi pretvoril borbo z boleznijo v borbo z zdravnikom! Zdravljenje, torej zdravniško pomoč, v slabljenje! Proti takemu zdravniku bi vse po praviči protestiralo!

In kaj naj rečemo starši šolskemu vzgojitelju, ki mesto da učenec pomaga prebroditi dobo pubertete in jih podpre v borbi s predpisi, ubija voljo in jim dopoveduje, da je ves trud zaman! Kakor javnost proti opisanemu zdravniku, tako protestiram jaz proti takemu vzgojitelju in njegovi vzgojni metodi kot oče, kot Slovenec in kot državljan! Ne protestiram proti temu, da ga je vrgel, saj tudi kirurgu umirajo bolniki pri operaciji kljub najboljši pripravi, marveč protestiram proti razkrajanju mladih življenjskih sil v njihovi najkritičnejši dobi, proti temu, da jim neuravnoteženi jemljejo voljo za delo in upanje na uspeh. Če se to zgodi enkrat, je to spodsrljak, kakor spodsrsne pač vsakomur v življenju, če pa je to večkrat in namenoma, je to zastupljanje, kakor pri zdravniku razglasanje smrtnih obsodbe bolniku neodpustljiv greh!

Zdravnikova dožnost je storiti vse, da bolnika reši — v uspehu se kaže njegovo znanje, vrednost njegove vede in umetnosti. Takisto pa je vzgojiteljeva dolžnost naučiti s pomočjo doma sedmošolca toliko, kolikor je potrebno za uspeh. Izprušujočemu profesorju dokazati, česar učenec ne zna, ni nikaka modrost ne umetnost, modrost in umetnost pa je, naučiti ga toliko, da v sedmi ne pade. Neuspeh učenca v sedmi je neuspeh tudi njegovega učitelja, ki s tem dokaže, da ne zna ali pa noče naučiti sebi zaupano mladino toliko, kolikor je potrebno za višji razred. Le pogledimo Poročilo za šolsko leto 1937/1938!

Statistika uspehov nam pove, da mora razred ponavljati 60 učencev, kar dá pri skupaj 20 razredih povprečno 3 na razred. V VII. a pa jih mora ponavljati skoro trikrat toliko, namreč 8, kar je rekord, ker tega števila ne doseže noben drug razred. In da bo slika popolnejša, naj omenim, da ne bo treba niti v VII. b niti v VIII. a in VIII. b ponavljati prav nobenemu učencu! Prvega julija letos pa so nam prinesli časniki celo vest, da v Beljaku na realni gimnaziji visi bela zastava v znak, da ni padel v celem zavodu prav noben učenec!

V geslu »vse za otroke« mora sodelovati dom s šolo. Prav! Pa tudi narobe: šola ali posamezni njeni nastavljenici nimajo pravice teptati tega, kar starši doma gradimo! Če že ta ali oni učenec res nikakor ni za višji razred — kar mora biti v višjih razredih pač izjemna izjava, kar nam dokazuje uspeh v VII. b in VIII. a in b na istem zavodu ter uspeh na realni gimnaziji v Beljaku — dobro, v korist drugim, če bi jim bil res v napoto pri napredku, naj pade, toda duševno ubiti ga ne sme nikdo!

In kaj naj rečem o groznjah za prihodnje leto? To spada naravnost pred psihiatra!

Spoštovani gospod urednik!

Pošiljam Vam ta protestni krik, v katerem sem povedal, kar me teži kot očeta, kot državljana. Kakor vedno se tudi pri tej priliki zavedam svoje dolžnosti in odgovornosti nasproti svoji družini, nasproti narodu in državi. Naj bi ta krik povzročil, da bi se tega zavedali tudi tisti, ki bi morali biti v tem prvi, in katerih dolžnost je vcepjati s poukom to zavest naš mladini, da takó šola in dom skupno zajezita razkroj rodbine, naroda, države.

je utemeljiti častno občanstvo. Diplome morajo biti gotove pred praznikom sv. Vladimirja. Občinskemu tajniku Poharukovu pa je odšteti zaradi neposlušnosti pred svečano občinsko sejo petindvajsetih palic pod nadzorstvom opozicije.

Zupan pomisli: zdaj gre pa zares! Skliče sejo, sklep soglasen, vse gotovo; tudi siromak Poharukov prejme polno število, tako da ni nekoliko dni za nobeno rabo. Ne more ne sedeti, ne ležati vznak. Neprestano tarna:

— O, presveta Bogorodica, kakor moreš trpeti toliko krivico na tem svetu! Kaj res je potrebno do popolne slave gospodu Santonijevu še moja zadnja plat s polno porcijo petindvajsetih? Ali jih on sam ne zasluži morda petdeset ali pa celih sto! —

Leži na trebuhu ali pa se sprehaja po sobi, sedeti pa ne more, ker je tisto mesto polno ran. Zato neprestano premišlja.

Preden pa ozdravi, pride nov ukaz iz Peterburga, naj se vse delo okrog častnega občanstva ustavi, diplom ne pošilja in vse sklepe iz zapisnika uniči, tajniku Poharukovu pa kazen izbris.

— Kazen je lahko izbrisati, a bolečino, bolečino, gospod župan,

— Potrpi — ga tolaži župan — nikoli se ne ve, za kaj je kakšna stvar dobra na tem svetu? Noe — na primer — je vzel osebo v barko zato, da se je sorta ohranila, ljudje pa delajo neumnosti zato, da izgledajo pametni, ko jih skušajo popraviti. —

Domače vesti

* **Spomenik Vatroslava Jagića** v Varaždinu. V Zagreb je prišel predsednik varaždinskega muzejskega društva prof. Filić, da si ogleda spomenik dr. Vatroslava Jagića, katerega izdeluje absolvent zagrebške umetniške akademije Janec Vajs. Spomenik bodo zdaj odšli v bron. Varaždinska mestna občina je prispevala za spomenik 30.000 din, muzejsko društvo pa je zbiralo sredstva že od leta 1925. Spomenik bo visok 2,60 m in postavljen bo v vzhodu v varaždinski muzeji.

* **Jubilej starega beogradskega pevskega društva.** Leta dni pred ustanovitvijo prve srbske glasbene šole, katero je ustanovil veliki skladatelj Stevan Mokranjac, je bilo ustanovljeno v Beogradu pevsko društvo »Miloševići«. Ustanovljeno je bilo v onem delu Beograda, ki se danes imenuje Baštin, ime pa je dobilo po Milošu Otrenoviću. Po šestih letih svojega delovanja je društvo dobilo svojo zastavo, katero je v prireditvi kralja Petra I. blagoslovil mitropolit. 40letnico svojega zaslužnega delovanja za prosveto in za pevsko umetnost je društvo te dni slovesno proslavilo.

* **Člani bivšega jugoslovenskega polka** Matije Gubca v Tomsku, ki imajo po zakonu o vojni dobrovoljcih pravico do priznanja dobrovoljstva, naj se obrnejo za pristop in izpolnitve osebnih podatkov na sresko organizacijo Zveze vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, Franiškanska ulica 10.

peči, peči...
* **Vsem fotomaterjem bodo zaplenili** kamere, se veselijo neki ozkočrtni ljudje vsakokrat kadar gre za uzakonitev želj in delovnih področij fotografskega stanu. Takšne predloge so objavljali v svoji resnosti tudi javno v listih. Če natančno pomislimo, jih ne moremo brez nadaljnje odločitve. Vsekomu amaterju, ki smatra fotografijo samo za svojo osebno zabavo in ki se ne zaveda, da je prevelik fotograf, sko kamero nase tudi neko dolžnost, ki prežira organizacijo in ki ne stremi za vsim emocij, bi bilo treba fotografski aparat v resnici odvzeti. Veliki narodi z mnogimi milijoni pripadnikov si lahko privoščijo tudi nekoliko milijonov ljudi, ki se z neko stvarjo samo igračkajo, pri malih narodih, kakršni je naš, pa je potrebno iz osnovnega razloga samoodržanja, da postavi vsak poedinec v vsaki stvari svojega močja. Če se pa hočete prepričati, kako malo zavestni je v tem oziru med našimi amaterji, si oglejte na obliki razstavi fotografije in filma od 1. do 12. septembra na ljubljanskem vselejšnji zgovorne grafikonu o slovenski amaterski organizaciji, ki jih je Fotoklub Ljubljana izdelal za to razstavo!

* **Ponovnega izleta CMD na Oplenac** letos ne bo. Po lepo uspelem velikem izletu 1. maja, ko je 500 Čirilmetodarjev pohitelo na Oplenac, se so ponovno javljale iz širokega kroga članstva CMD želje, da bi se izlet na jesen ponovil. Septembrska podružnica je ponovno razpravljala o tem in je vse kazalo, da se bo izlet ob zadostnem številu prijav lahko izvršil in sicer je bil dan določen za 3. septembra. Ker pa je vodstvo CMD odločilo, da bo letošnja glavna skupščina 11. septembra v Ptuj, je izlet preložen na maj prihodnjega leta. Tudi ko v vednost vsem onim, ki so doslej že prijavili svojo udeležbo.

* **Na kongresu združenja svaničnikov** Hnanne sprejete, ki je bil te dni v Splitu, je bila sprejeta naslednja spomenica: Sedanjec socialno ter materialno stanje uslužbenec finančne kontrole je nevarno. To težko stanje je še poslabšano zaradi podražitve življenjskih potrebščin in pa zaradi tega, ker je služba finančne kontrole terenske prirode in so uslužbenici izpostavljeni dejstvu večjih izdatkov za življenje in delo na terenu, pa ne prejemajo za to svojo terensko službo nikakršnega nadomestila. Takšno materialno stanje je moralo nujno vesti do prezadolženja uslužbenec finančne kontrole in proti nevarnosti, da pride v težko preizkušnjo njihova vestnost ter uspešnost v izpolnjevanju dolžnosti. Udeleženci kongresa zahtevajo poslednjič, da se to popravi ter da merodajni činitelji uvidijo nujno potrebo ter polno upravičenost zahtev. Kongres ugotavlja istovrstno, da so merodajni činitelji prelahko šli preko zahtev in da niso storili ničesar, s čimer bi se to težko stanje popravilo. Kongres je zaradi tega soglasno sklenil, da se nujno predloži projektirani zakon o finančni kontroli, a katerim naj se izgradi sodobna stroka ter popravi socialni in materialni položaj uslužbenec finančne kontrole do potrebne višine njihovega življenjskega standarda in to po obsegu in težini njihovih službenih dolžnosti. V to svrhu je kongres, hoteč olajšati delo pristojnim činiteljem ter upoštevajoč dolgoletne izkušnje uslužbenec finančne kontrole izdelal predlog zakona za finančno kontrolo ter naložil izvršnim organom uprave Združenja nalogo, da predložijo to resolucijo skupno z omenjenim zakonskim predlogom pristojnim činiteljem. Kongres je ob priliki sestave zakonskega predloga upošteval najnujnejše potrebe uslužbenec finančne kontrole ter zahteval samo ono, kar pripadniki najsorodnejših strok (policijski izvršni uslužbenec, orožniki in prometno osebje) že skozi leta uživajo.

* **Tujski promet na področju severne Dalmacije** se je v zadnjih dneh znatno izboljšal. Kakor Šibenik, tako obiskujejo tudi druge kraje manjše in večje skupine tujcev. V zadnjih dneh je posebno živahno v Biogradu, Zlarinu in Šibici.

Slovenija Vas vabi

Rimske toplice
Radium-termalno kopališče - jugoslovenski Gastem. — Indikacija: živčne, ženske bolezni, ghit, visoki krvni pritisk itd. — Nizke pausalne kure za 10 dni 650 do 1000.—. Državni uradniški popusti! — Presejalci pri Pustilcu ali pri Zdraviliškem ravn. Rimske toplice.

* **Razlika je med razstavo in razstavo.** Zgodnja leta naši podjetni obrtniki prireajo v mnogih krajih obilne razstave, ki pa časih ne kažejo dovolj uspehov v primeri s pripravami in živimi obiski in zadovoljiv in sklenjenih je premoško kupiti. Mnogo boljše je na pohištvenih razstavah na ljubljanskem vselejšnji. Obisk je vselej izredno lep in tudi kupcijski uspehi so zadovoljivi. Zato so mnogi razstavljalci že dolga leta stalni. Obiskovalci znajo pravilno ceniti to razstavo, ker se zavedajo, da je razstavljen vselej v resnici izvrstno blago. Razstavljalci se hočejo čim bolj izkazati ne le pred obiskovalci, temveč tudi drug pred drugim. Prav dobro vedo, da bi tovariški upravičeno kritizirali njihove izdelke, ako ne bi bili takšni, da bi lahko bili ponosni na nje vsi kakor eden.

* **Dečki dom Franje Tavčarjeve** v Kraljevi bo otvorjen septembra meseca za goste. Penzija dnevno 35 din, za otroke od 6. leta 15 din od 6. do 14. leta 25 din. Prijava do 31. t. m. na Kolo jugoslov. sester v Ljubljani, Cesta 29. oktobra (Rimske ceste) št. 9, od tega dalje pa naravnost na upravo doma Franje Tavčarjeve v Kraljevi.

* **Uspešno prosvetno delo v vojašnicah.** Akcija prosvetnega in vojnega ministrstva, da ti se vsi nepismeni vojaki med kadroško službo naučijo čitati in pisati, je zelo potrebna in tudi zelo uspešna. Samo v banjaški garniziji je bilo v dveh treh mesecih in pol 8 analfabetskih dobojev, katere je obiskovalo nad 400 vojakov. Zdaj so bili za vse te tečaje zaključni izpiti, katerim so prisostvovali mestni šolski nadzornik z učitelji ter poveljniki vojaških enot. Uspehi vseh tečajev so bili prav dobri.

peči, peči...

* **Planinski tabor Slovenskega planinskega društva** se vrši v nedeljo dne 4. septembra 1938 v Frischauferovemu domu na Okrešlju. Navedena prireditelj bo slovesna manifestacija vseh planincev Dravske banovine. Na Okrešlju bodo prišli planinci z Gorenjske, Dolenjske, Savinjske doline, Koroske in Pohorja. Vsaka podružnica SPD naj priredi izlet svojih članov na planinski tabor. Osrednje društvo v Ljubljani priredi avtobusni izlet iz Ljubljane v nedeljo dne 4. 9. 1938 ob 4. uri zjutraj iz Tavčarjeve ulice v Logarsko dolino do Plesnika. Odtod takoj vzpon na Okrešelj, kjer se vrši ob 11. uri sv. maša, nato nagovor predsednika SPD in popoldne planinska veselica. Povratak zopet z avtobusom od Plesnika ob 19. uri. Cena vožnje za osebo Din 50.—. Prijave sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/I. vsaj do 1. septembra. Ker bodo sedeži v avtobusu numerirani, hitite s prijavi. — V soboto dne 3. 9. t. l. pa priredi Osrednje društvo SPD izlet planincev na planinski tabor z vlakom do Kamnika, dalje v Kamniško Bistrico in proti večeru v kočjo na Jermanovih vrhah (Kamniško sedlo), kjer bo prenočevanje. V nedeljo zjutraj sestop na Okrešelj, udeležba na planinskem taboru ter povratak preko Jermanovih vrat v Kamniško Bistrico in nazaj v Kamnik. Tudi za izlet sprejema prijave pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova 4/I.

* **Pri zaprtju in motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

* **Uprava doma visokošolcev** v Zagrebu, Rumjanina 4, neznanja studentom, da ne more nikogar sprejeti pred 1. oktobrom. Studentje, ki reflektirajo na stanovanje v domu v šolskem letu 1938/39, naj predložijo prošnje na svojih dekanatih najpozneje do 20. septembra.

* **Smrt zaslužnega dalmatinskega rodoljuba** V Zagrebu je umrl v visoki starosti Ivan Crnković, doma iz Novlje na otoku Pagu. Crnković je bil važna in ugledna osebnost v predvojnem nacionalnem in političnem življenju v severni Dalmaciji. Bil je soustanovitelj in član glavnega odbora nekdanje demokratske ljudske stranke v Dalmaciji, katero je ustanovil dr. Šmodlak. Zaradi svojega nacionalnega delovanja je bil od avstrijskih oblasti preganjan, med vojno pa interniran. Pred nekaj leti se je iz Sušaka preselil v Zagreb k svojemu sinu.

* **Kako pravilno ravnamo z namiznim orodjem**, porcelanom in perilom bomo videli na gospodinski razstavi »Naši gostje« od 1. do 12. septembra na Ljubljanskem vselejšnji. Vsaka oprema gospodinje predstavlja premoženje, ki ji vsak dan služi, se ta korekto vsak dan obrestuje, a tudi vsak dan porablja. Čimbolj pazljivo ravna gospodinja s svojo opremo, tem bolj časa ji služi, delj časa se ji obrestuje investiran kapital. Babica je zapustila svojim vnukom porcelan in namizno srebrnino v tako lepem stanju, da je še vnukom v ponos, a tudi v pouk. Čestokrat so dobro obranjene skodelice podane kot vzgled gospodinski pomočnici in otrokom. Pozna se jim, da so stare preko 50 let, pozna se jim, da so bile nešteto krat v rabi ob važnejših rodbinskih dogodkih ali posetih, a vendar imajo vse ročke in niti najmanj niso okrušene, prav tako ne manjka nobenega podstavka. Fini ročno brušeni kozarci tudi pričejo o skrbni pazljivosti babice, prav malenkostne brazgotinice kažejo na male nerodnosti, ki so se morda pripetile gostom. Babica je sama nadzirala enaženje svojih stvari, ki jih je z hvalo prinesla v hišo in sama jih je spravljala. A dandanes marsikatera mladoporočnica že po petih letih nimata ničesar več, ali pa vse okrušeno — razpočeno. Mesto da bi se gospodinjstvo dopolnjevalo z dokupi, je komaj mogoče ohranjanje sproti pokvarjenega. Mlade žene, pridite pogledat to razstavo!

* **Pisalne in računske stroje** Vam strokovno popravi BORIS V. SIMANDL, Ljubljana, Dvorakova ul. 3, telefon 24-07.

* **Primorje ima veliko škodo od suše in neviht.** Suša, ki je skoraj dva in pol meseca vladala v Dalmaciji, je napravila polje, delcem ogromno škodo. Koruza in krompir, glavna hrana dalmatinskih kmetov, sta popolnoma uničena. Mnogo je suša škodovala tudi žitu. V samem splitskem okraju se računa, da znaša škoda okrog 15 milijonov. Lani so v tem okraju pridelali okrog 700 vagonov raznega žita in okrog 600 vagonov koruze, letos pa je žita komaj kakih 450, koruze pa kakih 200 vagonov. Krompirja je bilo tam lani 400 vagonov, letos pa komaj 150. Ke v dobrih letih zadostuje pridelek kmetom komaj do točiča, si lahko predstavljamo veliko pomanjkanje, ki čaka prebivalstvo letos. Vinogradi pa obetajo bogat pridelek, ki bo tudi po kakovosti dosti boljši od lanskega. So pa kralji, kjer so vinogradi hudo poškodovani od tobe. Med zadnjim nevihto je toča pustošila na ozemju pasu od Reke in Sušaka do Injice, ki se od Skrljeva spušča k morju. V Dragi in Orehovi in še v nekaterih drugih krajih so uničeni tudi vinogradi.

* **Srednješolski internat v Akademskem kolegiju** v Ljubljani sprejema za šolsko l. 1938/39 dijake od 5. do 8. razreda srednjih šol, kakor tudi dijake strokovnih šol. Gjenci imajo popolno oskrbo, štirikrat dnevno zdravo in tečno hrano, strogo nadzorstvo in vestno vodstvo. Pri učniju pomagata dva prefekta. Mesečni prispevek znaša 600.— din. V posebno uvaževanju vrednih primerih prosijo stariši lahko za znižanje. Prošnje za sprejem se vlagajo pri ravnatelju Akademskega kolegija, Ljubljana, Kolodvorska 22, kjer se dobe prospekti in podrobne informacije.

* **Vpisovanje v Legatov Enoletni trg.** govski tečaj v Mariboru je dnevno, tudi ob nedeljah od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojavnost brezplačno. Lastni dijaški internat. Začetek 9. septembra.

* **V Rim in Firence** od 6. do 9. septembra, od 6. do 9. septembra v Vipavo; od 10. do 11. septembra v Trst. Prijave sprejema do 27. t. m. in daje informacije izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45.

peči, peči...

* **Obnova starodavnega samostana.** Samostan sv. Andreja, zgrajen na skalah ob reki Trešnji, po kateri je dobila hidrocentrala v Skopju svoje ime, je zdaj popolnoma preurejen. Ta samostan je bil zgrajen leta 1389. In je še zdaj nekaj fresk iz te dobe. V samostanskem svetišču iznaša ploščina starodavnih fresk, ki so jih lepo očistili, blizu 200 kvadratnih metrov. Za patriarhiho v Peči je samostan sv. Andreja najstarejše svetišče v Južni Srbiji.

peči, peči...

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V SISKI, TELEFON 41-79
Duhovita satira v filmu
Moj sin gospod minister
V gl. vlogah: Hans Moser in Hell Finkenzeller
V dopolnilo: Paramountov zvočni tehnik in kulturni film
Predstave: v nedeljo ob 5., 7. in 9. uri in v ponedeljek ob pol 9. uri
SOKOLI: Posedajte in podpirajte Sokolski kino!
Prihodnji spored:
Ljudje brez milosti

* **Redno vpisovanje v trgovsko učilišče** Christofol učni zavod, Ljubljana, Dombarska cesta 15 prične jutri v ponedeljek 21. t. m. Zavod je organiziran kot enoletni, na trgovsko šolo, odobren od državnih šolskih oblasti banke uprave in posebej se od ministrstva trgovine in industrije. Priporoča se šolanje vsem, ki se hočejo tekom enega leta usposobiti za raznovrstno pisarniško službo v trgovskih, industrijskih, spedijskih, odvetniških, notarskih, bančnih in sličnih pisarnah. Tudi velja izpričevalo kot dokaz redno doverjene vajeniške dobe in eno leto in pol pomožniške prakse, kar je važno za one, ki žele otvoriti svoje trgovsko podjetje, zlasti sinovi in hčere trgovcev in obrtnikov. Christofol učni zavod je vodilni in največji te vrste v naši državi. Ima lastno novozidano šolsko poslopje, v mirni legi blizu mestnega središča. Poučujejo kvalificirane učne moči, profesorji. Zavod je z letošnjim letom edinstveno urejen, po vzoru sličnih iznoskih šol. Urejene bodo učilnice za praktične pisarniške in knjigovodske vaje, za nemško konverzacijo in stenografijo ter nova največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji. Novost bodo tudi računski stroji. Lani je zavod obhajal 35letnico obstoja. Kdor želi točnih informacij glede vpisa, naj piše na ravnateljstvo, da mu pošlje šolsko izvestje in šolsko poročilo s slikami, ki ga je vodstvo izdalo ob 35letnici.

Danes ob 14.30 (ob oblačnem vremenu) ter ob 17.30 in 20.30 v ponedeljek ob 20.30. Dva sporeda naenkrat!
„CARJEVI SVEČNIKI“
in „PRATER“
KINO MOSTE

* **Kolendar »Putnikovi«** izletov z luksemburški avtokarji: 23. avg.: Graz, din 100; 28. avgusta: Rogaška Slatina, din 50; 28. avgusta: Okoli Pohorja, din 65; 3.—6. septembra: Grossglockner - Salzburg, popoln aranžman, din 1.000; 3.—6. septembra: Plitvička jezera - Crikvenica, popoln aranžman, din 650; 4.—10. septembra: Benetke - Gardsko jezero - Dolomiti, popoln aranžman, din 1.600; 5. septembra: Graz, din 100; 8. septembra: Logarska dolina, din 110; 8. septembra: Celovec (Vrbsko jezero), din 120; 10.—12. septembra: Wien (jesenski vselej), din 260; 7.—8. septembra: Maribor, din 200. — Bogata izbira prekrasnih izletov! Prijavite se čimprej pri »Putniku«, Maribor-Celje-Ptuj.

* **Enoletni trgovski tečaj** v Novem mestu z vsemi uravnicami vpisuje dnevno. Šolska 150 din. Zahtevajte prospekt!

Vabilo. Imam okrog 4000 debel vrtnic, kjer cvete okrog 300 imenskih vrst. Vsa imena prost vstop v moj vrt skozi celo leto.
FRAN JENKO, trgov. usnja, MEDVODE

* **Edinstvena prilika** za dan 180 preko Plitvice, Banjaluke — Sarajeva v Dubrovnik dne 31. t. m. Informacije daje izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

KRALJICA DŽUNGLE

KINO MATICA ob 15, 17, 19. in 21. uri!

Smeh in pesem džungle!
DOROTHY LAMOUR!

Iz Ljubljane

— **Odposlanstvo knjižnice** in čitalnice za mladino TKD Atene se je v petek poklonilo Nj. Vis. kraljeviču Andreju in ne odposlanstvo Belo-modre knjižnice, kakor je bilo navedeno v poročilu.

— **Umetnostno-sgodovinsko društvo** sporoča zaradi izleta v Benetke, da morajo imeti vsi aktivni državni uradniki dovoljenje banke uprave. Zato naj si to čimprej preiskrbe in izročijo prodajalni Podkrajšek na Jurčičevem trgu. Posameznik sme vzeti na pot v Italijo do 300 lir, zadostuje pa predvidoma 200 lir, ki se vpišejo pri »Putniku« v skupni potni list.

— **Ljubljanski Sokol** obvešča svoje članstvo, da je tragično preminul njega zvesti član brat Marjan Bolaffio. Odposlanstvo društvene uprave ga bo sprejelo na poslednji poti, drugo članstvo pa vabimo, da se mu pridruži v čim večjem številu. Zbirališče danes ob 10. pred pokopališčem pri Sv. Križu. Obleka meščanska in znak Blagokojniku časten spomin.

— **Pedagoški tečaj.** Jutri ob 8. dopoldne bo v dvorani Delavske zbornice otvoritev pedagoškega tečaja, ki ga priredi Pedagoško društvo v Ljubljani. Program tečaja je zelo pester. Predavanja bodo ves teden z začetkom ob 8. in 16. Po predavanju in debati bo razdelitev potrdil o udeležbi na tečaju, s katerimi bodo udeleženci opravičili svojo odsotnost v smislu odloka banke uprave.

— **Sola Glasbene Matice** Ljubljanske začne 57. šolsko leto septembra ter bo vpisovanje v vse razrede in oddelke v dnevih od 1. do vključno 3. septembra, dnevno od 9. do 12. in od 15. do 17. v pisarni Glasbene Matice v Gosposki ulici. Poučevali se bodo naslednji predmeti: praktični solopetje klavir, violina, violončelo, kontrabas, flauta, oboa, klarinet, fagot, rog, trobenta, pozvana in harmonika. Teoretični ni: glasbena teorija, mladinsko petje in harmonija. Podrobni pogoji bodo razvidni na razpisnih deskah v veži zavoda. — Državni konservatorij sprejema prijaze za šolsko leto 1938/39 od 1. do 7. septembra od 9. do 12. v konservatorijski pisarni v Gosposki ulici.

peči, peči...
— **Se zadnjih trenutkov** umetnostne razstave v Jakopičevem paviljonu ne zamudimo. Danes ob 11. bo programatičen govor dramatika Ivana Mraka, ob 17. pa zbiranje za 10 stik. Kulturna dolžnost vsakega Slovenca je, da si ogleda vsaj tako razstavo, kot je sedanja. Saj nastopa elita slovenskih likovnih umetnikov.

— **Izlet železniških uradnikov v Orient.** Železniški uradniki ljubljanske direkcije odpotujejo danes ob 9. dopoldne z brzovlakom na daljšo turnejo v Grčijo, Turčijo in Bolgarijo. Izlet je organiziral poseben izletni odbor uradniškega oddelka Udruga jugoslovenskih narodnih železničarjev, ki mu načeljuje g. Karlo Zupančič, višji svetnik železniške direkcije. Vse priprave pa so bile v rokah neumorne in agilne uradnika g. Franca Pternela, ki je tudi že lani odlično organiziral izlet v Pariz in Italijo. Izletniki potujejo v dveh posebnih pulmanih in bodo po večini gosti tujih železniških uprav. Pot jih vodi v Solun, Atene, Delbi, Patras, Korint, Olimpjo, Carigrad, Varno in Solijo. Po Črnem morju od Carigrada do Varne se bodo vozili s parobrodom »Car Ferdinandt. Želimo jim srečno in veselo potovanje, o katerem bomo še poročali.

Obiščite kopališče Ilirije!

Stalno topla in kristalnočista voda! Sodoben komfort! Višek higijene!

POZOR! Uvedli smo znižane opoldanske vstopnice, ki veljajo od 12—15 ure. Podrobnosti pri blagajni!

— **Pomagajte revnim šolarjem.** Začetek šolskega leta dela revnim rodbinam velike skrbi. Do usmiljenih src se obrača revna množčevitela delavčeva rodbina iz okolice Ljubljane. Družina šteje 7 otrok in širje med njimi so šolobvezni. Vse je treba obložiti, obuti in kupiti je treba tudi drage šolske potrebščine. Revna družina, ki zna ceniti šolo, a si same ne more pomagati, sprejme hvaležno vsak dar: oblačila, obutvijo, šolske torbice in druge šolske potrebščine. V prvi vrsti pa knjige za drugo gimnazijo ter 4, 3. in 1. razred osnovne šole. Darove sprejema uprava »Jutrca«.

— **Mojster Martin Šušnik**, ki se še na stara leta, če je treba, pošani na vrhu šentjakobskega zvonika, je zdaj po dolgih skrbih in mukah le dobil primerno stanovanje v Cerkevni ulici 21, kjer že mesec dni zadovoljno prebiva. Obišrno smo poročali, kako je bil deložiran. Prebivališče so mu potem dali ob Cesti na Loko, a to prebivališče je bilo tako, da v dveh mesecih ni mogel v njem niti dvakrat spati. Zdaj je pod dobro streho in se, kakor svojemu dobrotniku g. župniku Barletu, tudi hišnemu lastniku lepo zahvaljuje.

Predno oddate na poštice ali Vaš letni oddih, se oglasite pri

Foto Touristu Ložu Šmucu
NA ALEKSANDROVI CESTI 8,
ali PREŠERNOVA UL. 9, preje trg. Dobrič,
kjer dobite sveže filme ter 5 minut strokovnega pouka, da pravilno fotografirate oz. osvetlite Vaš film ter napravite res tepe slike, katere so Vam v trajen spomin.

Zločljiv fotoaparat 6/9
s samosprožilcem
samo Din 300.—

— **Motelkova ulica** od Vidovdanske ceste do Slomškove ulice bo zaradi tlakovanja od ponedeljka 22. t. m. za vozni promet zaprta.

— **Dva odlična sporeda** v kinu Moste. Za ta teden si je kino Moste zopet preskrbel dva odlična filma. Kot prvi je ne sporedu veliki špijonažni film »Carjevi svečniki«. — Kot drugi film je na sporedu vesela dunajska opereta »Prater«, polna pravega dunajskega humora, veselja in petja. Poleg tega novi Paramountov zvočni tehnik, ki prinaša med drugim zanimive posnetke japonsko-kitajske vojne.

Zdravniki:

Dr. HLAVATY
zobni zdravnik specialista
zopet redno ordinira

ZOBOZDRAVNICA med. dent. et phil.

dr. BOSILJKA KRAJNOVIČ
se je PRESELELA z Glavne trga 23
V KOPALISKO UL. 4 in zopet redno
ordinira od 9.—12. in od 15.—18. ure.

Zobozdravnik-specialista
dr. IVAN OBLAK
ZAČNE 23. t. m. ZOPET ORDINIRATI

Dr. STANE VRHOVEC
od 23. avgusta ZOPET REDNO ordinira.

Dr. VOLAVŠEK
zopet ordinira

— **Balinarska tekma** med igralci skupine »Jeločniki«. Rožna dolina in skupino »Rebec«, Dunajska cesta, bo v nedeljo 21. t. m. Dopoldne ob 9. uri se tekmuje na igrišču »Jeločniki« v Rožni dolini — popoldne ob 2. uri pa na igrišču gostilne »Rebec« na Dunajski cesti. Kibici vjudno vabljeni.

— **Izlet v Trst** z odhodom iz Ljubljane dne 27. t. m. in povratkom dne 28. t. m. priredi Zveza za tujski promet. Prijave sprejemajo vse bilietarne »Putnik«. — Na 1. drž. mešani meščanski šoli na Viču bodo popravni izpiti dne 30. in 31. t. m. po razporedu, objavljenem v oglasni skrinjici v šolski veži. Vpisovanje bo dne 1. 2. in 3. septembra; vsakokrat ob 8. do 12. ure. V prvi razred se smejo vpisati učenci, ki so dovršili najmanj 4. razred ljudske šole brez slabe ocene ali ki so dovršili kak višji razred ljudske šole, če niso starejši od 14 let. V ostale razrede se vpisujejo učenci na podlagi sprave iz meščanskih in drugih srednjih šol. Vsa učena naj prinese k vpisovanju šolsko sprave in davčno potrdilo; za prvi razred tudi rojstni list.

peči, peči...

— **Trgovsko učilišče** in stenografski inštitut Robida, Ljubljana, Trnovska ul. 15 je odobren po zakonu o srednjih trgovskih šolah in vpisuje vsak den v lastnem, nalašč v te svrhe modernu preurejenem poslopju v Trnovski ulici 15.

RAZKUZEVALNA SREDSTVA izdeluje »CHEMOTECNA« družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg 10.

— **Pričetek šolskega leta** na drž. učiteljski šoli v Ljubljani. Na drž. učiteljski šoli v Ljubljani se bodo pričeli popravni razredni izpiti dne 3. septembra, popravni diplomski izpiti dne 25. avgusta, vsakokrat zjutraj ob osmih. Podrobni razpored je objavljen na oglasni deski v veži. Sprejemni izpiti za vpis v I. letnik se bodo vršili v naslednjem redu. A. Absolventi meščanskih šol naj se zglase v ponedeljek 29. avgusta zjutraj ob pol devetih v sobi izpitnega odbora (moški oddelki I. nadstropje) in naj prinese s seboj pero in držalo. Papir za pismeni izpit bodo prejeli na zavodu. B. Absolventi gimnazij naj se zglase v sobi izpitnega odbora šole v četrtek 1. septembra ob pol devetih. Vpisovanje v I., II., III. in IV. razred učiteljske šole, v II., III. in IV. razred obeh vadnic in v otroški vrtec se bo vršilo v ponedeljek 5. septembra od osmih do enajstih. Učencem (učenkam) I. razreda vadnice ni treba priti k vpisu, ker so že vpisani. V otroški vrtec se sprejemajo deklici in deklice z dovršenim petim letom starosti. K vpisu naj prinese rojstni list in potrdilo o cepilnih kozah. Otvoritevna služba boža bo v sredo 7. septembra ob 8. v cerkvi Srca Jezusovega. Vsi učenci (učenke) naj se zberbo ob pol 8. v svojih učilnicah, odkoder bodo odšli v cerkev. Redni pouk se bo pričel 9. septembra ob osmih.

— **Trgovski tečaj** na liceju. Vpisovanje 10. septembra od 9 do 11 v pritličju mestne gimnazije. Pogoji za sprejem: 1) uspešno opravljena mala matura ali završni izpit na meščanski šoli, 2) uspešno opravljen pismeni sprejemni izpit iz slovenščine, računstva in nemščine (diktat). Dan, uro in kraj sprejemnega izpita izvedo kandidati pri vpisovanju. Enoletni trgovski tečaj na liceju je last mestne občine ljubljanske, priključen mestni gimnaziji, obstoji že 39. leto in ima pravico javnosti. Poučujejo izprašani strokovnjaki.

JUBILEJNI 30. MEDNARODNI SEJEM

Teden hrvaške kulture
27. VIII. — 6. IX.
Običajni popusti.

TAJINSTVENA ULICA

Danes ob 17., 19. in 21. uri misteriozni napeti kriminalni film RUE DES LA PAIX
Renée Seltz Cye, Jean Galland
KINO UNION — Tel. 22-21

* Mestna ženska realna gimnazija (me. stni lice) v Ljubljani. Popravni izpiti po razporedni na šolski deski. Vpisovanje do 11. septembra dne 2. septembra od 9 do 11 v lankih razredih. Vpisovanje gojenk s drugih zavodov dne 3. septembra v ravna- teljstvu pisarni. (Krstni list in zadnje spri- čevalo s odhodnim dovoljenjem!) Začetna služba boža bo v nedeljo, 11. septembra ob 8 v stolnici. Po maši objava urnika na zavodu. V ponedeljek, 12. septembra, re- den pouk.

u— Vpisovanje v Enoletni trgovski te- čaj pri trgovskem učnem zavodu v Ljub- lani, Kongresni trg 2. (Prostori dopisne trgovske šole) se vrši dnevno od 9 do 12, in od 3 do 6 ure. Vsa pojasnila daje vod- stvo zavoda brezplačno.

u— Združenie čevljarjev v Ljubljani ve- bi ga. Člane, da se polnoštevilno udeležijo pogreba dolgoletnega člana g. Zalokarja Alojzija danes ob pol 5. popoldne iz mrt- valnice splošne bolnice.

KINO SLOGA — Tel. 27-30
Danes poslednji GRETA GARBO v veličanstveni ljubavni drami
ANA KARENINA
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.

u— Pazite na snago in red na cestah! Spomladni so vsi ljubljanski listi objavili opozorilo mestnega poglavarstva, da je stro- go prepovedano metati po cestah razne od- padke in papir, prav tako je pa kazniv tudi izlivljanje vode ali pomilj v smrdljivih tekočin v cestne jarke in požiralnike ali pa celo polivanje smeti po cestah. Zelo ne- varni so olupki pomaranč in banan, ker se je že marsikdo poškodoval zaradi njih, prav pa tudi ni, če mečemo vžgalice in tleče ostanke cigar ali cigaret, kostanjeve lušči- ne in druge take odpadke na ceste. Opo- zorilo je precej zaleglo, saj se velik del prebivalstva zaveda, da je snaga na cestah prav očitno merilo za civilizacijo našega mesta. Zlasti sedaj v glavni tujskoprometni sezoni bi onesnažene ceste zelo škodovali dobremu glasu Ljubljaničanov, zato pa spet opozarjamo vso javnost, naj čim bolj pazi na red in snago na cestah in po nasadih, da ne bo sifnosti z nadzornimi organi in nepotrebnih glob.

u— Parno in kadno kopališče pri Slonu ostane zaprto od 22. do vključno 31. sep- tembra.

Iz Celja

e— Zaradi onesnaževanja Savinje po ne- katerih industrijskih podjetjih je bila pred dnevi večja deputacija iz Celja pri gosp. banu. Kaj je deputacija dosegla in kako je opravila, bomo točno in verno poročali, ko bomo čuli poročilo na prihodnji seji mestnega sveta. V kolikor pa se bo uspeh deputacije že pokazal tudi v tem, da bo Savinja spet čista, bomo tudi po dolžnosti radi s hvaležnostjo registrirali.

e— Železobetonski most čez Hudinjo na državni cesti v Škofji vasi pri Celju so začeli tudi graditi. Podiranje starega, lesenega mostu je pokazalo, kako zelo je ta iztrošen most ogrožal varnost prometa v tem odseku državne ceste.

KINO UNION. — »MACJA BRV« (Der Katzensteg). Matineje: »OPASNA IGRAL- je«.

e— Obiranje hmelja v Savinjski dolini je sedaj v polnem razmahu. Hmelj se je v zadnjem času po izdatnem deževju ne- koliko popravil. Hmelj je lepo zelen, a ga bo letos znatno manj nego lani. Hmel- ljari pričakujejo, da bodo dosegli letos za manjši pridelek čim višje cene.

e— Polstabilen most čez Voglajno. Mestna občina bo zgradila polstabilen most čez potek Voglajno ter razpisuje dobavo zadnjega lesa, vijakov in želez- nih spon. Ponudbe je treba vložiti do 31. t. m. do 11. popoldne v vložišče mestnega poglavarstva.

Iz Maribora

a— Sokolski in nacionalni Maribor se zgrne v nedeljo 28. t. m. v Hoče, kjer na- stopi tamonjski Sokol, dne 4. septembra pa v Slovensko Bistrico k velikemu sokol- skemu slavlju. Obe sokolski prireditvi se vršita v proslavo 20letnice Jugoslavije.

a— Iz davčne uprave. Davčna uprava za mesto Maribor razglasi: Dne 15. t. m. je potekel skrajni rok za plačilo III. čet- rtiletnega obroka zgradarine, pridobnine, davka na poslovni promet in luksuz (pav- šaliran), rentnine, davka na neozenjene osebe, družbenega davka, vojnine in po- sebnege dodatka na skupni bruto promet in I. polletni obrok zemljarine. Opominja- ni so vsi davčni zavezanci, ki so zaostali s plačilom teh kakor tudi že poprej v plačilo zapadlih davkov in taks, da jih plačajo v 8 dneh, sicer se bo uvedla pri- silna izterjava.

a— Sreča v nesreči. Mehanika Franca Jevnikarja, ki se je vozil na kolesu pre- ko Kralja Petra trga, je zadel neki tovor-

SUPER Lysoform

Super Lysoform Vam je najboljši prijatelj, ki Vam bo preprečil mnogobojne nevarne pojave. Super Lysoform je zanesljivo sredstvo za desinfekcijo. Upija najhitreje in najpopolneje vse nevarne pojave. Osvežuje in lepo diši. Zahtevajte samo Original Super Lysoform v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Pri vaši intimni toaleti...

Super Lysoform Vam je najboljši prijatelj, ki Vam bo preprečil mnogobojne nevarne pojave. Super Lysoform je zanesljivo sredstvo za desinfekcijo. Upija najhitreje in najpopolneje vse nevarne pojave. Osvežuje in lepo diši. Zahtevajte samo Original Super Lysoform v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

ni avto iz Ljubljane. Kolesar je priletel na pločnik. K sreči pa je odnesel le manj- še odrgnine na obeh rokah.

a— Obsojeni. Mali kazenski senat okrožnega sodišča je obsodil 24letnega zidarja Srečka Mira na leto dni in 2 me- seca strogega zapor, ker je v oktobru in novembru 1937. vlomil pri raznih posest- nih v Kresnici. Sobotno je bil tudi 52letni vinar Franc Ivanuš, ki je bil obsojen na 3 mesece in 7 dni strogega zapor. V tajni razpravi pa je bil obso- jen 19letni posestnikov sin iz Zgornjega Portiča na 8 mesecev strogega zapor, ker je dne 4. septembra 1936 zabolal v Koških pri Mariboru nekega Ivana Fer- ka v trebuh.

Vse tapetniške izdelke, preproge, zavese, odeje kupite najceneje pri
„OBNOVA“ F. Novak, Jurčičeva 6.

a— Povožena. 56letni delavec Jožef Lorber, stanujoč na Koroski cesti 81, je hotel na delo. V bližini hiše št. 128 na Koroski cesti je prežrl, da vozi za avto- mobilom, ki se mu je pravkar izognil, še drugi avto. V naslednjem trenutku je Lorber obelzel pod kolesjem avtomobila s strto desno nogo ter večjimi odrgnina- mi po levi nogi. Prepeljali so ga v splošno bolnišnico. Tja so pripeljali 64letno Elizabeto Pofič, uslužbenko pri krojaču Kocbeku v Studenici. Ko je šla nakupu- vat, je prišla pod motorno vozilo in do- bila hude poškodbe.

Zobozdravnik - specialist
dr. KARTIN,
Maribor, Gosposka št. 32,
ZOPET REDNO ORDINIRA

Iz Kranja
r— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 5., 7. in 9. zvečer Willy Birgel-a in Hansi Knoteck v krasnem filmu »Prisega in ljubezen«. Film je iz rusko-poljske zgodovine!

Iz Jesenice
s— Zvočni kino Radio predvaja danes ob 3. in ob pol 9. zvečer ob vsakršnem vremenu vefilm iz cirkuškega življenja. »Manežar«. Med dodatki Paramountov zvočni tehnik. Sledi »Vse za ljubezen«.

Iz Trčiča
d— Kino Trčič predvaja danes ponovno krasen film »Samostanski lovec«.

Iz Trbovelj
t— Velikodušen dar Kolu jugoslov. se- ster. Šušanci V. razreda višje šole inten- dantske akademije iz Beograda s svojim nastavnikom intend. polkovnikom Vlastom Ivanovićem, ki so si ogledali v Trbovljah naprave Trboveljske premogokopne druž- be, so darovali v korist Kola jugosl. se- ster 500 din. Denar je v podružnici »Ju- trac«.

Iz Hrastnika
h— Vpisovanje v strokovno (obitno) na- daljevalno šolo bo v nedeljo 28. t. m. do- polnje v deški šoli v Hrastniku ob 8. za- vejenke, ob 9. za vajenke. Reden pouk se prične v ponedeljek 5. septembra.

h— Smrt na kosa. Na praznik je umrla na Dobu pri Hrastniku v 66. letu starosti spoštovana posestnikova soproga ga. Ama- lija Strausova, po domače Hrastljeva mati. Pokojna je bila odlična gospodinja in nad vse dobra mati. Kako je bila priljubljena pri občanih, je pokazal pogreb v sredo po- loidne ko se je zbralo mnogo občanstva z Dobu in okolice. — V terek je umrla dru- ga blaga žena ga. Marija Privšek, vdova po rudarju. Na zadnji poti v četrtak na Do- bu jo je spremlilo veliko ljudi, posebno na- darskih žena in deklet. — Naj v miru po- čivata! Prizadetim naše sožalje!

h— Vlomilec. V zadnjem času so se po- javili v naši občini spet vlomilci. V noči od torka na sredo so vlomili v trafiko stopa- trafika g. Ivana Drakserja. Najprej so poskusili pri vratih, pa ni šlo. Nato so prebili zid trafike s orodjem, ki so ga ukradli še tisto noč v rudniški orodjar- ni pri rudniški žagi, ter zlezli v trafiko. Od- nesli so tobak, kolekov in nekaj drugega blaga za 2.100 din. G. Drakser je bil sa- mo delno zavarovan proti tatvinam, zato bo moral pol škode trpeti sam. — Rudniški četvaj Smrt je po polnoči opazil, da so bili iz rudniške orodjarne odneseni cepin, se- kira, sveder in klešč. Opozoril je na to tatvino še tri rudniške nočne čuvaje. Drugi vlom je bil v noči od četrtka na petek v doljskem župnišču. Vlomilec je ubil šipi na oknu župniškega urada, odprl okno in zle- zel po lestvi v župniško pisarno. Pokskal si je v pisalni mizi ključ od blazine, iz katere je odnesel okrog 1.500 din gotovine. Na sledu so tatovom že v obeh primerih.

Iz Novega mesta
n— Vpisovanje valencev in vajenk v strokovno nadaljevalno šolo v Novem me- stu za šolsko leto 1938-39 bo v nedeljo 28. t. m. od 9 do 12. v pisarni strokovno-na- daljevalne šole. Redni pouk se bo pričel v četrtak 1. septembra. Pouk na tej šoli mo- rajo posebiti vsi vajenci in vajenki iz No- vega mesta, Zanje vasi, Smihela, Broda, Ir- če vasi, Drske, Gotne vasi, Regerte vasi, Bršljina, Cegelnice in Ločna.

ZOBOZDRAVNIK
dr. TONE FURLAN
ZOPET REDNO ORDINIRA

n— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 16., 18.30 in 20.30 zvočni vefilm »Ognjene noči« (Ljubo- sumnost). Predigra: Paramountov zvočni tehnik. Prihodnji spored »K novim oba- lam«.

Iz Murske Sobote
ms— Epidemija griže in trebušnega le- garja se je pojavila v lendavskem kraju, zlasti v vaseh Dolini in Lakošu, kjer je zahtevala že celo vrsto žrtv. Veliko bol- nikov so pripeljali v sobosko bolnico, med drugimi tudi nekega fanta, kateremu so pred nedavnim umrli starši v čakovski bolnici za isto boleznijo. Velika ovira pri omejevanju boleznijo je, da oboleni dolgo ta- lijo svoje stane.

V Vojniku je zrasel Sokolski dom

Celje, 20. avgusta.

Trg Vojnik bo doživel dne 8. septembra velik sokolski praznik. Sokolsko društvo bo otvorilo svoj dom. Pokroviteljstvo je blagovolil prevzeti naš prvi sokolski brat kralj Peter II., ki je obenem dovolil, da se nova trdnjava imenuje Sokolski dom Nj. Vel. kralja Petra II. To visoko pri- znanje pričuje, da je bil tudi na najviš- jem mestu pravilno vrednoten pomen So- kolskega doma v Vojniku.

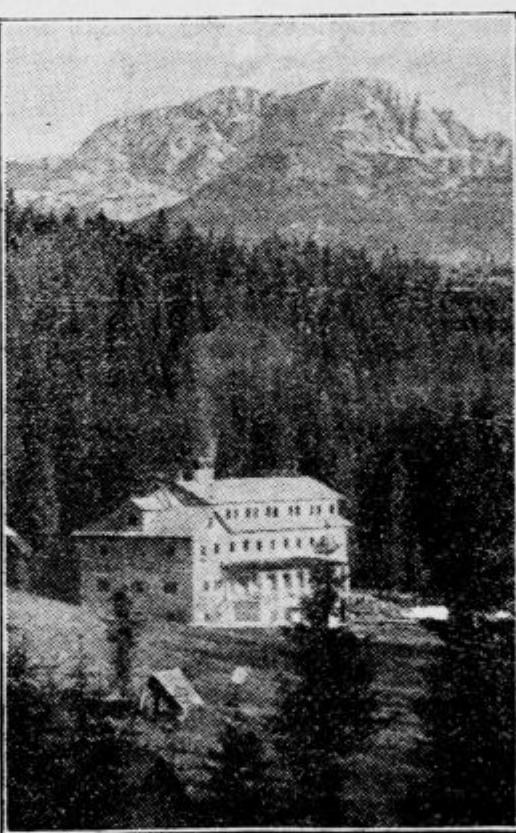
Vojnik je bil pred vojno v nemškutars- kih rokah in se še danes pozna uničujo- či vpliv nekdanje šulferajske šole. V svobodi pa je tudi v Vojniku postalo so- kolstvo tisti važni činitelj, ki vzgaja novi rod v narodnem duhu. Sokolsko društvo v Vojniku je bilo ustanovljeno 10. av- gusta 1920. Ustanovitelj društva je bil br. Franjo Gorečan, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani, predsednik pripravljalnega odbora pa pokojni učitelj in književnik Anton Brezovnik. Danes šteje društvo 41 članov in 31 članic, 12 moškega in 8 žen- skega naraščaja, 53 moške in 49 ženske dece, skupaj 194 pripadnikov, ki jim sta- rostuje marljiv in agilni brat Ivan Go- rečan. Za Petrovo petletko si je društvo nadelo nalogo sezidati lastni dom. Ker ni bilo lastnih sredstev dovolj na razpolago, je bila prevzeta naloga pač precej tvega- na. Toda čvrsta volja prestavila bregove. Zaskrat si je društvo postavilo dom brez gledališkega odra, katerega pa bo pozneje dozdalo z dvema velikima soba- ma vred. Dom stoji na zelo lepem kraju,

nasproti občinski hiši, stavbišče je za malenkostno ceno dveh tisočakov odst- polj znani naprednjak, veleposelnik in gostilničar Josip Vrečar. Celotni stroški stavbe so narasli na 80.000 din, prispevke so zbrali po večini člani sami, nekaj pa so darovali drugi dobrotniki, katerim se društvo pristočno zahvaljuje. Prvi pred- sednik in snovatelj gradbenega odseka je bil br. Janko Jerala, takratni upravitelj hiralnice v Vojniku. Sam je precej na- bral in tudi iz lastnega prispeval. Pre- mestitev v Ljubljano mu je prekržila na- črte in račune, zaveda pa se lahko, da je storil za dom mnogo dobrega. Zidati so začeli lansko leto in spravili dom brž pod streho. Zbiranje denarnih sredstev je bilo zelo težavno. Člani sami so zbrali nad 40.000 din, ostalo je društvo še na dolgu, vendar se ne straši nadaljnega truda, marveč se z veseljem pripravljajo na ot- vritveno svečanost, za katero je določen naslednji spored:

Na predvečer bo zagorel kres na hribu Device Marije, na praznik 8. septembra ob 14. bo povorka sokolske konjenice, članov in članic v kroju s prapori ter ostalih članov in članic, dece in naraščaja v ci- vilu. Po otvoritvi bo javni letovadni na- stop vseh oddelkov domačih in sosednjih društev, nato pa prosta zabava. Igrala bo prvovrstna godba. Objubljen je tudi so- delovanje vojske iz Celja. Vsa sosednja bratska društva in vso sokolsko čutečo javnost vabi sokolski Vojnik k otvoritvi.

Pokljuka se je razvila v naše največje visokogorsko letovišče

Pokljuka, sredi avgusta
Malo sočutje s Pokljukarji in skoraj bi rekli, da je Pokljuka bolj znana izven Slovenije kakor pa v Sloveniji sami. Ven- dar se je v zadnjem času zgodilo pri nas toliko novega in zanimanje za ta prelepi košček slovenske zemlje je tako zrastle, da ne bo napačno, če o tem izve tudi šir- ša javnost.

Ko je leta 1933 dogradil Smučarski klub Ljubljana svoj pomemben stanob, so se za- takoj prva leta začeli zanimati zasebniki za stavbišča, da bi si zgradili svoje letne hišice. Do danes je dograjenih že 20 vil in hišic. Samo v letošnji sezoni jih je bilo dograjenih pet. Tako je Pokljuka postala naše največje visokogorsko letovišče. Gradbeno delavnost se osredotoča v oko- lico Smučarskega doma, kjer je tudi te- ren pozimi kakor poleti najpriljubnejši. Lepa in široka odprta smučišča pozimi, poleti pa krasna sprehatalska nudijo vsa- komur počitek in razvedrilo.

Pokljuka je visoka planota (1200 do 1400 m nad morjem), ki se razprostira med Triglavom, Bledom in Bohinjem. Gorenje, kjer je vsa življenje osredotoče- no ima zadosti vode in je zato najpriljubnej- ša točka cele Pokljuke. Letovanje na Po- kljuki nudi v pokrajinskem oziru toliko raznolikosti, da zadovolji skoraj vsakega turist, kakor tudi navdušenega turist. Od Smučarskega doma so mogoči krasni iz- prehodi brez vsakega napora. Na primer: Planina, Javornik, Grajska planina, Rečič- ka planina, Kranjska dolina, Jelje (kran- sen razgled v Bohinjsko dolino) in Rudno polje. Krasen izprehod je preko Konjske doline, Planine na Pečeh na Zajamniku, odkoder je lep razgled na Bohinjsko je- zero ter velik del Julijskih Alp. Dalje se vrstijo Javorov vrh, Praprotnica, Uskov- nica in drugi vrhovi. Obiskovalec Poklju- ke naj ne zamudi obiskati prelepe, raz- gledne točke Korošnice. Je od Sporthote- la poldrugo uro hoje, toda trud se obilo poplača. To je razgled na Bled, na vo- Pokljuko, na Julijske Alpe in Karavanke.

Za turista so zanimive poldnevne ture na Lipanjski vrh, Okrogelč, Debelo peč, Viševnik in Dražički vrh. Tudi Triglav je s Pokljuko zelo lahko dosegljiv; v enem dnevu opravili vse. Da Aleksandrova

doma je pet ur lahke hoje. Zvezca iz Ljub- ljane je zelo ugodna. Ob 12. odpotuje iz Ljubljane in ob 15. št. iz Sporthotela, kamor te z Bleda pripelje udoben avto- bus.

Za obiskovalce Triglava je zvezca zelo ugodna. Pokljuka se pretvarja v veliko alpsko letovišče. Potrebno je, da se odlo- čujoči činitelji tega zavedajo in store vse, da bo planinski značaj Pokljuke ohran- jen. Nujno je potrebno, da dobi Pokljuka svoj regulacijski načrt, da se ne bo gra- dilo tja v en dan. Banská uprava naj bla- govoli napraviti čim prej že objavljeni načrt. Ravno tako je potrebno razširje- nje ceste, ker so delovne sile brezplačno na razpolago. Mislimo, da ne bo težko najti kredita za nadzorstvo pri teh delih, za orožje in razstrelivo. Prilika za naglo izvršitev tega dela je ugodna in bi bilo škoda zamuditi jo.

Vreme se popravlja in računati mora- mo na lepo jesen, Pokljuka nudi zlati čas in sport; nabiranje gob. Pravi užitek so izprehodi po ogromnih gozdnih in soln- nih jaskah. Središče vsega pokljuskega živ- ljenja pa je in ostane Sporthotel, ki ustreza v vsakem pogledu sodobnemu udobju in kjer najde letovištar za zmer- no ceno, prijeten odpotek.

Ravnatelj Slovenske banke v preiskavi

Ljubljana, 20. avgusta
Pred tremi dnevi je policija aretirala Mi- ra Jankoleta, ravnatelja Slovenske banke. Aretacija je bila izvršena na prijavo neka- terih prizadetih strank in ko je nadzorno oblastvo ugotovilo nekatere nerodnosti v banki. Danes je bil ravnatelj Jankole izro- čen sodišču. Krivdo odnosno podrobnosti to afera bo dognala natančna sodna pre- iskava.

Novica o aretaciji Mira Jankoleta je zbu- dila v Ljubljani razumljivo pozornost, še bolj pa bo menda odmevala med podež- lskim prebivalstvom, ki je imelo s Jankole- tom poslovne stike. Kakor nam zatrjujejo nekateri oškodovanci, je Miro Jankole pre- vzeli vsto vložnih knjižic raznih denarnih zavodov kot jamstvo in je na visoko vloge dal nizka posojila. Ko pa so zadnji čas nekateri stranke hoteli dobiti knjižice na- zaj, to se pravi, ko so jih hoteli odkupiti v vnitrojnjo posojila, ni bilo ne knjižic, ne denarja. Zadnje dni pred aretacijo so se prizadeti večkrat zbirali pred Slovensko banko na Kerkovem trgu in biko je več mučnih prizorov. Miro Jankole, ki je pričel svojo kariero kot skromen menajec denar- ja, dokler ni postal ravnatelj Slovenske banke, je imel še pred meseci dva usadni- ka in dve ženski pomožni moči, a zadnji čas je zašel v težkoče in je uradoval kar sam. Oškodovanci zatrjujejo, da se bo tu bržčas izkazala nova večja afera z vlož- nimi knjižicami.

Deca trboveljske cementarne na morju

Bakur, avgusta
Otroci staršev, zaposlenih v cementni tovarni v Trbovljah, semaj, imeli priž- nosti, da bi letovali ob morju. Obratni zaupniki cementarne so uvedli stroko po- trebnih denarnih sredstev. Svoje prošnje so poslali na razne ustanove in deležni so bili tudi odziva. Tako je trboveljska ob- čina darovala 5.000, TRD 3.000, Država za

veščevanje 3.000, skrajnjak, občina, gradbeni 800 din, ostalo pa starši, ki iz za- di posilijo svoje otroke na morje.

Kolnija je odpotovala v sredo 20. t. m. ter dopela naslednji jutro v Bakur in se nastanila v trboveljskem domu. Tejt- kolnija so se še pridružili Radož krži ter Kolo jugoslovenskih sester iz Trbovli. Hranitka in Hade jama. Neopojno je bilo navdušenje otrok, ko so zagledali morje. Zvezano in iskreno je mladina po- zdravljala tudi gospo Lapornikovo in očka Sušnika, ki je s svojim štabom 2. čkal na postaji v Bakru, da popelje svoje no- ve varovance v Trboveljski dom na tri- tedensko gostovanje. V nedeljo 14. t. m. je obiskal kolonijo zdravnik g. dr. Baum- garten iz Trbovli, ki se je od začetka mnogo trudil za to kolonijo. Zaupnikoma Češnjavcu in Koritniku je izjavil, da so otroci zdravni in da je popolnoma zado- voljen s nadzorstvom kolonije. Hrana je tam izdatna, ako pa komu na zadostuje, še dobi, kar si želi. Očka Sušnik ne pusti za nobeno ceno stracati svojih varovan- cev. On skrbni vzorno za zabavo, gospa Lapornikova pa za prehrano. Trbovelj- ski dom ima zlati najzadovoljnejše goste in vsak veče doni iz njega lepa domača pesem.

Na Rabu pred 40 leti

Moj učeni prijatelj in antipod dr. An- ton Debeljak je na svojem večnem aha- verskem potovanju naposled zabrodil tu- di do morja starih kampanilov. Bival je na Loparu — Neoparu na otoku Rabu, na kraju, ki je od mesta Raba oddaljen štiri ure hoda, in je napisal o Rabu nekaj netočnih podatkov. Navaja, da je dobil podatke iz ust bančnega ravnatelja Dvo- faka, ki je leta 1908. prvikrat prišel na Rab.

Devet let pred Dvofakom — 40 let je že tega — sem jaz bil prvikrat na Rabu. Takrat je bilo mesto na pogled popol- noma srednjeveško. Zid ga je obdajal z vseh strani. Zgobj proti obali, kjer stoji »palazzo di Conte« in v katerem uraduje danes »poglarstvo mesta Raba«, je bilo zidovje odstranjeno. Le-tu so pristaja- li redki parniki iz Zadra in Reke (Austro — in Ungaro Croatia).

V mestu samem, za ograjami zidu se je razvijalo, dokaj patriarhalno življenje. Tu ni šlo ne za Hrvate, ne za Italijane. Bili so vsi zgobj Rabljani, Artesani. Si- cer so si bili tudi vsi večmanj v sorod- stvu: v vsaki družini je bil po en član druge narodnosti. In se niso prepražili. Vsak prebivalec Raba je umel oba jezika, hrvatski in italijanski. Res je, da so ime- li v občinskem odhodu večino Italijani, toda z manjšino devetih Hrvatov so se v vsem skladali.

Ni res, da so se zgrajali nad »madelot- timi tedesch«. Ni točno, da bi bil edini hotel »Albergo conte Nimirac«. Le — tak sploh ni nikdar obstojal, pač pa je le- ta 1898. bil v mestu hotel in penzion Mar- čič in albergo zalka citta d'Arbe (seda- nji hotel Central).

Ne odgovarja resnici, da bi kedaj izven mestnega zidovja, onstran na »Borgue« stala ruševina samostana. Na borgu je bil zgobj zelenjavni trg.

Leta 1902., tedaj štiri leta pozneje, ko sem bil prvikrat na Rabu, se je osnovala »Arbe Gesellschaft« s sedežem na Duna- ju. Le-ta družba je nakupila palazzo Ni- mira in zgradila tam »Grand Hotel«. Le- ta 1911. je pokojni Zec, o čim današnjega rabskega župana, Spira Kandija sezidal Park hotel.

Odšodob so posejali Rab Dumačani in šele začetkom leta 1912. Čehi. Imena, kakor jih še danes zaletis na Rabu: Zudenigo, Kakokira, Dominis, Ni- mira, so beneškega porekla. Res je, da so Rabljani v mesečnem pogovoru radi poslušajoče italijanščina. Saj so to govo- rili celo člani rabske Orjune. Koliko sva- jih zaradi tega dražila s pokojnim Petru- ško, Na Rabu živi danes še vedno 15 dru- žin, ki so optirale za Italijo, vendar so vsi člani lojalni — Jugoslovani... Da kom- dam: tako je bilo na Rabu že pred 40 le- ti in nič drugače.

Jožep Sudar,

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino predvaja danes film o kanadskih petovcih »Selski dok- tor« in zabavno predigro. Od torka do če- tka predvajamo veseli film s našega morja »Vražja žena«.

SRVNICA. Zvočni kino predvaja danes povski vefilm »Poj menik in običajne do- datke«.

Iz Ptuj

Štamposci na mu je raztrgala roka, štirinasti sin poljskega delavca Kolbi Jo- žef iz Cvena se je igral okrog vrtece se slamezanice, pri tem pa je staknil vanjo nožo, ki mu jo je stroj v zapeljivo popo- lnomu zmečkal.

— Ponoči so mu ognili krov iz hlo- va. Posestnika Janeza Zafostnika iz Vrh- loge pri Pragerskem so neznan tatovi v zadnji noči odgnali iz hlova 1800 din vred- no krovu. Za zlikovec potvrdjujejo ozo- niki.

— Zvočni kino Ptuj predvaja danes ob pol 19. in pol 21. vefilm »Domotni v plaznem«. Pred predstavo se predvaja Alfa tednik in kulturni film o naši državi.

Iz Gornjega grada

gg— Poštni urad se bo po številnih intervencijah in urgentnih ter potemtak v časopisu vendar prešel v nove prosto- ste v Miklavski hiši nasproti novemu ob- činskemu domu. Prostori ustrežajo v vsa- kem pogledu. Vsem, ki so pripomožni, da se je zaveda v zadovoljstvo prebivalstva ugodno rešila, veta najpogostejša zahteva in priznanja. Videli smo pri tej akciji, kako je napredel našega mesta pri sreči in kro- mu in ljubi, da naše mesto napreduje in da prilepe poštni uslužbeni in dostojen kralj.

Misli v teh dneh na CMD

Na Triglavu se je ponesrečil Rajko Justin

Tik pod vrhom je 73 letni planinar in botanik omahnil čez skalo

Mojstrana, 20. avgusta. Sele danes popoldne se je moglo ugotoviti, da je ponesrečenec, o čigar tragični smrti na Triglavu je »Jutro« včeraj poročalo, splošno znani ljubljanski botanik 73-letni Rajko Justin.

Kakor že tolikokrat v življenju, se je izkušeni planinar in veliki ljubitelj prirode tudi preteklo sredo odpravil v Triglavsko pogorje. Včeraj, v petek zarana, je opravil turo po Tominškovi poti na Kredarico, nakar je v družbi petih turistov nadaljeval pot na vrh Triglava. Tik pod vrhom, nad znanim Staničevim zavetiščem, pa ga je ob pol 10. menda obšla slabost, pa ga je omahnil in se zgrudil čez skalo na bohinjsko stran. Obležal je na mestu mrtev. Tovariši so mu prihiteli na pomoč, vendar ga sami niso mogli spraviti z vrha Triglava. Čim je bila o katastrofi obveščena reševalna ekspedicija, so se iz Vrata odpravili udeleženci plezalnega tečaja in so pod vodstvom Jožeta Čopa in dr. Mihe Potočnika pohiteli na Triglav. Prenesli so pokoj-

naših najgorečnejših turistov se je nešteto krat povzpel na temena očaka Triglava. Na Šmarno goro je zahajal sleherni jutro, že ob petih ste ga srečali, ko je ubiral korake s svojega doma na Livadi za Ilzsko cesto. In če je kdaj le naneslo, da je izostal, je pa naslednji dan šel dvakrat na Šmarno goro. In ko je ob pol 10. dopoldne

prišel domov, je rad zavljal na Ljubljano kot pogumen veslač. Od mladih let je bil neomahljiv naprednjak, vselej jugoslovanski orientiran. Čil, kakor je bil, bi nedvomno lahko učakal še vrsto let. Toda usoda je hotela drugače. Narava je za njegovo veliko ljubezen vzela najdragocenejšo žrtev: življenje.

Priča smrtne nesreče pripoveduje

Akademik Branko Pegan iz Rožne doline v Ljubljani, ki je bil priča tragični smrti Rajka Justina, nam je nočjo pripovedoval naslednje podrobnosti:

Z dvema damama sem se v sredo popoldne odpravil do Mojstrane in v istem vlakcu je bil tudi g. Rajko Justin. Skoz vrata je šel sam, mi pa smo se ustavili pri Peričniku. V Aljaževem domu, ki je bil polno zaseden, smo prenočili. Rajko Justin je tudi tu, kakor v vsakem planinskem domu SPD, imel svoje stalno ležišče. V četrtek zjutraj je šla po Tominškovi poti naša družba, nadalje neki Zagrebčan, dva Tržačana in še neki turist. Na snežišču nas je Rajko Justin dohitel. V dežju in megli smo prišli popoldne na Kredarico. Tu sva potem spala na skupnem ležišču in se pogovarjala. Tako sva postala bližnja znanca. V petek zjutraj se je moja družba odpravila ob petih iz Kredarice na vrh. Že na Malem Triglavu nas je g. Justin dohitel. Na vrhu se je cela družba veselila lepega vremena in krasnega razgleda. Za spomin sem svo družbo fotografiral, še prav posebno zaradi g. Rajka Justina, saj so redki dvaindesetletniki na Triglavu, a on je bil tokrat že petinštiridesetletnik na vrhu. V pogovoru je bil g. Justin posebno vesel nekega tržaškega doktorja-Slovenca, nasproti meni pa je potožil: »Danes sem hodil celo uro na

vrh, kar nič mi ni dobro in nisem prav narenil, ker sem zajtrkoval, preden sem šel na vrh. Moja navada v Ljubljani je, da vsako jutro zajtrkujem šele na Šmarni gori.«

Z vrha Triglava se je moja družba namnila na Aleksandrovo domo, dočim je imel g. Justin namen, da se vrne na Kredarico in odtoč preko Vodnikovih koč v dolino. Šel je za nami. Naenkrat sem začul za seboj šumenje. Ko se ozrl, vidim, da Rajko Justin pada. Pri prvem klinu je padel. Videl sem, kako drsi, a od sebe ni dal glasu. In že mi je izginil izpred oči. Ustavila se je vsa družba, prišla sta tudi dva Nemca. Z daljnogledom smo iskali, kje je obležal. Tam globoko spodaj je snežišče, tam ga ni bilo. Zaman smo se trudili, da bi našli truplo. Ko pa smo uvideli, da bi ga ne mogli spraviti na greben, smo nadaljevali pot. V Aleksandrovo domo in vse turisti, ki smo jih srečali, smo obvestili o nesreči. Neki Nemec je potem hitel v Mojstrano alarmirati reševalce.

Vsi, ki smo bili s pokojnim na Triglavu, domnevamo, da mu je postalo slabo, ali da ga je zadela kap. Hodil je s palico in morda se je spotaknil. Pri drsenju se sploh ni poskusil ustaviti. Čeprav je bil v bližini človeške družbe, se je na žalost vendar zgrudil, kakor je prejšnji večer dejal neki dami, ki ga je vprašala, če vedno hodi sam: »Da, najraje hodim sam, saj tudi sam lahko umrem.«

Narodna čitalnica v Šiški se pripravlja na proslavo svoje šestdesetletnice

Ljubljana, 20. avgusta. V nedeljo 23. t. m. bo proslavila narodna Šiška svoj pomemben kulturni praznik: Narodna čitalnica proslavlja svoj 60letnik. Šišensko ognjišče napredne misli so razvilo ob tej priliki svoj jubilejni prapor.

V kulturnem in društvenem življenju Šiške je baš Narodna čitalnica igrala pomembno vlogo. Šiškarji so na to dejstvo upravičeno ponosni.

Po l. 1948. se je prebudilo narodno čustvo Slovencev. Važno narodno delo in utrjevanje narodne zavesti, ki se je pričelo z velikimi narodnimi tabori, so nadaljevale narodne čitalnice in bralna društva v naših mestih in po deželi. Ena izmed prvih ognjišč narodne in napredne zavestnosti, ki so bila v tej dobi ustanovljena, je bila tudi Narodna čitalnica v Šiški. Ustanovitelj društva sta bila zaslužni mecen in prvoboritelj za pravice slovenskega jezika Anton Knez in ustanovitelj Južnega Sokola ter Sokola v Šiški Fran Drenik.

Narodna čitalnica v Šiški je bila ustanovljena na občnem zboru l. marca 1878. Idejne temelje so ji postavili Mladostenci poslanec Kljun, dr. Zarnik, Ivan Hribar, Josip Jurčič in mnogi drugi narodno zaveditelji. Mnogo zaslug za razvoj in napredek čitalnice so si pridobili častni člani vladika dr. Jurij Strossmayer, dr. Bleiweis-Trsteniški in dr. Vošnjak. Vladika dr. Strossmayer je ob priliki podpore, ki jo je poslal čitalnici, napisal: »Saljem vam 50 fl. za Vaše plemenite svrhe, želeč iz svega srca, da se sve ono postigne, što Vaša duša in u ime krasnega Vašega naroda i u ime Vaše, Vaših plemenitih obitelji, žele. — Djakovo, dne 1. srpnja 1899.«

Člani Narodne čitalnice v Šiški so bili zvesti idejam, ki so jih izpovedovali veliki ustanovitelji in plemeniti podporniki društva. Čitalnica je bila na čelu narodnih društev v Šiški, ki so se ustanovljala na pobudo članov čitalnice.

Svojo čitalnico je društvo oskrbelo s časopisi in revijami. Šiškarji so imeli priliko izvedeti o vseh važnejših dogodkih doma in po svetu. Važno poslanstvo je Narodna čitalnica izpolnila s svojo knjižnico. Se danes je šteti njeno knjižnico, ki je l. 1928. ob 50 letnici postala iz društvene javne knjižnice, med dobro obiskane javne knjižnice.

S svojim pevskim zborom je Narodna čitalnica v Šiški pokazala v Zagrebu, v Pragi in drugod lepo slovenske narodne in umetne pesmi. Kjer je pevski zbor čitalnice nastopil, povsod je žel priznanje. Društveni gledališki oder je vpriporil mnogo lepih iger in vzgojil nekaj talentiranih igralcev, ki so se pozneje izkazali kot člani ljubljanskega gledališča. Čitalnica je imela tudi svoj tamburaški zbor, ki je nastopal z uspehom na številnih prireditvah.

Posebnost med prireditvami čitalnice je bila tradicionalna »Vodnikova beseda«, ki jo je društvo prirejalo vsako leto v spomin in počastitev svojega rojaka, prvega narodnega buditelja in pesnika Valentina Vodnika. Dne 1. februarja l. 1903. je Narodna čitalnica proslavila svojo 25letnico. Dne 6. novembra l. 1878. je na Martinov večer privrkal zapel društveni mešan zbor. Dne 6. julija l. 1879. je društvo že blagoslovilo svoj prapor, katerega je kumovala gospa Marija Murnikova. Dr. Zarnik je ob tej priliki rekel med drugim v svojem slavnostnem govoru: »Ljubljana je središče, je glava Slovenije. Ta glava je dobila po zmagi narodne misli svoj klobuk in Šiška je pušlec na tem klobuku.«

L. 1880. je prvič nastopila gledališka družina čitalnice z veseligr. »Mutek«. Naslednje leto je društvo prvič proslavilo praznik slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda pri Andreju Vodniku. Slavnostni govornik je bil tedaj dr. Ivan Tavčar. Dne 14. januarja l. 1883. je čitalnica proslavila 125letnico rojstva Valentina Vodnika v pesnikovi rojstni hiši pri Matjanu. Slavnostni govornik je bil dr. Robert Bežek. Kjerkoli je bilo treba manifestirati za narodno misel, povsod se je Narodna čitalnica udeležila proslav, ve-

selic, nastopov in pohodov. Pri večjih in pomembnejših prireditvah je sodelovala z ostalimi narodnimi in naprednimi društvi.

V juniju l. 1885. je čitalnica priredila izlet na Bled. Ustanovitelji društva je napisal izdaj v spominsko knjigo:

Id vasi slovenske smo doma, Smo slovenskega mišljenja; Vni sinu majke Slave, Le te držimo se zaveste.

Ta navidezno brezpomemben dogodek na Bledu priča, kako globoko so bili voditelji in člani društva prežeti s slovensko in narodno mislijo, in to v časih, ko izpričevanje narodnega in slovenskega čustva ni bilo brez nevarnosti.

Med pomembne dogodke v zgodovini Narodne čitalnice v Šiški je šteti odkritje Vodnikovega spomenika 30. julija l. 1889. Šiškarjem je bil določen prostor pred spomenikom slavnega ožjega rojaka. Popoldne je priredila čitalnica ljudsko slavnost v rojstnem domu Valentina Vodnika v Šiški.

Važno je bilo delovanje gledališkega odra Narodne čitalnice v Šiški. Čitalničarji so povabili k sodelovanju pri večjih igrarh člani Dramatičnega društva iz Ljubljane, tako Borštnika, Danila, Verovška, Danilova, Nigrinova in Slavčeva. Čitalnica je povabila tudi odlične predavatelje, ki so članom predavali o zanimivih in koristnih zadevah. Hud udarec za društvo je bila smrt ustanovnika Antona Kneza dne 30. februarja l. 1892.

Čitalnica je 2. februarja l. 1897. priredila proslavo stoletnice slovenskega časnika in prvega slovenskega novinarja Valentina Vodnika. O razvoju slovenskega časopisja je tedaj govoril Fran Drenik. V svojem govoru je Vodnika imenoval »prvega slovenskega novinarja«.

Svetovna vojna tudi Narodni čitalnici v Šiški ni prizanesla. Razkropila je njene idealne in požrtvovalne člane. L. 1926. je nastala v društvu kriza. Nekateri zaveditelji člani so pa na občnem zboru dokazali, da je Narodna čitalnica v sodobni državi Jugoslaviji tako potrebna, kakor je bila potrebna v časih narodnega prebujanja: širiti in utrjevati mora jugoslovansko misel.

Z novimi močmi in z novimi navdušenjem je tako čitalnica postala s svojimi člani in upravo borec za zmago jugoslovanske ideje. Danes ima okrog 200 članov in lepo javno knjižnico, ki je lani izposodila 2528 obiskovalcem 3634 knjig. Njen pevski odsek šteje okrog 20 navdušenih in priznanih pevcev.

Nenadna smrt ptujskega narodnjaka

Ptuj, 20. avgusta. Danes ob tri četrti na 13. uro je umrl v Ptuj za pljučnico mlg. pharm. Bogo Orožen, ki je bil velik narodnjak, priljubljen in splošno znan po vsej naši deželi.

Pokojnik se je rodil 5. decembra 1891 v Kočevju. V gimnazijo je hodil v Ljubljani in na Sušaku. V teh svojih dijaških letih se je tudi navzel nacionalističnega duha. V Gradec se je posvetil farmakološkim študijem, ki jih je v vojnem času tudi dovršil v Moskvi. Kmalu po vojni je v Ptuj otvoril svojo znano lekarno, ki jo je vodil skupno s svojo soprogo gospo Nado, ki je iz znane narodne družine pokojnega notarja Vinka Kolška v Šostanju. Pokojnik je bil tudi velik dobrotnik tukajšnjih narodnih društev, posebno ptujske Glasbene Matice. Rodbini izrekamo iskreno sožalje.

Neki vinogradnik je povabil skladatelja Brahmsa k sebi na počitnice in mu je pri- našal na mizo po vrsti svoja najboljša vina. Ko je prišla na mizo najboljša pijača iz vinogradnikov kleti, se je hotel gostitelj malo pobahati in je rekel: »Ta kapljica pa je Brahms med mojimi vini!«

Brahms se je priklonil in odvrnil: »Izborno! Zda bi pa še rad poskusil vašega Becha!

Iz Julijske Krajine

Ljudsko gibanje

V zadnjem času so plemenska in posebej židovska vprašanja potisnila znatno v ozadje obci demografski problem, ki pa ostaja v Italiji vendarle slej ko prej pereč. V glavnem so ukrepi proti židom in posebno proti židovskim beguncem iz Avstrije in ostale Nemčije že znani. Znano je tudi, da živi v Italiji okrog 50.000 židov in da se je v zadnjem času njihovo število še povečalo. Zanimivi so vsakakor podatki, ki so jih zbrale upravne oblasti o židih in po katerih živi sorazmerno največ židov v Trstu, kjer jih odpade po 18 na 1000 prebivalcev. Li- vorno in Rim sta z znatno nižjim odstotkom na drugem in tretjem mestu. A vendar listi še vedno redno objavljajo tudi mesečne podatke o rojstvih in smrtih primerih v poedinih pokrajinah, o notranjem preseljevanju prebivalstva in ob časa do časa se v njih pojavljajo tudi članki, v katerih se obravnavajo posebna demografska vprašanja.

Tržaški problem

V Julijski Krajini povzroča v tem pogledu pristojnim oblastem še največ skrbi tržaško prebivalstvo, katerega naravni prirastek je v zadnjih letih močno nazadovale. Medtem ko se razvoja krivulja smrtnih primerov ni mnogo preusmerila, se je ona rojstev zaokrenila rapidno navzdol. Dejanjsko je znašalo število rojstev v primerjavi s številom celokupnega mestnega prebivalstva v letih 1921 do 1925 še po 20,8 promile na leto, a že v naslednjih pet letih je padlo na 15,3 in potem v letih 1931 do 1936 celo še na 13,8 promile.

Vse do zadnjega je veljalo v italijanski demografski politiki načelo, da se je treba boriti proti urbanizaciji prebivalstva, to se pravi do skrajnosti omejiti priseljevanje kmečkih ljudi v mesta. Sedaj pa se je tržaški »Piccolo« v enem v svojih poslednjih člankov o teh stvareh odrekel temu načelu in pričel posebej gledati na razmere v Trstu zagovarjati baš obratno tezo, da bodo namreč zgolj priseljenci s kmetov lahko spet pospešili naravno naraščanje prebivalstva. A v Trstu je vprav v zadnjih letih skoraj docela zmanjkalo takih kmečkih priseljencev. Njih presežek nad izseljenci je znašal v l. 1921 do 1936 komaj pičlih 5000 ljudi, medtem ko je dosegel n. pr. v Milanu v isti dobi skoraj 257.000, v Turinu pa malone 180.000 ljudi. Podatki tudi kažejo, da se je v Turinu število rojstev nekoliko zvišalo in je v Milanu le neznatno padlo, tako da ju ni mogoče niti primerjati s podatki o nazadovanju rojstev v Trstu.

Sele v zadnjem času se je pričelo priseljevanje v Trst spet več ljudi, večinoma seveda iz južnejših pokrajin. V letu 1936 je znašal presežek priseljencev nad izseljenci po podatkih rimskega centralnega statističnega urada v Trstu zares le 752 in je bilo rojstev v tem letu celo za 33 manj kakor smrtnih primerov. Res se je tudi priselječek izseljencev lani povzpela na 174 in je število rojstev preseglo smrtno primere za 146. Toda v letošnjih prvih šestih mesecih se je presežek priseljencev nad izseljenci sicer sorazmerno še povečal — na 1421, a število rojstev je vendar spet močno nazadovalo, tako da jih je bilo v tem času kar 60 manj kakor smrtnih primerov.

Mesta in dežela

V splošnem je v Julijski Krajini položaj precej drugačen. Priseljevanje je v drugih pokrajinskih glavnih mestih kakor na Reki in v Pulju, mnogo manjše, a v zvezi temu je naravni prirastek mestnega prebivalstva dokaj večji kakor v Trstu. Tako je na Reki v letošnjih prvih šestih mesecih število odselecev kar za dobrih 2000 ljudi prekosilo število priseljencev, naravni prirastek pa je vendar znašal 158 duš, kar je za Reko z njenimi 50.000 prebivalci že precejšen odstotek.

Na deželi pa so razmere še vse bolj zdrave, pa čeprav je tam življenjski standard nižji in skrita beda morda znatno večja ko v mestih. A na deželi je domače prebivalstvo še zmerom v ogromni večini in znano je, da je njegova biološka moč daleč večja, nego pri priseljencih. V tem se kaže tudi svojstveno značilna poteza vsega razvoja ljudskega gibanja v Julijski Krajini. Po razpoložljivih podatkih se je na deželi pokrajinska glavna mesta tu niso vsteta), ki šteje skupno približno 600.000 prebivalcev v prvih petih mesecih t. l. priselilo komaj 160 ljudi več, kakor se jih je odselilo, naravni prirastek prebivalstva pa je znašal kar 1827 duš. V glavnih pokrajinskih mestih, ki štejejo skupno okrog 400.000 prebivalcev, pa je v tem času znašal presežek priseljencev nad izseljenci skoraj 2000, medtem ko je dosegel naravni prirastek prebivalstva komaj 241 ljudi. V juniju je to razmerje še bolj prišlo do izraza, ker se je v tem mesecu vobče naravno naraščanje prebivalstva kakor tudi njegovo priseljevanje znatno povečalo.

V ostalem se je rodilo v vsej Julijski Krajini (goriška, tržaška, reška, puljska in zadrška pokrajina) v prvi polovici t. l. 11.944 otrok, umrlo je 8666 ljudi, tako da je znašal naravni prirastek prebivalstva 3278 ljudi. Priselilo se jih je 24.111, odselilo pa 19.838. Potemtakem je znašal obci prirastek prebivalstva 7551 ljudi ali približno 0,75%.

Vremenska katastrofa v okolici Poreča

Nad Porečem in okolico se je v torek utrgal oblak. Zaradi silnega naliva je pričel padati še toča, ki je napravila milijonsko škodo. Hudo je bila prizadeta vsa soseska južno od ceste Poreč—Pazin in vse do Limske drage.

Na površini 1500 ha so bili uničeni vsi vinogradi in vsi oljni nasadi. Toča je oklestila nešteto orehov in uničila tudi vso nižjo rast na poljih. Okrog 300 kmečkih družin je spričo te vremenske katastrofe ob vse svoje letošnje pridelke, škoda je tem večja, ker je kazalo, da bodo pridelki letos tako po svoji množini kakor po svoji kakovosti izredno dobri. Trte so bile polne grozdja, oljke so se že lomile pod težo najlpejših obetajočega sadu. Najhujše so okodovani posesti in kolonisti po vaseh Dračevac, Zbandaj, Radolovič in Sv. Lovreč. Škoda so cenili na 2 milijona lir. Krajevne oblasti si sedaj prizadevajo, da pri višjih instancah izposlujejo kakšno podporo za prizadeto kmečko prebivalstvo.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Drobne novice

Sindikalni prispevki za reveže. Pred kratkim smo poročali o delovanju občinskih podpornih ustanov v Istri, ki so morale lani izdati za podporo revnemu prebivalstvu skoraj milijon lir. Svoja sredstva so črpale v pretežni večini iz fondov, v katere se stekajo 2% doklade na neposredne davke, deloma pa so prejemale tudi določene prispevke od posameznih sindikalnih organizacij in zasebnikov. Sindikalne organizacije pa so kaj nevestno izpolnjevale to svojo moralno obveznost. Tako so ostale samo istrskim podpornim ustanovam dolžne prav lepe tisočake. Notranje ministrstvo pa je sedaj vodstva prizadetih organizacij s posebno okrožnico opozorilo, da z uvedbo omejenih davčnih dokladov njihove obveznosti ne glede na to, da so prostovoljne, nikakor niso prenehale. Krajevne oblasti bodo poskrbele, da bodo organizacije odslej redno dovajale svoje prispevke fondom za akcije občinskih podpornih ustanov.

Nove poštne tarife so bile uvedene za promet s kraji v nekdanji Avstriji. Znano je, da je bilo treba doslej pisma in druge poštne pošiljke, namenjene v nekdanjo Avstrijo, frankirati z znamkami nižje vrednosti kakor pa za ostalo inozemstvo. S 15. t. m. je bila olajšava ukinjena in veljajo od tedaj tudi za promet z avstrijskimi kraji običajne poštne tarife za inozemstvo.

Zveza industrijcev namerava prirediti večji izlet svojih članov v Jugoslavijo. Industrijci bodo imeli tako priliko navezati nove poslovne stike z jugoslovanskimi uvozniki. Spetoma si bodo ogledali ljubljanski, zagrebški in beograjski jesenski sejmi.

V Roču v Istri je prejel posestnik Ivan Bobić iz istrske prefektore nakazilo za 600 lir kot nagrado za dvojčka.

Naši Westfalci na Oplencu

Ko so westfalci Slovenci prišli letos k nam v rekordnem številu, se je med njimi izbralo večerje odposlanstvo, da poroma na Oplenec ter se v imenu vseh tisočev jugoslovanskih rudarjev na Westfalskem pokloni spominu blagopokojnega kralja Aleksandra. Odposlanstvo je vodil predsednik narodne centralne zveze g. Pavel Bolha, priključili pa so se tudi vidni nemški gostje, med njimi predvsem gg. Gerghart Kill, publicist iz Gelsenkirchen-Buera, znani prijatelj naše države in vna- ti zaščitnik jugoslovanskih izseljencev, O. P. Brandt, urednik Westfälische Landeszeitung »Rote Erde«, enega največjih listov zapadne Nemčije, ter g. Fritz Hartmann, ravnatelj realne gimnazije v Gelsenkirchen in znani nemški publicist. V jugosl. odposlanstvu so bili vsi vidnejši predstavniki naših westfalskih izseljenjskih organizacij obeh zvez, v imenu zveze jugosl. ženskih narodnih društev na Nemškem pa ga. Kurentova, zvezna predsednica.

Slovenskim prirodnim krasotam in gostoljubnosti, ki so očarale goste za časa njihovega kratkega bivanja v slovenski domovini, je sledilo razgledanje po našem širokem, bogatem jugu. V Beogradu so goste pričakovali gg. Samec, sekretar ministrstva zunanjih zadev in bivši izseljenjski odposlanec in Düsseldorfu, Schweiger, sekretar v ministrstvu socialne politike, in Boltavzar, sekretar istega ministrstva, ki so Westfalce pozdravili v imenu naših osrednjih izseljenjskih oblasti in gostoljubno poskrbeli vse potrebno za romanje na Oplenec. Romarji so bili vsi pot izvrstno razpoloženi in jih ni omalo dušil niti specialni vagon 4. razreda, v katerem so se vozili nekaj ur po ozkotirni železnici do Arandjelovca. Veliko vrvežje na kolodvoru v Arandjelovcu je kazalo na izhodno točko proti Oplencu. Na sto in sto romarjev od blizu in daleč je zaslego vsa številna vozila. Ponosno svetleče nad prostorno sumadijo, ki hrani zemeljske ostanke največjih sinov Srbije in Jugoslavije, je napravilo na romarje naglobljivi vtis in vsi so domeli, da je to svetlišče simbol združenja in največjih žrtev za jugoslovansko domovino.

Westfalci so se po pietetni poklonitvi in vpisu v cerkveno dvorsko knjigo vrnili v Beograd, kjer jim je naslednji dan ministrstvo socialne politike, pod vodstvom g. dr. Fedora Araničeka, načelnika izseljenjskega urada omogočilo ogled restitucije in vseh njenih zanimivosti. Z udobnim mestnim avtobusom so si v spremstvu gg. dr. Araničeka, Samca, Kazazića, Schweigerja in Boltavzerja ogledali aerodrom, kalemegdanski park in vojni muzej, ki jih je dalje časa zadržal s tragičnimi podrobnostmi smrti kralja viteza in mučenika, potem pa je sledil ogled Dedinja, Topčidera in Rakovice.

Zvečer je g. dr. Araniček z uradniki iz ministrstva socialne politike pripravil gostom lep banket, na katerem je bilo z zdravilnimi gostitelji, nemških in jugoslovanskih gostov poudarjeno zadovoljstvo ponovnega obiska izseljencev v domovini in izražena trdna volja za podporo naših Westfalcev pri njihovem nadaljnjem delu. G. dr. Araniček se je o westfalski koloniji in njenem zaslužnem vodji g. Bolhi izrazil z iskavim priznanjem in ji želel vsa napredek Zaključiti je svoj govor z zdravico našemu kraljevskemu domu in voditelju nemške države. Za gostoljubnost Beograda se je zahvalil g. Bolha, poudaril koristi složnega delovanja izseljenjskih organizacij, ki se kažejo zlasti zadnja leta, ter podčrtal tudi veliko gostoljubnost nemške države, ki jugoslovanskim rudarjem na Westfalskem nudi vse olajšave bivanja, dela in svobodnega narodnega razmaha. Nazdravil je Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vel. kraljici Mariji, veliki pokroviteljici slovenskih izseljencev. Nemški gostje gg. Kill in Hartmann so v svojih zdravilnih podčrtali prve odlične vtise z jugoslovanskega potovanja, ki jim kažejo Jugoslovane v vzponu vsega napredka, ter poželeli, da poglabitev nemško-jugoslovanskih odnosov rodi čim večje uspehe za dobro obeh narodov.

Banket je izvenel v prisrčno jugoslovansko-nemško manifestacijo in v prijetnem družabnem razpoloženju je bilo treba misliti na razhod. Westfalci Jugoslovani so se vrnili v Slovenijo, nemški gostje pa so nadaljevali pot proti jugu, od koder se potem priključijo v Ljubljani železniški skupini, ki se 24. t. m. vrne v severno domovino.

Naša ženska stran

ONE, katerih se ne poljube.

Zopet v mestu

Počasi se vračajo ljudje s počitnic v mesto. Sedaj so danovi že krajši in po prvem trajnejšem dežju se bo poletje umaknilo jeseni. Na to prvo hladnejše vreme se mora že sedaj v svojo vsem pripravljati, saj je že izčrpal vse možnosti za poletno garderobo in komaj čaka novega.

Ob tem času se pripravljajo pariški modni saloni lahke jesenske kostume in takozvane prehodne obleke, ki jih bodo nosile dame do konca poletja in pričetkom jeseni. Na mnogih teh modelov odkrijemo lahko znake bližajoče se jesenske mode. Pri kostumih je zmagala dolžina jopice, ki prekriva boka, krilo pa ostane kratko in ozko. Najbolj priljubljeni barvi za nove kostume sta zelenka in zelena v barvi smrekovih gozdov in globoko modra v barvi gorskih jezer. Jesenski značaj kostuma lahko poudarimo z žametnim ovratnikom. Mnoge nove jopice so visoko zapete z gumbi in jih nosimo v zvezi z nabranimi bluzami iz jerseyja in z malimi telovniki iz jelenje kože.

Novi klobuki

Novi klobuki iz žameta in klobučevine so potnjeniji globoko v čelo, tako da od krivajo dober del na temenu nakodrane pričke. Kot okrasje pridajo najbolj v poštev perje — od gladke, končaste peruti pa do šopov naravnega petelinjega perja, ki zakriva ves sprednji del klobuka. Na popoldenskih in večernih klobukih pa bo moda iz brezdolja — se je imel dovolj denarja in bi se lahko vozil z vitko deklico v avtomobilu ter občudoval rajske lepote Južne Karoline.

George Hupston je bil doma iz južnega dela države Jowa. A namesto, da bi sledil zgledu svojega očeta ter bi služil dolarje na prašičji fermi, se je pol leta potepal po Ameriki v večnem pričakovanju in upanju, da bo našel svojo srečo. Sreče ni našel. Zato je pa naletel na tovariša, ki je pomenjal sijajno pridobitev za njegove le ne sanjarije. To je bil Dick Wigglechins iz Rochestra ob Ontarijskem jezeru.

Sonce je pripekalo na zemljo. Zrak je bil nasičen z vonjem po rožah. Bilo je prekleto vabljivo nastrojenje, da bi človek živel od brezdelja — če bi imel dovolj denarja in bi se lahko vozil z vitko deklico v avtomobilu ter občudoval rajske lepote Južne Karoline.

George in Dick sta se potepala po mestu Kolumbija. Imela sta v žepu še tri dolarje. Več nego to jima ni mogel pričarati niti toliko dobrodošli vonj po rožah. Tedajci je spregovoril George:

»Kaj meni, Dick, kako bi bilo, če bi si poiskala službo v predlinici? Gotovo potrebujejo delavce, saj to je največja tvornica svoje vrste na svetu!«

Dick je začel vihati nos.

»Mar meni, da sem črnc? Mirzim bombaz... Če je tako, najši grem na ladjo.«

Vode široke reke Congaree so se leno valile naprej. George je zmalaj z glavo. Ne, voda ni mogla priti v poštev pri njuni zaposlitvi! Prišla sta mimo univerzitetnega poslopja in Dicku je šinilo v glavo, da je dejal:

»Veš kaj, pogledaj v knjižnico. Mogoče imajo tam knjigo z naslovom »Kako dosežemo uspeh?« Tam notri dobiš vse, kar iščeš, mi je pripovedoval neki prijatelj. Danes je srečen. Zasluži petdeset dolarjev na teden.«

»Nu, škodovati nama ne more...« je rekel George. »Saj teorija ni pesk!«

Ko sta dve uri po tem pomenku stopila čez prag knjižnice, je sonce ravno zahajalo. Bila sta popolnoma slozna v misli, da je knjiga »Kako dosežemo uspeh?« najbolj nespametna knjiga pod soncem. Njena teorija je pogrešala domišljije, življenje brez domišljije pa je kakor piškvah oreh. Knjiga, ki je s svojimi nasveti vodila k uspehu, je namreč dajala napotke, da je treba prijeti za delo...

»Knjižnica je zanič!« je rekel Dick.

»In univerza ni vredna niti smodnika, da bi jo spustili v zrak!« je pristavil George.

»Ti, veš kaj...« se je spomnil Dick.

»Preden bi univerzo pogladi v zrak, bi pa le bilo dobro, če bi izpraznili njeno blaginjo. Gotovo ležijo v nji kakšni vrednostni papirji...«

Ko je izrekel te besede, sta prijatelja prišla mimo kinematografa. V velikih svetlih črkah se je bleščal naslov filma, ki so ga predvajali: »John, prezident gangstrov.« Dick in George sta se spogledala, nato sta

Prehodne obleke iz lahkega volnenega blaga opremi moda navadno z ozkim pasom iz finega usnja. Mnoge teh oblek so po krilu vsaj deloma nagubane ali pa imajo krilo razdeljeno v več zvončastih delov. Obetajo nam zopet bolj poudarjena rame-

Na vasi z raztresenimi kmetijami

Delovni tabor visokošolk v Kapli na Kozjaku

Naša mladina se zanima za razmere, v katerih živi kmet. Ženska mladina tudi. Posebno študirajoči mladini je prišlo v zavest, da se ne sme oddaljiti od pretežne večine naroda, iz katerega izhaja. Mesto s svojimi življenjskimi in delovnimi pogoji jo oddaljuje od podeželja in da je ne bi popolnoma iztrgalo iz te sredine, se v svojem prostem času namesto na prazen odidih za zabavo podaja v vaška naselja, kjer išče stik s kmečkim ljudstvom, spoznava razmere, v katerih živi in se vrača v svoja mestna bivališča obogatena z novim znanjem in novimi izkušnjami, da bo znala v pravem času in na pravem mestu z razumevanjem zastopati njegove interese.

Med to mladino so se v zadnjih letih uvrstile tudi visokošolke iz ljubljanske univerze, ki so organizirane v »Domu visokošolk«. Kakor že pretekla leta od obstoja društva dalje tudi letos ni vplnilo njih zanimanje za udeležbo na delovnih taborih, ki jih v počitnicah prirejajo po vaseh v čim tesnejšem stiku z ljudstvom, sebi in njemu v korist. Letos so svoj delovni tabor prinesle v Kaplo, v prijazno faro na Kozjaku, ki ima svojo cerkev, župnišče, dve gostilni in dve trgovini, pa do 60 kmetij, ki jim počivajo raztresene na gozdnatih hribočkah. Trinajst mladih deklet iz »Doma« ki jim življenje v glavnem poteka v učilnicah od knjigah, je prišlo v to vas, da se seznanijo z njenimi življenjskimi prilikami, da spoznajo gospodarske in socialne razmere in ljudi, ki tvorijo obrambni zid proti ekspanzivnemu nemstvu. Nastanile so se v šolskem poslopju in porabile prvi teden za prilagajanje k novemu kraju in novim razmeram.

Kako so bile sprejete od ljudi, ki so se jim sprva zdeli mrki in molčeti? Seveda niso šle med nje otovorjene s kovčgi, ki bi bili polni oblek. Njih najtežja prilaga so bili časopisi in revije za gospodarje, gospodinje in deco. Na varnem mestu je bilo spravljeno temeljito predavanje, v popotni torbi poučen film. Komaj so se, dobro odpočile na slamnjačah, že so se porazdelile in krenile vsaka svojo pot na samotne kmetije, toda vse za istim ciljem: za spoznavanjem, proučevanjem. Nekaj so hotele ponesti s seboj v mesto: točno sliko razmer na vasi. Sprva se jim je zdelo, da

na, ker se je izkazalo, da na ramenih gladkih rokavov ustrezajo le malokateri postavi. Podoben, prešiti ornamenti in gumbi iz blaga predstavljajo najbolj značilno okrasje elegantnih prehodnih oblek. Seveda so — kakor v vsaki prehodni sezoni — zopet v veljavi praktične plašne obleke, ki se podajo vsaki postavi in ki združujejo v sebi vse prednosti lahkega plašča in udobne obleke.

Jako mladostno učinkuje obleka iz lahkega volnenega blaga v zeleni barvi, ki ima spredaj s tremi šivi razdeljeno, zvončasto krilo. Prsno širino poudarja vodovarna proga na životu, ki jo lahko tudi samo markiramo z dvema prešitima robovoma. Mali ovratnik zaključuje pentlja iz enakega blaga (1. skica).

Kakor v vsaki prehodni sezoni, so tudi to pot jako moderni sestavljeni kostumi in sicer iz temnega krila in barvaste jopice. Letos priporoča moda sestavo črnega krila in zelene jopice ali temnorjavega krila in modrikasto sive jopice. Jopica na naši skici je dokaj visoko zapeta, ima okrogle reverje in vrezane žepke. Lep barvni šal izpopolnjuje kontrast med krilom in jopico (2. skica).

Kakor smo že omenili, so obleke z nagubanimi deli jako priljubljene. Takšne obleke, ki jo vidite na naši skici, ima krilo spredaj z nagubanimi, vstavljenim delom, ki prehaja tudi v živet in sicer do višine prs. Živet pa je spredaj prijet na pas z dvema konicama iz blaga. Podočna konica pripeta z gumijom, zaključuje vratni izrez, ki ga obdaja dežji ovratnik (3. skica).

Preprosta in elegantna je plašna obleka, ki je postrani zapeta z gumbi iz blaga in prepasana s temnim pasom iz jelenje kože. Stranski šiv prehaja spodaj v globoko gubo (4. skica).

Za prehodno dobo jako praktične so dvodelne obleke, ki sestojijo iz nagubanega krila in dolgega živila, ki ga priprimo z lepim usnjenim pasom. Živet našega modela ima male reverje in je zapet z gumbi iz usnja (zadnja skica).

je v ljudstvu zmagovala le radovednost do teh deklet, ki so spraševale po vsem mogočem, včasih kar navno, da se jim je bilo treba smejati. Toda kmalu so bili dobri znanci in imeli so si marsikaj povedati. Dekleta so od dne do dne bolj čutila, da izginja prvotna nezaupljivost, ki jo je narekoval značilen odnos kmeta do vsega tujega in neznanega.

Prišla je nedelja, ki so si jo tabornice izbrale za poučen pomenek s kmeti. Povabile so jih na predavanje o prvi pomoči in na ogled filma »Zakaj nas cepijo?«. Radovednost je premagala kmete, staro in mlado, da so prestopili šolski prag in napravili korak, ki ga že dolgo niso. Čeprav je soba kmalu postala pretesna, je po obrazih vendar kazalo, da si ne obetajo nič kaj pri-da od obetane učnosti. Toda govornica je znala pritegniti njih pozornost, razlaga je bila razumljiva in zanimiva in z obrazov je bilo videti, da si velja zapomniti, kar pripoveduje krepak glas ene izmed »gospodičev«. »Dekline, ta zna in kako povelj! No, zdaj vsaj vemo, zakaj nas cepijo!« Na prostem so jim dekleta razdelile še prinesene časopise in revije. Sprejemali so jih s pravo pobožnostjo in se čudili, da nič ne stanejo. Taka stvar, ki kapne le ob največjih praznikih v hišo! Popoldne so se dekleta pridružile še vsakim fantom in jim pomagale z narodno pesmijo.

V ljudi se je po tem posrečenem spoznanju vselilo pričakovanje in ko so naslednje dni po dve in dve obiskovali ljudi pri delu na kmetijah, so že vedeli, po kaj prihajajo. Razdelile so si delo in na vsako dvojico je odpadlo kakih deset kmetij. Dela je bilo dovolj, če naj bo temeljito opravljeno!

Dve sta prirovali skozi gozd na samotno kmetijo. Ob poti so ju pozdravljale skladovnice hlobov in drv. Les! Da, saj to je vendar kruh Kapljanov! Za skladovnicami je skromno ždela žagarjeva kočica. Toda v njej so od ljudi, ki so bili vsi po vrsti bolni, topi in trudni od trpljenja, zvedele, da jim les dandanes ne pomeni več tega, kar jim je nekoč in da daje polje komaj četrtino tega, kolikor bi pojedli. Ostalih treh četrtin pa ne morejo kupiti, saj je komaj za davke. Da so zato za gozdove dolgovni in za dolge gozdove, v katerih poje sekira. Kar je moških pri hiši, grečo

prikimala in stopila pred blagajno.

»To, vidiš, to bo pravi poduk v stvari, ki si jo želiva!« je rekel eden. »Usoda nama ponuja srečo... Prijatelj, zdaj razumem, čemu se ljudje širom sveta tako borijo proti filmom! Iz njih se človek marsičesa nauči... Ali si opazil, da posebno ženska društva razvijajo močno propagando zoper filme, ki prikazujejo življenje tihotapev? Filmski kritiki si od srda grizejo nohte, kadar dobijo takšen film pod nož. Nama pa bo stvar zelo dobrodošla...«

»Tako je!« je odvrnil Dick. »Napravila bova načrt natančno po filmu. Človek mora pač poznati teorijo, če naj kaj doseže v praksi... Tudi moj prijatelj je začel s teorijo. Danes zasluži tedensko petdeset dolarjev!«

Sla sta v kino. Prva predstava jima je tako ugajala, da sta hotela ostati še eno predstavo v dvorani. Toda bokser-črnc, ki je ljudem odkazoval prostore, ju je potisnil na prosto, kjer je v zraku zopet zadisalo po rožah.

Film je oba navdušil. Odsila sta v majhen park blizu univerze. Mesec je pravkar vzel, svetil je oboma naravnost v obraz. Začela sta razvijati načrt. V filmu sta videla brezhibno izveden vlogom, in to ju je spravilo zopet na misel, kako sijajno bi bilo, če bi se mogla polastiti železne blaginje v univerzitetnem poslopju.

»Mnenjska reč!« je dejal Dick. »Saj vidiš, da nama je usoda naravnost naklonjena. Upam, da se nama ta stvar posreči s pomočjo prezidenta gangstorske tolpe.«

Kotiko žen si dela samam sebi nesrečo, misleč, da zamorejo očtino in pretirano namazane ustnice očarati sroce moškega. Takšne debele, preveč namazane ustnice se ne poljubujejo. Tako grozno razočaranje se lahko prijetno sramu onim, ki se ne poznajo novega recepta »GUITARE«, natebrano in brez sledov. Za prvo uporabo dajte to rdečilo zares priradno lepoto zdravja in mladostne svežosti, kar vedno vzbuja občudovanje pri moških. Po zaslugi Kise-fixa se rdečilo »GUITARE« drži na ustnicah vse dni, ne puščajte niti najmanjšega sledu, pa naj delamo kar hočemo. Že po prvem poskusu se boste prepirali o tem in nič vas ne bo prislilo, da se odrčete ene najlepših stvari, ki jih more nuditi življenje: rdečilo »GUITARE« obstoji iz 8 enakih posodnih in sijajnih mas in v 6 novih tonih: »Prirodna lepota 1938«. Prodaja se posvobodno po din 66.—, 30.— in 20.— Poskusni komad, zadosten za enomesečno rabo, stane din 9.—. Ljudevit Schön, oddelk N/5, Zagreb, Jeladčev trg št. 1.

med drvarje, a zaslužek jim je komaj za hrano, k hiši pa ni belica. Dolgovi bodo rasli in tisti, ki je kupil gozd, bo kupil še polja in hišo in kmet ne bo več kmet, temveč hubar. Nekaj vsakdanjega! Gospodar jih bo izmotal od kraja, izgarane pa poslal s trebuchom za kruhom. Saj je že polovica kmetov zlezla med hubarje. Kako pomagati preostali polovici? Ugrba kmet in ugriba dekleta. Pogovor se je okrenil k boleznim v hiši, k gospodarjevi želji, da bi prebrl knjige. Z obljubo, da bosta poslali v njih hišo svojo tovarišico medicinko, ki bo prinesla tudi plenice in obleke za bolno dete in pogledala, kako je z gospodinjinim revmatizmom, sta se dekleti poslovili. Gospodarju pa bosta prinesli knjigi, ki so jih vzele s seboj iz mesta.

Na povratku sta opazovali dekleti nene-govano sadno drevje, prazne njive in propadajoče gospodarstvo, ki bi moglo prehraniti dvajset ljudi, pa ne prehrani šestih. Na posestvu se mučita dva človeka. Kolikor ta dva opravita, toliko imajo. V dekletih kljub soncu ni bilo več veselega razpoloženja, ki ga je tlačilo le še vprašanje: Kako pomagati? Z njim sta se vračali v družbo svojih tovarišic, z njim obteženi sta se vrnil v mesto, polni novih spoznanj in doživeti, z zavestjo, da sta od ljudi, ki sta jih obiskali, prejeli mnogo, da pa sta jim sami mogli le vse premalo nuditi.

Preprosto sredstvo pomaga v zadregi

Če se je primerilo, da smo v času vkuhanja pozabili nabaviti si pergamentni papir za zavazovanje kozarcev, si moremo po-magati iz zadrege na tale način:

Iz svilenega papirja izrežemo za dva do tri centimetre večje kroge, kakor odprtine kozarcev, in te oblike namočimo v surovem mleku, ki smo ga nalili na krožnik. Namočeni papir položimo na odprtino in ga tesno pritismo k robu. Po osušenju se v mleku namočen papir precej strdi in je skoro tako trpežen kakor pergamentni papir. Le na to moramo paziti, da je rob kozarca popolnoma suh, ko položimo nanj papir, ker bi se sicer papir spet zmečkal.

Tak pripomoček za zavazovanje kozarcev je vedno pri roki in ga lahko obnovimo vsak čas. Moremo pa z njim zapirati posode vsake vrste, kakršne pač imamo pri hiši. Pod njim vzdržijo izvrstno in dolgo časa vse vrste vkuhanih reči.

Vkuhanje sadja

Pri vkuhanju sadja za kompote se poslužujemo tako zvanega sterilizacijskega postopka, ki nam najbolj jamči za to, da bo ostalo sadje dolgo časa uporabno, poleg tega pa tudi za to, da bo ohranilo vsa tista svojstva, ki so potrebna, da nam sadje tako po zunanosti kakor po okusu dra-ži tek.

Za to je predvsem potrebna primerna posoda. Najprimernejši so patentni kozarci s steklenimi pokrovmi. Zapiramo jih na ta način, da polagamo med kozarce in pokrovske gumijaste obročke, ki se morajo natančno prilegati odprtim kozarcev, pokrovske pa pritiskamo h kozarcem s pomočjo prožnega kovinskega peresa.

V patentni kozarec naložimo presno sadje, olupljeno in narezano v primerne kose, in ga zalijemo z vodo ali z raztopino sladkorja. V kozarec lahko naložimo toliko sadja, da sega skoro do roba, tekočina pa sme segati le kake 3 cm pod njim. Napolnjen in zaprt kozarec nato postavimo v lonec, ki ga napolnimo z vodo do višine kozarcev. S segrevanjem 70—90 stopenj uničimo vse bakterije, ki povzročajo gnitje, vnetje in plesnivost, obenem pa je sadje tudi že skuhan in primerno za takojšnjo rabo. Vedeti je treba, da se računa segrevanje od tistega časa, ko tudi vsebina kozarca doseže pravilno stopnjo temperature. O tem se najbolj prepričamo s termometrom, ki ga vtaknemo v vodo.

Sladkorna raztopina, ki jo dodaj, ne brani vložnega sadja pred pokvarjenjem, temveč služi le za izboljšanje okusa in za povečanje naravne sladkobe vložnega sadja. Moglo bi se ga torej sterilizirati brez dodatka sladkorja. Brez dodatka sladkorja se vlagla sadja za ljudi s sladkorno boleznijo, za druge, ki jim ni potrebna taka obzornost, pa osladimo sladkor lahko spro-

ti pri uporabi. Takojšno sladkanje že pri vkuhanju je priporočljivo zaradi tega, ker se sladkor med kuhanjem in vležavanjem boljše spoji s sadjem.

Jabolka in hruške za kompot

Jabolka olupimo in pazljivo odstranimo vse slabe dele, nato pa jih razrežemo v polovice ali četrtinke in jih naložimo v kozarce tako, da so okrogle strani obrnjene k steni kozarca, s čimer ne trafimo po nepotrebnem prostora. Na jabolka nato nali-gemo raztopino sladkorja, ki sestoji pri-merno kislini sadov iz 10 do 50 dkg sladkorja na liter vode. Po okusu prilozimo še malo limonovih olupkov ali pa nekoliko vaniljevega sladkorja. Po zgornj opisanem sterilizacijskem postopku kuhamo v kozarcu vloženo sadje v loncu do višine 80 stopinj 20 minut, trše vrste jabolk pa pet minut več.

Za steriliziranje namenjene hruške morajo biti zrele, toda ne mehke. Nezele in prezgodaj obrane hruške niso dovolj sočne in nimajo pravega okusa, premehe hruške pa so kašnate in razpadajo. Tudi prezele hruške, ki postanejo v sredini vodeno močnatne, niso primerne za steriliziranje. Prav tako ne smemo skupaj kuhati mehkih in trdih hrušk.

Hruške olupimo. Majhne ostanke cele, odstranimo jim le muhe in peclje, večje pa narežemo na polovice ali četrtinke. Sado-vom, ki imajo okrog pečk trše zrnatno me-so, odstranimo tudi to. Dodatek sladkorja je odvisen od vrste, stopnje, zrelosti in sladkosti sadu. Za sladke in sočne hruške zadostuje 35 dkg sladkorja na liter vode, za trpke in trše hruške pa moramo raču-nati več sladkorja.

Hruške in jabolka v rdečem soku

Namesto s sladkornim sokom zalijemo hruške s mešanico, ki smo jo pripravili iz enega dela vode in enega dela primerno sladkanega ribizljevega, višnjevega ali pa brusničnega soka. Tako dobimo kompot, ki ima lepo rdečo barvo in pikantno odiskav-ljen okus. Jabolka lahko pripravimo na isti način.

Jabolčna čežana

Iz kislastih vrst jabolk z belim mesom dobimo čežano svetle barve, iz sladkih jabolk in tistih, ki imajo rdeč olupke, pa čežano temnejše barve. Za čežano s pridom uporabljamo z drevoja odpadla, obtočena jabolka, kakršnih se sicer zaradi nelepe zunanosti radi izogibljemo pri vkuhanju. Na poljubne kose narezane jabolka skuha-mo v le toliko količini vode, ki zadostuje, da se jabolka ne prižgejo med kuhanjem. Ko so se jabolka dovolj zmečkala, jih pre-tlačimo skozi sito, nato pa jih osladimo toliko, da primerno posamezni vrsti dobi-jmo prijeten okus, in ponovno kuhamo 25 minut v višini 90 stopinj. Ker čežana na-rase, je v kozarce ne smemo prepolno na-ložiti.

Špinača

Je izborna prehrana za ljudi, ki imajo rak-a, tvore ali kakršnokoli krvno bolezen. Najboljše je, če jo jemo z dodatkom ing-verjevega kruha. Kot prikuha pa je naj-boljša dušena na olju, nikakor pa ne na maslu, ker postane na maslu dušena špi-nača težko prebavljiva in zaradi tega pov-zroča težke močnje.

Praktični nasveti

Madeže od piva odstranimo z mlačno salmiakovno vodo. Iz svile jih bomo odpra-vili najboljše z mešanico iz enega dela vo-de in enega dela špirta, iz belega ševita pa z vodo, ki smo ji dodali par kapljic sal-miaka in nekoliko sode.

Madeže od kisa odstranimo z raztopino salmiaka in sicer z raztopino iz enega de-la salmiaka in 2 do 3 delov vode.

Madeže od mahu najlažje odpravimo iz obutjivega blaga z destilirano vodo ali pa s pogretim špiritom. Špirit pogrejemo na ta način, da vtaknemo steklenico v vročo vodo. Moramo pa biti toliko previdni, da posodo z vročo vodo odstavimo s štedilni-ka.

Madeže od kopirnega svinčnika odstra-nimo z mravljničnim etrom, iz svile pa s limonovim sokom. Blago potem še dobro operemo.

Teoretičen začetek

George Hupston je bil doma iz južnega dela države Jowa. A namesto, da bi sledil zgledu svojega očeta ter bi služil dolarje na prašičji fermi, se je pol leta potepal po Ameriki v večnem pričakovanju in upanju, da bo našel svojo srečo. Sreče ni našel. Zato je pa naletel na tovariša, ki je pomenjal sijajno pridobitev za njegove le ne sanjarije. To je bil Dick Wigglechins iz Rochestra ob Ontarijskem jezeru.

Sonce je pripekalo na zemljo. Zrak je bil nasičen z vonjem po rožah. Bilo je prekleto vabljivo nastrojenje, da bi človek živel od brezdelja — če bi imel dovolj denarja in bi se lahko vozil z vitko deklico v avtomobilu ter občudoval rajske lepote Južne Karoline.

George in Dick sta se potepala po mestu Kolumbija. Imela sta v žepu še tri dolarje. Več nego to jima ni mogel pričarati niti toliko dobrodošli vonj po rožah. Tedajci je spregovoril George:

»Kaj meni, Dick, kako bi bilo, če bi si poiskala službo v predlinici? Gotovo potrebujejo delavce, saj to je največja tvornica svoje vrste na svetu!«

Dick je začel vihati nos.

»Mar meni, da sem črnc? Mirzim bombaz... Če je tako, najši grem na ladjo.«

Vode široke reke Congaree so se leno valile naprej. George je zmalaj z glavo. Ne, voda ni mogla priti v poštev pri njuni zaposlitvi! Prišla sta mimo univerzitetnega poslopja in Dicku je šinilo v glavo, da je dejal:

»Veš kaj, pogledaj v knjižnico. Mogoče imajo tam knjigo z naslovom »Kako dosežemo uspeh?« Tam notri dobiš vse, kar iščeš, mi je pripovedoval neki prijatelj. Danes je srečen. Zasluži petdeset dolarjev na teden.«

»Nu, škodovati nama ne more...« je rekel George. »Saj teorija ni pesk!«

Ko sta dve uri po tem pomenku stopila čez prag knjižnice, je sonce ravno zahajalo. Bila sta popolnoma slozna v misli, da je knjiga »Kako dosežemo uspeh?« najbolj nespametna knjiga pod soncem. Njena teorija je pogrešala domišljije, življenje brez domišljije pa je kakor piškvah oreh. Knjiga, ki je s svojimi nasveti vodila k uspehu, je namreč dajala napotke, da je treba prijeti za delo...

»Knjižnica je zanič!« je rekel Dick.

»In univerza ni vredna niti smodnika, da bi jo spustili v zrak!« je pristavil George.

»Ti, veš kaj...« se je spomnil Dick.

»Preden bi univerzo pogladi v zrak, bi pa le bilo dobro, če bi izpraznili njeno blaginjo. Gotovo ležijo v nji kakšni vrednostni papirji...«

Ko je izrekel te besede, sta prijatelja prišla mimo kinematografa. V velikih svetlih črkah se je bleščal naslov filma, ki so ga predvajali: »John, prezident gangstrov.« Dick in George sta se spogledala, nato sta

ti, kako bi se dalo priti v univerzitetno poslopje. George je menil: »Prekleto, čim bolj premisljam to reč, tem bolj se mi zdi, da bi bilo boljše, če ne bi bil šel gledat tega gangsterskega filma. Zdal se mi zdi, kakor da imam povezane roke in noge, pa se mi misli povzra. V filmu je bilo vse tako lahko izpeljano, tako samo po sebi razum-ljivo. V resnici pa je stvar zelo težka...«

»Dragi moj, teorija je vedno sama po se-bi razumljiva... Vidiš, človek mora najti pobudo sam iz sebe. Ne sme pomemati. Ali razumeš?« Nato je začel razvijati svoj načrt. Govoril je tako spretno in naglo, da je imel George dovolj posla, če ga je hotel prepričati z nasprotnimi argumenti.

»Vidiš, kar je važnega pri najinem na-črtu je to, da morava najprej prezerati elektriko, da ne bo nobenega signala!« je tulil. »Da, da, razumem, je pritrjeval Dick. Njegov načrt je dobival še dalje bolj fan-tastično obliko. In na koncu sta bila oba-de tam, kjer sta začela. Preudarjala sta, če le se bi bilo boljše postopeti tako, kakor je bilo prikazano v filmu...«

Mesec se je dvignil višje. Kolumbija je spala, iz daljave je udarjale na uho melan-holična pesem črncev.

»Tako, zdaj bova začela teoretično!« je dejal Dick. Oba sta vstala. In v naslednjem trenutku sta oba začutila na plečih krepko post. Prestrašena sta se osvira okoli sebe in sta zasmala dva stenašnika. Eden izmed obeh se je rešal in rekel: »Nu, začnimo kar od koga...«

Kmalu pa sta le začela resno namotiva-

Bližamo se vrhuncu oboroževanja

Moč držav se ceni danes samo po vojaškem količniku - Meje, utrjeni pasovi iz jekla in betona - Činitelji, ki bodo odločevali v bodoči vojni: surovine in vojni material - Topovi nesejo danes še enkrat delj kakor v svetovni vojni, tanki pa vozijo desetkrat hitreje

Od svetovne vojne sem oboroževalna industrija še ni bila tako zaposlena, kakor je danes. Oboroževanje je že doseglo takšno stopnjo, da neposredno vpliva na nadaljnji razvoj evropske politike. Danes se ceni moč poedinih držav v Evropi samo še po njihovi vojaški moči in pripravljenosti. Edina izjema je Anglija.

Vojaška politika

prezema vedno bolj zunanjo politiko posameznih držav, ki sklepajo vedno nove vojaške zavezniške pogodbe. Vojaški činitelji stopajo v ospredje mednarodne politike, ki računa danes z nemškimi oklopnimi divizijami, rusko zračno armado, Maginotovimi obrambnimi črtami na vseh mogočih mejah, z angleško mornarico, italijanskim pomorskim letalstvom itd.

Razna znamenja kažejo, da se bližamo vrhuncu oboroževalne mrzlice.

Rusija in tretji rajh sta že oborožena do zob. Meje med posameznimi evropskimi državami postajajo en sam niz nepretrganih trdnjav iz jekla in betona. V abesinski vojni, španskih državljanskih klanjih in kitajsko-japonskem konfliktu so bile preizkušene že najmoderneje vrste orožja. Moderna vojna ni več prikazen, nego strah.

in gospodarske obrambne sile.

Moderna strategija je uvedla celo vrsto novih pojmov. Med te spada tudi

terminalska vojna,

pod katero razumemo izrabičev najbolj prikladnega trenutka za popolno angažiranje vojnega potenciala. Z drugimi besedami: neka država se pripravlja za določen rok na napad na svojega sovražnika. Do tega roka bo država, ki se pripravlja na terminalsko vojno, zbrala čim večje zaloge surovin, zalogo orožja in vojnega materiala, izvedla militarizacijo svoje industrije ter čim bolj spopolnila kader za moderno vojno potrebnega tehničnega osebja.

letalcev, šoferjev, strokovnjakov za plinsko vojno itd.

Na ta način pritiska napadalec sovražnika z vso svojo vojaško in gospodarsko močjo takoj ob pričetku vojne in ne šele na koncu, kakor je to storila antanta s centralnimi velesilami v svetovni vojni. Pripravljanje na terminalsko vojno je eden glavnih vzrokov za sedanje vseobče svetovno oboroževanje. Vsaka država namreč stremi za tem, da bi bila že prve dni vojnih operacij v stanju razviti vso svojo vojaško in gospodarsko moč ter z njo

kakor so jih imele ob sklenitvi premirja na celi svoji fronti.

Število tankov

se je od takrat pomnožilo do desetkrat. Mnoga specialna orožja (n. pr. avtomatski topovi) l. 1918 sploh še niso bila znana. Današnji topovi streljajo še enkrat tako daleč, kakor so ob zaključku svetovne vojne. L. 1918 se je pomikal tank z brzino 4 do 6 km in akcijskim radijem od 30 do 40 km. Danes imajo tanki povprečno brzino 50 do 60 km na uro z akcijskim radijem do 300 km. Povprečna brzina letal l. 1918 je bila od 120 do 150 km z akcijskim radijem 250 do 300 km. Danes lete vojaška letala z brzino 400 do 500 km in imajo akcijski radij od 1000 do 3000 km.

Udarina moč vseh evropskih vojska

skupaj je danes daleko večja kakor je bila l. 1918. Po zadnjih podatkih imajo danes operativne vojske vseh evropskih držav na razpolago skupaj 25.000 letal, 30 tisoč tankov, 50.000 topov in nad 200.000 strojníc. Evropska vojna industrija je danes tako spopolnjena, da bi lahko prve dni novega svetovnega konflikta proizvajala prav isto množino orožja in streljiva, kakor koncem l. 1918, seveda z vse večjo udarnostjo.

Moderna tehnična vojska

je povzročila temeljit preobrat v strategiji in taktiki. Vse velike vojske razpolagajo danes s posebnimi zračnimi armadami. Motor je udaril svoj neizbrisni pečat moderni vojski. Motorizacija artiljerije in brzih oddelkov je v vseh vojskah na zmagovitem pohodu. Tako imamo danes že motorizirane divizije, brze odrede, oklopne divizije, sestavljene iz tankov, in motorizirane artiljerije, brze divizije sestavljene iz motorizirane pehote, konjenice lahkih tankov, strelcev na motorjih in kolesarskih bataljonov. Motorizacija je še v polnem razvoju ter jo prireja vsaka vojska svojim posebnim prilikam primerno.

Tako imamo danes motorizirano konjenico brez konj.

Motorizirana pehota se vozi na bojišče v brzih kamionih ter je mnogo bolj okretna in nagla, kakor je bila še l. 1914 konjenici.

Francoski tanki na vojaških manevrih

odbiti udarec napadalca.

Od vseh evropskih držav sta danes pripravljeni vsak trenutek na terminalsko vojno Nemčija in Rusija. Obe sta daleč namreč prehiteli na polju vojne pripravljenosti Francijo in Anglijo, ker razpolagata danes z najbolj moderno oboroženima vojskama. Dočim je oborožena francoska vojska po veliki večini še s poljskimi topovi modela l. 1890, imata Rusija in Nemčija danes najmoderneje poljske topove. Poleg tega sta Nemčija in Rusija že sedaj mobilizirali vse svoje gospodarske in narodne sile za totalitarno vojno s popolnim razmahom vojnega potenciala.

Anglija in Francija

sta gospodarsko vsak trenutek dovolj močni za obrambo v slučaju napada. Vojska pa sta se zaradi svoje miroljubnosti premalo pripravili za moderno vojno. Obe manjkajo potrebne ogromne zaloge izdelanega vojnega materiala in pa izvežbani kader ljudi, potrebnih za vodenje moderne vojne. V toku zadnjih let sta se tako Anglija kakor Francija v tem pogledu že silno popravili, vendar je treba računati s tem, da tudi morebitni sovražniki medtem niso držali križem rok. V tem dejstvu je tudi treba iskati glavni vzrok včasih skoraj nerazumljive politike Londona in Pariza.

Italija je vojaško danes gotovo

v vsakem pogledu pripravljena in ne zaostaja daleč za Nemčijo. Njena slabost leži v šibkem gospodarskem potencialu, ki ga mrzlično utrjuje.

Ako primerjamo oborožitev današnjih armad z oborožitvijo l. 1914 vidimo, da imajo vojske danes od 15 do 20 krat več strojníc in trikrat toliko topov. Poleg tega razlagajo s celo vrsto novih orožij: s plini, letali in tanki. V primeri z letom 1918 imajo danes posamezne vojske približno toliko strojníc v okviru aktivne vojske,

Angleški letalski strelci s padali in napravami za kisel

ca. Zadnja leta ustanavljajo nekatere države, kakor Rusija, Nemčija in Francija že tudi letajo pehote. To so oddelki pehote, ki lete z velikimi bombniki in se izkrajajo direktno s pristankom ali pa s pomočjo padal. Rusija ima že danes dve diviziji take leteče pehote.

Velike reforme

je doživela z motoriziranjem tudi artiljerija, ki je pridobila mnogo na svoji okretnosti. Poleg tega so postale posamezne vrste topov, kakor pehotni topovi in protitankovski topovi in naskakovni topovi, neposredne spremljevalke pehote, kakor v začetku svetovne vojne strojnice. V nekaterih vojskah je število lahkih topov že tako veliko, da so postali že skoraj vsi pešci v njihovih sestavih tudi topničarji.

Sprno vsega tega je mogoče o bodoči vojni reči, da bo stremela predvsem za

čim večjo okretnostjo

in čim jačim artiljerijskim in pehotnim ognjem.

Pri revoluciji vojne tehnike, strategije in taktike imata glavno vlogo, letalo in tank, najjačja predstavnika ofenzivne moči moderne vojske. Med svetovno vojno je bila ofenzivna moč letalstva še malenkostna. Takrat še ni vplivalo letalstvo na usodo nobene bitke, ali vojne operacije. Delovanje letal je bilo omejeno zgolj na fronto in neposredno njeno zaledje.

Letalski napadi na velemesta

so bili skoraj brez prave vojaške koristi. Tako so nemška letala napadla tekom l. 1918 nekolikokrat Pariz in vrgla 15 ton bomb, pri čemer je bilo 869 oseb ranjenih in ubitih. Tekom cele svetovne vojne je bilo 111 nemških zračnih napadov na Anglijo, pri čemer je bilo 4800 oseb ubitih in ranjenih. To so številke, ki jih čitamo danes skoraj sleherni dan po letalskih napadih na kitajska in španska mesta.

Danes je položaj povsem drugačen in ni je v Evropi

države razen Rusije,

ki bi mogla reči, da je kak del njenega ozemlja siguran pred letalskimi napadi. Moderna letala lete danes z brzino 100 do 150 m na sekundo, to je brzina, s katero zapusti krogla cev težkih mozarjev. Tehnično so dosegla moderna letala že tako popolnost, da govorje nemški vojaški strokovnjaki danes že o letalih kot

dalekometnih izstrelkih.

Dejstevanje modernih letal je v primeri z drugimi orožji strahovito naraslo izza svetovne vojne. Po računih francoskih vojaških strokovnjakov zadostja pravilno vržena 50 kg letalska bomba za porušitev cellega tovarniškega objekta. Pri bombardiranju z gostoto 100 kg bomb na hektar, je zapisano sleherno industrijsko podjetje smrti. Izkušnje španske vojne pa so pokazale, da je treba za razrušitev mest na hektar od 100 do 200 ton bomb. Znani italijanski letalski strateg, general Douhet misli, da bi bilo mogoče odločiti usodo morebitnega vojnega spopada v Evropi tisti vojaški koaliciji držav, ki bi imela

vseaj 1000 bombnikov več,

kakor njena nasprotnica. Angleški general Groves zopet trdi, da bi zadostilo 500 bombnikov za usoden udarec proti zapadni nemški vojni industriji. Danes ni nobene skrivnost več, da stremi nemška vojska za izgradnjo letalske armade bombarderjev v številu do 4000 letal, ki bi lahko v enem poletu vrgla do 5000 ton težko salvo bomb. Posledic take salve si danes sploh ni mogoče predstavljati.

Pred izkušnjami v španski državljanski in japonsko kitajski vojski so zagovarjali mnogi vojaški strokovnjaki mnenje, da bo v bodoči vojni odločilno letalsko orožje. Sedaj pa prevladuje prepričanje, da bo igrala tudi v prihodnji moderni vojni še vedno prvo vlogo, kakor skozi tisočletja sem še vedno

kraljica orožja — pehota.

O prvih početkih vojnih operacij s pritegnitvijo tankov smo že večkrat razpravljali. Med svetovno vojno so imeli zavezniki manj tankov, kakor letal. V vojaškem in operacijskem pogledu pa so tanki dosti bolj vplivali na potek vojnih operacij, kakor letala. V prvi veliki tankovski bitki pri Cambraiju je operiralo 415 tankov, ki so predirli nemško fronto in zadali nemški vojski udarec, na katerem je potem

v par mesecih izkrmavela

Danes šteje divizija tankov približno 500 tankov, ki tvorijo jedro ofenzivne moči sodobnih modernih vojsk. Generalni štabi vseh velikih vojsk se pečajo danes z vprašanjem organiziranja in taktičnega uporabljanja tako zvanih tankovskih armad, ki bi štele do 10 tankovskih divizij s kakimi 5000 tanki. Po mnenju francoskih vojaških strokovnjakov bi predstavljala

taka armada silo,

proti kateri še danes ni pravega obrambnega sredstva, če bi nastopila z vso svojo prodorno močjo na gotovem sektorju. Do danes sta se približali idealu take tankovske armade najbolj Nemčija in Rusija.

LAHKE KANINE, VOLNEN FRESCO, »TROPICAL«, PLATNO i. t. d. za vroče dneve priporoča trvdka

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 7. Oblike, plašči iz balonske svile, dežni plašči in pelerince vedno v zalogi.

Vsem starejšim je še v spominu potek pričetka vojnih operacij v svetovni vojni, ki so bile strogo premična vojna z viški v bitki na Marini in pri Tannenbergu, kjer je bila podpisana

usoda nemške in ruske vojske.

Velike materialne bitke so se pričele šele po l. 1916, ko se je pričela pozicijska vojna. V bodoči vojni bodo že prve vojne operacije ne samo v znamenju premične vojne, nego tudi materialnih bitk. Nosilca premične vojne bosta letalo in tank. Vsaka vojskojuča se vojska bo stremela z vsemi silami za tem, da si ohrani svobodne roke za premično vojno in bo pristala na pozicijsko vojno samo tam, kjer bo ostala v defenzivi. Zaradi tega pa je že tudi mogoče danes izreči domnevo, da bo bodoča svetovna vojna

časovno mnogo krajša,

kakor je bila poslednja. Po mišljenju nekaterih modernih strategov bi se lahko končala že v prvih 6 mesecih, po nazorih pesimistov pa najkasneje v 12 mesecih.

Glavni strategji sodobnosti napovedujejo, da bo bodoča vojna temeljila predvsem na izkoriščanju bliskovitih operacij in nepričakovanih presenečenj. Proti takim presenečenjem je sigurno

zavarovana samo Francija

s svojo Maginotovo linijo. Vse ostale države vključivi Nemčijo, pa imajo za sedaj še take obmejne utrdbe, da ne predstavljajo za moderno ofenzivno orožje neprehodne in nepremagljive ovire. In tako se odpirajo modernim strategom vidiki premične vojne od Maginotove linije do Pripe in od Baltskega morja do Železnih vrat.

SLOVENKE PEREJO

svoje perilo z domačim milom. — To je

Hubertus

milo, ki lepše opere in dalj traja!

A NEKDOTE

Holandski slikar Jakob Jordaens je bil velik prijatelj pišče, pri tem pa je bil izredno marljiv delavec. Že na vse zgodaj je bil v ateljeju in učenci so ga našli vsako jutro pri delu s čopičem.

Prince Oranjski je visoko čislal umetnika. Pri nekem obisku mu je zato namignil, da vsako pretiravanje škoduje. Menil je: »Kdor preveč dela ali pa preveč pije, ne ravna prav. Prej ali slej postane lahko žrtev prevleke vne. Vidite, vrh hodi tako dolgo k studencu po vodo, dokler se ne ubije...«

»V tem pogledu se meni ni bati nobene nevarnosti,« je odvrnil Jordaens. »Moje vrh ne hodi k studencu po vodo, ampak k sodu po vino...«

Kapelnik Himmlersberger, dirigent Dvorne opere na Dunaju, je bil koncem prošlega stoletja eden izmed redkih ljudi, ki so se jih vsi bali.

Na nekem koncertu, pri katerem je dirigiral Himmlersberger, se je pogovarjal pisatelj veselih iger von Bauernfeld z nekim svojim znancem tako glasno, da je to Himmlersbergerja silno razkačilo. Pomenku ni bilo ne konca ne kraja. Zato je dirigent dal znamenje, naj se orkester ustavi in je zagrmel, obrnjen proti Bauernfeldu, v dvorano:

»Kaj se smeje, kadar jaz dirigiram? Ali ste že kdaj videli, da bi se bil jaz smejal pri vaših komedijah?«

VSAK DAN ENA

»Ljuba moja Adelajda, če ne uslišite moje prošnje, bom skočil v ta-le vodnjak.«

(»Tidens Tegn«)

»Neverjetno! V kuhinji imate gasilca, pa se vam prismoči pečnica!...«

(»Domenica del Corriere«)

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Nu, ali si našel po povratku domov vse tako, kakor si ostavil, ko si odpotoval na počitnice?«

»Da, popolnoma — celo električna luč je v spalnici še gorela.«

"JUTROVA" POSVETOVALNICA

Davčna

Dr. A. Š. v T. — Od Vašega honorarja, ki ste ga lani prejeli od OUZD, vam je davčna uprava odmerila pridobitno, kar se vam ne zdi pravilno. Ni sicer tolikšen znesek, da bi se vam zdelo vredno, kakoli ukreniti, — gre pa vam za načelno vprašanje in za naprejš. — Pritožba ali ne? — Odločite sami! Mi vam moremo sporočiti samo kratko vsebino nekega razpisa min. fin., oddelka za davke, ki veli, da so zdravniški, ki so v službi socialnih ustanov — vaše službeno razmerje bo nedvomno takšno — zavezani pridobitni le tedaj, ako se jim izplačuje honorar po določeni tarifi. Ako pa se jim izplačuje njihove pripadnine v obliki vnaprejšnjega pavšala, so glede tega zneska zavezani uslužbenemu davku.

K. H. v L. — Sami stanujete v svoji hiši, dozidani lani meseca oktobra, pa ste prejeli plačilni nalog, po katerem bi morali plačati 346 din zgradarine. Pravite, da ste »usekani« in da vam od nove hiše ni treba plačevati davka. Ali je vaša domneva pravilna? — Morda! Ali niste ob pravem času — o tem smo podrobneje že ponovno razpravljali — prosili za priznanje davčne olajšave? Če tega niste podvezli, vam je bila zgradarina odmerjena na osnovi najemne vrednosti uradnih podatkov. Ali ste na krajevno običajni razglaseni poziv vložili zgradarinsko prijavo, tega vprašanja v svojem pismu ne omenjate. Zela se pri pristojni davčni upravi, ki vam bo brez dvoma dala vsa potrebna pojasnila in dovolila vpogled v priredbeni spis. Če ste zamudili 30dnevni pritožbeni rok, je postal plačilni nalog pravomočen in ga ne morete več osporavati. — Zato pa bodite oprežnejši prihodnje leto! —

F. T. v K. — Poleg stanovanja ste oddali svojem najemniku tudi del vrta; davčna uprava vam je za leto predpisala nerazmerno višjo zgradarino kakor lani. Sodi, da vam je preveč povzročil v zakup oddani del vrta. Ali bi bila umestna pritožba? — Tudi na to vprašanje smo že dali smiselno pojasnilo, ki ga za vse takšne primere ponovno in točneje obeležimo. — Če se odda stanovanje ali zgradba v najem skupno z vrtom, se plačuje davek na dohodek od zgradb samo za oni del najemnine, ki je bil dogovorjen posebej za zgradbo samo. V takšnem primeru mora navesti davčni zavezanec v prijavi posebej najemnico za stanovanje in posebej ostale dohodke v zvezi s stanovanjem, v vašem primeru torej za skupno vrednost užitka, ki vam ga nudi vrt. Drugače se smatra vsa prijavljena vsota za najemnico za stanovanje. Če pa s pogodbo posebna najemnica za stanovanje ni določena ali če je dogovorjena manjša vsota, nego ustreza krajevnim razmeram, ugotovi vrednost najemnine po dejanskih krajevnih razmerah davčni odbor. — Mislimo, da si boste sedaj lahko preudarili, če in koliko bo zalega morebitna pritožba. —

J. S. v Z. — Kar brez skrbi bodite za usodo svoje hiše! Če zaostalega davka na enkrat ne morete poravnati, prosite davčno upravo za plačilno olajšavo (obročna plačila). Po uredbi sme namreč davčna uprava predlagati prisilno prodajo vaše hiše samo, če je ugotovila, da se zaostanek ni mogel izterjati z davčno izvršbo na vašo premično imovino. Pa še tedaj se vam vaš dom prvenstveno brez pristanka finančnega ministrstva ne bo smel prodati. Ohranite tedaj mirno kri in se posvetujte s predstojnikom davčne uprave! Kolikor smo poučeni, v naši banovini radi davčnih zaostankov še noben grunt ni prišel na boben.

K. M. v Lj. — Večje dvorišče boste dali v najem nekemu avtopodjetniku. Na dvorišču bo zgradil najemnik leseno lope (garaže), kamor bo spravil avtomobile, ki dar ne bodo v promet. Kako bo z davkom? — Na to vprašanje vam ne moremo dati popolnoma točnega odgovora, dokler ne poveste, ali imate glede davka v mislih sebi ali avtopodjetniku. V splošnem pa vzemite na znanje, da se dvorišča do 500 kv. metrov površine smatrajo za sestavni del zgradbe. Vrednost odškodnine za njih uporabo je omejena v letni najemnici, če se oddajo v najem z zgradbo vred. Če pa se oddajo dvorišče v najem brez zgradbe, je zavezano davku na rente. Površina dvorišča, ki presega 500 kv. metrov, je zavezana zemljarini. Zato tudi ne sme priti zakupna cena za tak obdobje v davčno osnovno zgradarino, čeprav bi se oddal v najem z zgradbo vred. Če vas naš odgovor ne zadovolji, se javite s ponovnim, toda dozajeno stiziranim pismom!

A. Z. v N. m. — Katera najemnica je pri napovedi zgradarine merodajna za odd. metro zgradarine; tista, ki ste jo pobrali 1. januarja ali ona, ki so vam jo najemniki plačali 1. aprila? — Nobena izmed navedenih! Va najbrž moti proračunsko leto, ki se prične 1. aprila in konča 31. marca prihodnjega leta in ki z davčnim letom (1. I. do 31. XII.) ni v nobeni zvezi. Pravilnik določa, da je prijavljati najemnico (zakupnino) v letnem znesku — ne glede na to, ali je bil objekt ves čas v najemu ali ne — po pogodbenem stanju z onim dnem, ko je davčna uprava razglasila javni poziv za vložitev zgradarinskih prijav.

F. A. v T. — Davčna uprava Vas že dve leti neprenehno rubi za zaostalo pridobitno, čeprav obrti že več kot leto dni ne izvršujete. Izvršba je ostala vselej brez uspeha, ker nimate niti premičnega niti nepremičnega imetja. Na-protno pa vam je dobro znano, da je nekemu drugemu v vašem kraju odpišan davčni zaostanek po enem letu, pa čeprav bi ga dotičnik lahko poravnal ker se mu »dobro godi«. Kaj vam je storiti, da vas bo davkarja končno pustila pri miru? — Prav nič! Če nič nimate, se bo že sama naveličala. V vprašanje, zakaj je imel tisti znekdru drugič večjo srečo, se ne bomo spuščali. To Vi z njim in z davčno upravo če se vam zdi pametno, sami opravite! Morda se boste pomirili, če vas opozorimo na uredbo, ki pravi, da se smatra davek za neizterljiv in da se kot takšen odpiše med drugim tudi, če se ni mogel izterjati z izvršbo, ki se je vodila vsako leto brez uspeha, niti v tretjem letu od dne dospelosti. Izjemoma se sme davek odpišati tudi pred potekom tretjega leta, ako je iz izvršilnih spisov na tudi drugače po presoji občinskega in tudi davčnega oblastva ugotovljeno, da ni upanja, da bi se mogel davek vobče izterjati v doglednem času. Vendar pa se ne sme davek smatrati v nobenem primeru za neizterljivega, če obstoji zanj stvarno ali osebnostno jamstvo, o čemer smo že govorili.

»Pavšaliste.« — Vi spadate kot voznik z enim vozom nedvomno med pavšaliste. Letni pavšal davka znaša za Vas 80 din s 75 odstotnim povečanjem, to je 135 din. Za osnovno odmeri samoupravnih doklad službi samo 60 odstotkov letnega davka. (Če pa ste avtoksist, se vam državni davek poveča za 50 odstotkov).

K. L. v M. — Kot potnik ste zastopali doslej eno trgovsko hišo. Sedaj pa se vam nudijo prilika da prevzamete 1. IX. t. l. še neko drugo zastopstvo. Vprašujete nas, kako bo poslej z davki. — Ako boste kot trgovski potnik več trdki izvrševali svoje posle edino za plačo, boste zavezani uslužbenemu davku. Če pa boste opravljali svoje posle za plačo in provizijo, boste zavezani uslužbenemu davku glede skupnih prejemkov, to je plače in provizije, ki ji ju boste prejeli od posameznih poslovalcev, ker je pogojena plača za opravljanje poslov dokaz o obstoju službenega razmerja med poedinimi poslovalci in trgovskimi potniki. Provizijo je treba v tem primeru smatrati kot del prejemkov (dodatek k plači), ki so zavezani uslužbenemu davku po čl. 96. zak. o neposrednih davkih, skupaj z ostalimi prejemki kot en davčni predmet pri vsakem službovalcu. Če pa boste delali izključno za provizijo, vendar pa opravljalji svoj posel pretežno s hajo iz kraja v kraj, boste zavezani pridobitni po fiksnih postavki. — Pristaviti je še treba, da so zavezani trgovski potniki, ki opravljajo svoje posle pretežno in po večini na enem mestu — torej ne s hajo iz kraja v kraj — pridobitni po oceni davčnega odbora. Taki trgovski potniki se namreč kvalificirajo zaradi svoje samostojnosti tako po zakonu o neposrednih davkih kakor tudi po obrtnem zakonu kot samostalni pridobitniki in so zavezani za svoje poslovanje pridobitni v pravkar rečenem smislu.

Pravna

»Stanovanje.« S hišnim lastnikom ste se pogodili za stanovanje v pritličju, pa se niste vselili v to stanovanje pač pa v podstrešno stanovanje. Kako bi mogli pravilno odpovedati najemno razmerje. Ako sta ob ustmeni in začasno zapisani pogodbi za pritrilčno stanovanje dogovorila obojestranski trimesečni odpovedni rok, sta s hišnim lastnikom na to, ko vam je dovolil vselitev v podstrešno stanovanje, gotovo bila oba v prepričanju, da velja isti odpovedni rok tudi za podstrešno stanovanje. Najemno razmerje vam bo možno odpovedati torej le proti trimesečni odpovedi, ki jo pa morate vložiti, da bo učinkovita — pri pristojnem sodišču še koncem tega meseca, tako da bo vročena hišnemu lastniku pred prvim dnem prihodnjega meseca.

»F. R. Maribor.« Prodajalki od katere ste pred leti kupili hišo ste obljubili podstrešno sobo v prodani hiši in ji je bila njena pravica priznana tudi s sodbo najvišjega sodišča. Ali bi njeni sorodniki pridobili njene pravice — če stanujejo pri njej. Dajatev stanovanja prodajalki je veljavna le med vama, ako niste svojačasno z njo kaj drugega ali v prid komu drugemu dogovorili. Po njeni smrti ne bi njeni dediči mogli zahtevati za sebe takih pravic. Ker ste ji obljubili dajatev stanovanja je jasno, da ji ne morete prepovedati jemanja vode, shranjevanja drv in sploh ničesar, kar spada k redni uporabi stanovanja. Izvirne spise o pravdi ne boste mogli dobiti od sodišča, ker morajo ostati tamkaj v arhivu shranjeni, spise pa ki jih ima vaš odvetnik, vam je pa dolžan na zahtevo izročiti. Seveda boste morali preje poravnati vaše obveznosti nasproti advokatu.

»Poroka.« Nevesta se ni polnoletna. Ali je mogoča poroka brez privolitve njenih staršev. — Po obstoječih zakonih so neoletniki (pred 21. letom starosti) nezmožni brez privolitve svojega zakonkega očeta veljavno stopiti v zakon. Ako oče več ne živi, se zahteva za veljavnost zakona, razen dovoljenja rednega zastopnika (varuha) neoletne neveste, še privoljenje pristojnega varstvenega — sreskega sodišča.

»Dotac.« Ali ima hči, ki se poroči, pravico zahtevati doto, odn. delež iz imovine staršev. — Pod doto se razume v smislu zakona tista imovina, ki jo žena ali kdo drugi zanjo izroči ali zagotovi možu radi olajšanja potroška, družbenega z zakonika zvezo. Ako nima nevesta lastne, za primerno doto zadostne imovine, so roditelji ali starši roditeljev zavezani dati hčeri, ozi. vnukinji, kadar se mož, svojem stanu in imovini primerno doto. Nezakonska hči sme zahtevati doto samo od svoje rodne matere. Ako starši ozi. njih roditelji trdijo, da so nezmožni dati dostojno doto, mora sodišče na prošnjo zaročenca preiskati okoliščine in potem določiti primerno doto, ali pa oprostiti roditelje, ozi. njih starše od tega. Ako se pa hči omoži brez vednosti ali pa proti volji roditeljev in spozna sodišče, da je vzrok neodobrovanja utemeljen, roditelji niso dolžni dati hčeri doto, četudi bi pozneje zakon odobrili.

I. C. S. Lastnika sosednega groba bi radi prisilili v to, da bi svojo žalujko odstranil, ozi. vrnol stroške dščeneja, ker vedno pada listje na vašo rodniško grobnico. — Res je vsakemu, kdor meni, da se mu krati njegova pravica, dano na voljo, da se pritoži na oblastvo, ki je za pritožbe določeno po zakonih. Res je, da nihče ne sme posesti drugega, pa naj bo že kakršnakoli, motiti samolastno. Moteni ima pravico sodno zahtevati, da se prepove posezanje in da se mu povrne izkazana škoda. Najbolje pa bo, da stopite k pokopališki upravi kot lastniku zemlje in naj ona uredi Vajine najemne pravice. Kot najemnik, oziroma zakupnik vsega, na katerem imate družniško grobnico, ste upravičeni uživati zakupno stvar pač tako, kot ste to pogodili z lastnikom zemljišča.

O. A. M. — Vraščujete, ako smete v Avstriji nahajajoči se svoj gozd posekati in prodati. Tudi v Avstriji — Nemčiji obstojajo zakoni, ki omejujejo poljubno sečenje gozdov zato, da se zavaruje gozdna kultura. Pri pristojni politični oblasti boste morali najbrže prositi za dovoljenje sečne in točno naznačiti, koliko nameravate posekati. Najbolje pa bo ustrezno vašim željam, da ves kompleks prodaste kakemu tamkajšnjemu državljanu, iz izkupička na kot zaželjeno kunita za vaše otroke hišo na naši zemlji. Prihranjene marke morete zamenjati v vsaki menjalnici, ozi. banki.

R. M. R. — Svojo gostilno ste oddali natakariči proti najemniku in dinar od prodanega litra vina. Po končanem na-

jemnem razmerju vam pošiljajo razna oblastva plačilne naloge, pa ne veste, kako bi bivoše najemniku prisilili k plačilu. — Najemnica vam je dolžna povrniti vse, kar bi namesto nje morali plačati kakemu oblastvu. Vsebinsa njenih obveznosti je bila med vama določena o priliki, ko sta sestavila najemno pogodbo. Kar ste takrat dogovorili, to je za njo in tudi za vas obvezno. Ako bi pristojbin ali davščin sama ne hotela plačati, jih boste morali od nje zahtevati prisilno, t. j. potom tožbe, ki jo morate vložiti pri onem sodišču, kjer ima bivaše najemnica sedaj svoje stalno bivališče.

»Svibno 105.« — Ali imajo otroci pravico do dediščine iz očetovega posestva. — Sami trdite, da je posestvo že sedaj prezadolženo, ko Vaš oče še živi. Pravico do dediščine pa pridobite vendar šele nato, ko Vaš oče umrje in jo morete zahtevati le iz njegove zapuščine. Ako je posestvo že danes prezadolženo, so Vaše skrbi glede dediščine pač mnogo preuranjene, saj ni gotovo, ako bo po očetovi smrti sploh ostalo kaj imovine.

K. T. R. — Kdaj zastarajo obresti. — Po zakonih je odredeno, da zastarajo terjatve zastalih vsakoletnih obresti v treh letih, ako niso bile iztožene.

N. J. Lj. S. — Trdite, da ste prišli ob vse, ker ste bivšemu zaročenku marsikaj dali in darovali in zanj žrtvovali. Radi bi ga tožili, ker vam je postal nezvest in vprašujete tudi, katera oblast bi mu mogla prepovedati, da se ne bi shajal ali stalno bival pri drugi ženski. Tudi o prevari govorite. — Kar se tiče darov, ki ste jih dali svojačasno zaročenku glede na bodoči zakon, smete vse take daritve preklicati, ako se zakon ni sklenil zaradi vaše krivde. V tožbi boste morali dokazati, kaj vse ste dali bivšemu zaročenku glede na bodoči zakon in dajatev oceniti primerno, da boste dosegli uspeh. Ker nam ni znano, ako Vas je zaročenec zapeljal po obljubi zakona, vam ne moremo svetovati, da bi vložili zaradi tega kazensko prijavo in dosegli njegovo obsodbo. Da bi se Vaš bivši zaročenec ne smel shajati z drugo osebo, mu ne boste mogli na noben način prepovedati. Ako bi pa stalno živel pri vdovi, ki ima nedoletnega otroka bi mogli potom pristojne policijske oblasti dovesti, da bi izgnala bivšega Vašega zaročenca iz konkubinata. Kot 45-letnik bi mogel Vaš bivši zaročenec dobiti le dnevnikaško službo v državni upravi.

Zdravniška

Irena: Stara ste 21 let, pa imate deloma že sive lase. — Smatram, da je to v rodu in dvomim, da bi se dalo proti temu kaj ukreniti. Skoro ne vidim drugega izhoda kot barvanje las, o čemer pa morate sami odločiti, po lastnem preudarku in okusu.

Sonja: Nadležne dlačje je mogoče odpraviti s pomočjo elektrike, z raznimi pomadami, deloma tudi s tem, da dlačje obelimo z vodikovim preklisom, vsled česar postanejo manj vidne. Posvetujte se o tem z zdravnikom za kožne bolezni!

S. O. S., Ljubljana: Kot sporočate, vas boli glava samo na levi strani. Nadalje

ŠAH

Urednik te rubrike ima nov stalni naslov: Ljubljana, Levstikova 21.

Turnir za prvenstvo Češkoslovaške, ki se je pričel 13. t. m. v Pragi, ima sledečo zasedbo (v vrstnem redu žrebanja): 1. Spielmann, 2. Opocensky, 3. Zita, 4. dr. Schubert, 5. Rohaček, 6. dr. Treybal, 7. Hromadka, 8. Poltys, 9. Dobias, 10. Gilg, 11. Herman, 12. Zimer, 13. dr. Fazekas, 14. May. Takoj začetna kola so prinesla nekaj senzacij. V prvem kolu je Bratislavčan May, ki je imel doslej v mojsrskih turnirjih le manjše uspehe, lepo porazil Spielmanna, v drugem pa še Poltys! Sele v tretjem ga je zaustavil Opocensky in mu prizadel poraz. Spielmann tudi v nadaljnjih dveh kolu ni imel posebnih uspehov, remiziral je z Opocenskim in Zito. Po 3. kolu je stanje v vodstvu: Zita 2½, Rohaček 2 (1), Opocensky, Herman, May 2, Hromadka 1½ (1) itd. — Spielmann je baje zaprosil za češkoslovaško državljanstvo.

V Brightonu je v teku turnir za angleško prvenstvo. Svojo posebnost ima v tem, da se ga prvič udeležuje tudi dama, namreč ga. Menšik-Stevesonova, ki je lani postala angleška državljanica. Po 6. kolu je stanje v turnirju naslednje: Golombek 4½ (1), Alexander 4½, Thomas 4, Milner-Barry 3½, Sergeant 3 (1), Tylor, Parr, Mrs. Stevenson 3, Aitken 2½, Reynolds, Mallison 1½, Lenton 1. Poleg tega mojsrškega se vrši tudi več stranskih turnirjev. V enem izmed njih igra zopet naš mojsrski König, v drugem mojsrski List in Klein.

Dr. Tartakower je s 3:2 premagal v matchu angleškega mojsrta Winterja, ki se je preselil v Pariz.

V naslednjem odločilna partija s turnirja za nemško prvenstvo v Oeynhausen, igrana v predzadnjem kolu. Če bi jo bil Kieninger dobil, bi bil Eliskasesa še dohitel.

Francoška obramba.

Beli: Kieninger — Črni: Eliskases

1. e2—e4 e7—e6

2. d2—d4 d7—d5

3. Sb1—d2

V Noordwijku sva tako skušala presenetiti Eliskasesa Keres in jaz.

3. . . . c7—c5

4. e4:d5 Dd8:d5

5. d4:c5

Kieninger se drži mojega recepta. Keres je tu s 5. Sg3 žrtvoval kmeta.

5. . . . Lf8:c5

6. Sg1—f3 Sg8:f6

7. Lf1—c4 Dd5:d6

Ravno toliko zaleže Dd8.

8. Dd1—e2 Sb8:c6

9. c2—c3 Dd6:c7

10. 0—0 0—0

11. Sd2—b3

Jaz sem izbral v omenjeni partiji ostreje 11. Se4. Kieningerjeva poteza more privedi samo do enake igre.

11. . . . Lc5—e7

12. Lc1—g5 Tf8—d4

13. Ta1—d1 Lc8—d7

14. Lg5:f6 Le7:f6

15. Sb3—c5 Ld7:e8

16. Sc5—e4 Dc7—e7

17. Tf1—e1 Td8:d1

sporočate, da vas boli na levi strani prs pri dihanju. Poleg tega čutite mravljinice v nogah. — Glavobol, kot ga opisujete, opažamo pri tkzv. migreni. Ako vas zbada pri dihanju, imate gotovo vnetje reberne mrene. Občutek mravljinice se pojavlja predvsem pri nezadostnem krvnem obtoku, čemur je vzrok vzdržljivost neke vrste živčevja. Vsemu temu se da pomagati in vam svetujem, da greste k zdravniku.

T. K. S. V vašem primeru je treba misliti še na možnost, da imate izboklino požiralnika, ki se že po prvih grizljavih napolni z jedjo, kar ovira daljnje požiranje. Pregled v bolnici bi bil nujno potreben.

I. C. Debata o vprašanjih, ki jih stavljate, je na tem mestu popolnoma nemogoča.

I. C., Maribor: Boli vas v desnem boku, pri vsakem premikanju. Kot posnemam nadalje iz pisma, ste športnik. Iz tega sklepam, da je verjetneje v vašem primeru kaka sprememba na mišicah, odnosno kitah, kot pa v kosti sami. Vendar smatram, da bi bil rentgenološki pregled sklepa absolutno potreben in svetujem, da se obrnete na enega izmed tamkajšnjih kirurgov.

Isti: Priporočam intenzivno sončenje in mazaanje s 50% alkoholom.

J. N., Vodnikova: Pred leti ste si baje prehladili želodec in od tega časa imate vedno težek bel. Odvajanje je neredno. — Iz teh skopih podatkov je težko kaj določnega reči. Na splošno se zdi, da vaši prebavni organi niso v redu. Kje tič rapaka, v želodcu ali črevih, bi odločil zdravniški pregled, ki vam ga svetujem. Od opisanega domačega zdravljenja, si ne obetam koristi.

S. V., Lj. Ne morem vam reči drugega kot to, da vam ponovno svetujem operacijo. Omenjeno trebušno kilo ni mogoče zadržati s pasom, kot n. pr. dimeljsko kilo. Operacija sama predstavlja lažji operativni poseg.

M. H. 66: Po opisanih znakih sodeč, gre sigurno za neke vrste blaznost. Težko pa je na daljavo reči, da li je vzrok duševnim motnjam prestana bolezen, ali pa starost. Svetujem, da pokličete k bolnici zdravnika za duševne bolezni, ki vam bo mogoče točneje pojasniti cel položaj.

Ljud. Z. Ugotovili so napačno lego maternice. Imate neredno perilo. V zadnjem času imate bolečine v levem, spodnjem delu trebuha. — Ker ne vem v kaki reči imate napačno lego maternice, ne morem nič določnega reči, kar se tiče zdravljenja. Vzrok nerednim krvavitvam so spremembe v jajčniku in deloma tudi vnetje ob maternici. Vkljub vsemu temu seveda lahko zanosite, dasi je verjetnost majhna. Zdravljenje z domačimi zdravili ni mogoče. Svetujem, da greste čim preje k zdravniku za ženske bolezni, da še bolj ne oslabite.

M. M. D. Vzrok belega perila je lahko zelo različen. V vašem primeru se zdi najbolj verjetno, da imate vnetje nožnice, kar seveda zahteva zdravniški pregled in zdravljenje. Eventuelno lahko poskusite še preje z izpiranjem s kamiličnim čajem. Če to ne bi rodilo uspeha, pa pojdite k zdravniku. — Zaradi drugega pojasa si ni treba delati skrbi, ker je še vedno v mejah normale.

18. Te1:d1 Ta8—d8
19. Td1:d8 De7:d8
20. Se4:f6+ Dd8:f6
21. Lc4—b5 Df6—f4
22. Lb5:c6 Le8:c6
23. De2—d2 Df4:d2
24. Sf3:d2

Zadnje poteze ne potrebujejo komentarja. Nasprotnika sta se očitno potrudila samo, da zamenjata vse figure, pa je nastala popolnoma enaka pozicija, ki bi jo vsak velemojsrter najbrž dal brez daljnega remis. Kieninger in Eliskases pa igrata še naprej, morda samo zato, ker je v nemških turnirjih pred 30. potezo prepovedano dati partije remis.

24. . . . e6—e5
25. f2—f3 f7—f6
26. Kg1—f2 Kg8—f7
27. Kf2—e3 Kf7—e6
28. c3—c4 a7—a5

Če hočemo nastalo pozicijo natančno ozeniti, vidimo, da ima beli premoč kmetov na damskem krilu, kar je prednost. Črni zopet stoji aktivneje v središču in s tem drži omenjeni prednosti belega ravnotežje. Ne lovec, ne skakač nimata posebnih objektov za napad, tako da sta si tukaj tudi ravnopravna.

29. Sd2—b3 b7—b6
30. Sb3—d2 g7—g5 ?
Zelo riskantno. Po enotnem f6—f5, ali pa tudi po Kd6—d6—c5, bi bila partija jasno remis. Sedaj pa beli zaigra na zmago.

31. Sd2—e4 !

Tu stoji skakač izvrstno, črni pa ga ne sme menjati. Po Le4:32. fe4:1 bi si namreč bel napravil na damskem krilu z b3, a3, b4 itd. sčasoma prostega kmeta, ki bi partijo odločil. Dokler je stal črni kmet na g7, je imel za ta slučaj črni protimožnost v g7—g6 ter nato f6—f5, s čimer bi bil tudi sam dobil prostega kmeta. Sedaj to ni več mogoče, v tem tiči napaka zadnje poteze črnega.

31. . . . h7—h6

32. g2—g4 Lc6—e8

33. Se4—g3 Le8—g6

Treba je bilo prepričati Sf5.

34. Ke3—d2 Lg6—b1

Črni ne vidi leka proti grožnji b3, a3, b4: itd.

35. a2—a3 a5—a4 ?

Solidneje je bilo le Lg6, čeprav ni sigurno, da bi črni potem mogel prvi partijo držati.

36. Kd2—c3 ? ?

Tu bi bil beli na zelo enostaven način lahko zmagal: 36. Se4 ! (saj črni ne sme menjati, ker hitro pada a—kmet). La2 (edino proti grožnji Sc3), 37. c5:1, b5, 38. c6 ! in črni nima druge poteze, saj na Ld5 gre enostavno 39. c7, na druge poteze z lovcom pa Kd2—c3—b4 itd. — Sedaj pa dobi črni protifanse.

36. . . . f6—f5 !

37. g4:f5+ Lb1:f5

Na 38. Kb4 bi bilo že Ld3 prav močno.

38. . . . a4:b3 ecp.

39. Se3:f5 ? ?

Neverjetna napaka. Beli gre s to zamenjavo — morda iz nerove, ker je pokvaril pozicijo — naravnost v izgubljen končnico. Do remija je še vedno vodilo enostavno 39. Kb3: in bel ima v premoči na damskem krilu zadostno kompenzacijo za slabost na drugem krilu.

39. . . . Ke6:f5

40. a3—a4

Po 40. Kb3, Kf4 beli seveda ne pride več pravočasno.

40. . . . g5—g4

Treba je hitro napraviti prostega kmeta.

41. f3:g4+ Kf5:g4

42. c4—c5 b6:c5

43. a4—a5 e5—e4

44. a5—a6 e4—e3

45. a6—a7 e3—e2

46. Kc3—d2 b3—b2

47. a7—a8D e2—e1D+

</

SPORT

III. kolo v ligi

BSK—Ljubljana

Velika tekma v Ljubljani, razen te pa še tri v Beogradu
odn. Zemunu ter po ena v Sarajevu in Varaždinu

Po drugem kolu se dajo moštva razvrstiti že v izrazitejšo tablico in smo to delo opravili prejšnjemu tednu. S tem seveda še ni rečeno, da bi morali klubi trajno ohraniti mesta, na katerih so pristali po drugem kolu. Ljubljanci bi v svojih skromnih pretenzijah nemara kar pristali na sedmo mesto za svoje moštvo, toda zaenkrat bo treba še hude borbe tudi za ta skromen kotiček na nogometnem soncu. Že drevi bo treba najbrž zabeležiti marsikatero spremembo, v splošnem pa drži, da se favoriti takoj v začetku dvignejo na čelo tablice, dočim se plasirajo skromnejša moštva v spodnji polovici razporednice. V tem okviru se bodo že danes in potem v poznejših kolih gibala nihanja v težavni borbi za boljše mesto, za položaj, za obstanek.

Od današnjih šestih srečanj bodo tri v prestolnici, Zemunom, po eno pa v Sarajevu, v Varaždinu in v Ljubljani. Pričnimo s poslednjim:

Ljubljanska tekma

Obe moštvi sta prav za prav sredi krepčanja svoje forme. Še ob začetku prvenstvene borbe smo videli belo-zelene v prav šibki formi, ki se je potem stopnjevala od tekme do tekme, dokler ni doseglo moštvo prejšnjo nedeljo svoj prvi pomembnejši uspeh. Nekaj podobnega smo slišali o beograjskih »plavih«, toda ti so si proti sarajevski Slaviji in proti Jedinstvu priborili vse štiri točke s prav ednim količinom: 8:1, kar jim daje trenutno drugo mesto. Lani sta moštvi v obeh srečanjih dali dobri igri s tesnima rezultatom, v Beogradu so »plavi« zmagali s 5:3 in si s tem rezultatom zapravili prvo mesto preko zime, spomladi pa je bilo v Ljubljani 2:2, s čimer je bil BSK dokončno ob prvo mesto. Je sedaj še edini klub, ki ni pustil v Ljubljani obeh točk, pa bi bil čas, da bi doživel tudi to neizbežnost. O izidu je težko dati prognozo.

Tekma se začne ob 17. V predtekmi bosta igrali enajstoričniki Ljubljane II. in Amaterja iz Trbovelj.

Jedinstvo—Gradjanski-S. Tudi v tem srečanju se ne da v naprej govoriti o izrazitem favoritu. Jedinstvo ima pač zase enoletno izkušnjo v ligi, pa domači teren. Dosedanji letošnji borbi pa ne govorita zanj. Nemara bo dala tekma tesen rezultat in ne bo presenečenja, če bo ugoden za to ali ono moštvo.

BASK—Gradjanski-Z. To bo prva težavnejša preskušnja za »purgerje«, ki slovijo, da imajo trenutno najmočnejše moštvo (v reprezentanco proti Čehom bodo dali kar sedem igralcev). Če uspejo proti Basku v Beogradu, bodo čez prvo težavo in bodo obenem potrdili trenutni sloves, ki ga uživajo. Zdi se, da imajo proti Basku več kakor polovico šans na svoji strani. Lanski srečanj sta bili obe uspešni za »purgerje«, prvo v Zagrebu z 9:2, drugo v Beogradu s 5:2. Danes so Baskovci že toliko resnejši konkurent, da bo Gradjanski tudi s tesnejšim izidom več ko zadovoljen.

Sparta—Hašk. Haškovi imajo letos dva

rezultata po 2:1 za seboj in bi kazalo, da bodo tudi v Zemunu pobasali obe točki s podobnim rezultatom. Kritike o njihovih dosedanjih dveh tekmah jih ne kažejo v vlogi prvega moštva med ligasi, toda v bitki s Sparto govorijo za njih pač dolgotrajna rutina, izkušnost igralcev in — nasprotnikova neizkušnost. Prisodili bi pravaku več šans za zmago kot novincu v ligi.

Slavija-S—Jugoslavija. Dvakrat so Sarajevčani igrali izven doma, obakrat so precej nesrečno izgubili. Sedaj imajo prvo priliko, da izgubljivi teren nekoliko nadoknadijo. Sicer pa proti Jugoslaviji niso prave sreče! Lani so v Beogradu izgubili z 0:2, doma pa so igrali samo 0:0 in torej odnesli Jugoslaviji samo eno piko. Po sedanjih formi obeh moštev sodeč bo rezultat precej tesen in se zmagovalec težko da v naprej napovedati.

Slavija-V—Hajduk. Varaždinci imajo kar po vrsti krepke firme v gosteh. Po Hašku in »purgerjih«, evo sedaj mojstre z morja. Prvi tekmi so izgubili, v tretje rado gre, tem bolj, ker se bodo Splitčani pač potrudili, da se jim po njihovem nedeljskem porazu v Ljubljani ne bi konkurenti preveč oddaljili.

V današnjih šestih bitkah so torej favoriti Gradjanski-Z, Hašk in Hajduk, deloma tudi BSK, ostala dva para pa sta precej izravnana po močeh. Seveda ta napoved ne bo držala točno, kajti potem nogomet ne bi bil, kar je, velika borba z večno neznanke.

Kaj bo še na sporedu?

Razen ligaškega prvenstvenega plesa bo danes tudi še nekaj drugih prav zanimivih sportnih dogodkov.

V Ljubljani sta se Grafika in Reka dogovorili za prijateljsko nogometno tekmo, ki bo ob 10. na igrišču Reke ob Tržaški cesti.

Točno ob istem času, ob 10. dopoldne bosta na igrišču Jadrana v Koleziji v prijateljski tekmi nastopili enajstoričniki Jadrana in Most. Za to tekmo ni nobene vstopnine.

Danes je tudi zaključni dan lahkoatletškega prvenstva Jugoslavije, o čigar večeršnjem poteku poročamo na 2. strani. Prireditve se začne ob 15. na stadionu ob Tyrševi cesti.

V Celju: Danes ob 7.30 teniški turnir med ISSK Mariborom in SK Celjem na tenišču SK Celja v mestnem parku.

Ob 16.30 prijateljska nogometna tekma med ISSK Mariborom in SK Celjem na Glaziji. Ob 15. predtekma kombiniranih moštev SK Žalca in SK Celja.

Ob 16.30 na igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med ljubljanskim Hermesom in Atletiki.

V Mariboru imajo železničarji gosta iz Avstrije, in sicer prav dobro enajstoričnike Avstrije iz Celovca, ki bo ob 16.15 na stadionu ob Tržaški cesti nastopila proti domači enajstoričnici. Pred glavno tekmo bo tudi predtekma.

Z ljubelskih dirk

Tudi letošnje VIII. jubilejne gorske motociklistične dirke na Ljubelj so uspele nad vse pričakovanje, predvsem po rekordni udeležbi tekmovalcev in velikem odzivu gledalcev.

Na sliki vidimo na startu Janeza Šiško, vozača MK Ilirije, ki je preteklo nedeljo v kategoriji sportnih motorjev do 500 ccm s časom 5:18 1/5 osvojil prvenstvo države

in kluba ter prejel razen srebrnega pokala, darila člana upravnega odbora in zastopnika ljubljanske sekcije Avtokluba g. Franca Palmeta, tudi še dragoceno darilo visokega pokrovitelja tekem Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Pri tej priliki bodi omenjeno dodatno, da je bila med častnimi gosti zastopana tudi ljubljanska sekcija Avtokluba, katere predsednika g. Avgusta PRAPROTNIKA je kot častnega predsednika dirk zastopal član uprave gosp. Franc Palme. Predsednik MK Ilirije g. Borštner je v svojem pozdravnem nagovoru med ostalimi prisrčno pozdravil tudi predstavnika Avtokluba in se mu prav posebej zahvalil za poklonjena darila in dejansko klubovo podporo pri izvedbi letošnjih dirk na Ljubelj.

Kolesarski upor v Bjelovaru

Zakaj so slovenski udeleženci tridnevne etapne dirke okrog Hrvatske in Slovenije 90 km pred Zagrebom odstopili od tekmovanja?

Na cilj druge etape Ljubljana—Varaždin (km 205) so prispeli vsi slovenski dirkači, tako da je bil plasman prve zagrebske ekipe resno ogrožen, posebno ker je Prosenik odpadel. Zato je bilo že tu opaziti, da se med vodstvom dirk, ki je bilo v rokah saveznih funkcionarjev iz Zagreba in zagrebskimi vozači nekaj kuha. In res, že zjutraj pred startom, so nekateri vozači opazili, da jim je nekdo preko noči preluknjel gume in odvijal prestave ter druge dele na kolesih, tako da so morali, med tem, ko so se Zagrebčani krepčali, popravljati kolesa in gume. Start je bil v redu, toda že takoj po prvih kilometrih so imeli tisti naši vozači, ki svojih koles pred startom niso temeljito pregledali, posledice v obliki raznih defektov in izgube časa. Čim bolj se je približeval Bjelovar, tem izrazitejši so postajali poizkusi pobege nekaterih zagrebskih vozačev, predvsem pa Davidoviča, ki je imel kot šestoplasirani v skupni klasifikaciji za Erdeljem, Penčevom, Lavrihom, Žerjalom itd. še največ izgledov, kajti ostali Zagrebčani so imeli vsi precejšnjo razliko v času za prvimi. Naši fantje so pa vse take poizkuse že v kavi zatrli ter zagrozili motociklistom, da jih pomečejo z motorjev in pretepejo, če ne bodo odnehali s poskusi, da bi potegnili Zagrebčane iz skupine. Kar se pa ni posrečilo motociklistom,

stom, se je v polni meri posrečilo avtomobilu, ki je dohitel skupino 30 km pred ciljem v Bjelovaru, kakor bi bil naročen. Davidovič in obupnem skoku pohiti za avtom in ta ga potegne iz skupine, toda naši fantje so bili tudi na to pripravljeni in že skoči za njim Žerjal, ga prime za sedlo in skuša odtrgati od avtomobilskega vodstva, toda Davidovič se krčevito oprime in Žerjal je prisiljen odnehati. V strahu, da bi ne bil tudi sam diskvalificiran, pusti Davidoviča bežati in počaka vodilno skupino, s katero vozi dalje v cilj.

Takoj po prihodu vložijo vozači protest proti Davidoviču ter glasno protestirajo proti takemu načinu vožnje. Toda zgodi se čudo, komisija protest zavrne, češ da je neutemeljen. Predsednik vodstva g. Mihačević pokliče vozače in jih skuša tako prestrašiti in nanje vplivati, da bi protest umaknili. Ker pa vsi (tudi Zagrebčani) vztrajajo, da se Davidovič izključi, ga opraviči z besedami:

»Zašto se ne bi okoristilo avtomobilom ili motociklom, kad se mu nudi prilika, da pobegne...«

(Isti gospod je pri vsakem startu vozače s povzdignjenim glasom opozarjal, da se vozi strogo po voznem pravilniku K. S. Kr. J. in U. C. I. in bo vsak, kdor bi se kakorkoli poslužil kakega vodstva, avtomatično

diskvalificiran in izključen od tekmovanja.) Na te besede predsednika vodstva mu odgovori v imenu vseh vodilni vozač Erdelj:

»G. Mihačević, ako vi to trdite, so vam pravila K. S. Kr. J. in U. C. I. sploh neznanca, mi pa nismo prišli tekmovati s avtomobilom in motociklom, pač pa s kolesi.«

Na te besede je g. Mihačević Erdelja izključil od tekmovanja in mu zagrozil s strogo kaznijo.

Vsi vozači (tudi Zagrebčani) tiho in s solznimi očmi zapuste sobo ter enodušno v znak solidarnosti proti nepravilnemu postopanju vodstva sklenejo, da pod takim vodstvom odstopajo od nadaljnjega tekmovanja (t. j. na zadnji poletaji Bjelovar—Zagreb, km 90, potem ko so že prevozili celih 520 km).

Na startu so se v Bjelovaru kljub prejšnji solidarnosti javili Zagrebčani in Karlovačani, dočim se je najboljši vozač Zagreba Pokupec priključil abstinentom Erdelju, Sarajevčanu Miciću in našim fantom Lavrihu, Žerjalu, Abulnarju, Podmiljšku, Gartnerju in Pinozi, kljub riziku, da izgube že priborjena darila in denar za vožnjo domov. (Micić, Pinoza in Erdelj in Sarajev, Niš in Beograd).

Da pa pokažejo, da niso morda odstopili zaradi pretrujenosti in so res danes v Jugoslaviji najboljši vozači, startajo 6 minut za konkurenti, jih dohitijo že po nekaj km ter jih v divjem tempu prehitijo in privozijo v še hujšem sprintu (preko 60 km na uro) na cilj v Zagreb točno 15 min. pred konkurenti, kjer jih preko 7000-gla-

va množica obsuje s cvetjem in burnim aplavzom.

Tako se je ta naša največja kolesarska prirediteljska končala s popolnim moralnim in tehničnim uspehom naših fantov ter Pokupeca, Erdelja in Micića in dokazala kolesarskemu savezu, ki je izključno v rokah Zagrebčanov, da mu vsi napor pri favoriziranju in mahinacijah izključno v korist lastnih t. j. zagrebskih vozačev v dobo ne bodo prav nič pomagali, kajti edini vozač, ki je res našim fantom kos, je naš večkratni državni prvak, Slovenec Prosenik, ki pa vozi za Zagreb, dočim ostali zagrebski vozači, izvenzemski Pokupec ne dosežajo kvalitete našega Žerjala, Lavriha, juniorskega državnega prvaka Podmiljškega, Abulnarja, Gartnerja, Premka ter Beograščana Erdelja.

★

Kolesarski savez Jugoslavije (Službeno). Zaradi nepokoravanja odločitvi sodniškega zbora in žalitev vodstva dirke v Bjelovaru o priliki tridnevne etapne dirke je predsedstvo saveza suspendiralo naslednje vozače: Erdelja Danila (Borovo), Lavriha Karla (Fortuna, Beograd), Gartnerja Franca (Ljubljana, Dobrunje), Abulnarja Franca (Hermes, Ljubljana), Žerjala Oskara in Podmiljškega Franca (Edinstvo, Ljubljana), Pinoza Alberta (Niš), Micića Radka (Sarajevo) in Pokupeca Josipa (HKB, Zagreb). Pozivajo se podsavez, da omenjenim vozačem do nadaljnjega prepovejo nastop na kakršnikoli prireditvi. Podpredsednik: Jurčić s. r., tajnik: Ferrari s. r.

Kolesarske dirke pri Velikih Laščah

Vsako leto ob tem času imajo v Ponikvah pri Velikih Laščah zanimivo kolesarsko tekmo, ki jo priredi tamkajšnje obrtničko društvo. Tudi letos bo tekma naših podeželskih kolesarskih junakov, ki dosežejo prav lepe rezultate, in sicer prihodnjo nedeljo, 28. t. m. Start je pred gostilno Josip Jakše, nato gre steza po lepi cesti na Videm, Kompolje in nazaj.

Društvo je za najboljšie čase določilo tri

lepe nagrade v gotovini. Prijave je treba takoj poslati društvu.

Ker je ta lepa in idealna sportna prirediteljska namenjena predvsem sportni vzgoji naše obrtne in podeželske mladine, pa tudi propagandi obrtniške delavnosti in obrtniške misli je s prirediteljsko združenja tudi družabna prirediteljska za širše ljudstvo. Zato že danes vabimo vse prijatelje, da posetijo, če bo lepo vreme, ta kotiček bližnje velikaške okolice.

Gradjanski za dva tedna pod zaporo

»Purgerji« s Šiposem nimajo sreče. Ko je vzrastel v igralca velikega formata, so ga prevzeli Francozi brez vsake odškodnine, ker smo »amaterski« savez. Spomladni se je igralec vrnil, pa je zastran odpustnice nastala velika afera. Naposled so morali »purgerji« seči globoko v žep in igralca od Francozov odkupiti.

Sedaj pa je nastalo spet vprašanje, kako bo z njegovo pravico nastopa. Vodstvo kluba je pri savezu vztrajalo na tem, da bi se igralcu dala pravica takojšnjega nastopa, in dokler je bila stvar še sud judice, se je klub vdal svoji neugnanosti ter postavil igralca na Haškovi proslavi v moštvo za tekmo proti Hašku.

Zagrebski podsavez, s katerim Gradjanski ni v najboljših odnosih, je takoj uvedel postopek proti klubu, češ da je nastopil v javni tekmi z igralcem, ki ni imel pravice nastopa. Na zadnji seji je upravni odbor ZNP izrekel v postopku svojo sodbo, po kateri je klub kaznovan z dvotedensko zabranjo igranja in globo 300 din. Zabranja igranja je odredena od 22. avgusta do vstega 4. septembra, tako da klub ne bo izgubil nobenega prvenstvenega termina in torej tudi nobene prvenstvene borbe. Kakor je uvidenost podsaveza z ene strani razumljiva, je po drugi strani formalno pov-

V nedeljo v št. Jernej na dirke Oglejte si zanimivo torišče športa na Dolenjskem!

Št. Jernej, 20. avgusta

Novo konjsko dirkališče, o katerem smo v »Jutru« že poročali, je dograjeno. Dirkalno in jahalno društvo in delavci, ki so dirkališče gradili, se sedaj kar čudijo svojem delu. »Mislimo smot«, pripovedujejo, »da bomo samo malo zemlje izravnali, da ne bo končno kaj opaziti, zdaj pa naenkrat ta mogočna stvar pred nami, ki nas same preseneča. Res je lepo pogledati to široko cesto z njenimi lepimi zavoji.« Zanimivo je, da je množica delavcev z lopati in krampi dobila v začetku v roke načrte, ki jih je izdelal tudi domačin, in pa kratek poduk, kaj pomenijo zamotane številke in kako je treba čitati skice, pa so potem sami brez vsake strokovne pomoči uresničili načrte. In po sodbi strokovnjakov ne slabo.

Pred nekaj dnevi sem govoril s predsednikom pripravljalnega odbora društva za izvedbo dirk g. dr. D. Rejo. Poln optimizma je s svojim odborom vred. Marsikaj zanimivega mi je povedal. Pred dobrima dvema mesecema je bilo društvo še brez načrtov za bodočnost. Životalo je brez cilja in denarja. Medtem se je marsikaj zgodilo. Tudi danes nima društvo denarja, zato pa toliko več dobre in odločne volje ter dobro premišljen načrt za bodočnost. Glavne težave so premagane. Društvo ima lastno dirkališče, ki bi stalo drugo težko denarje. Vso važnost polaga društvo na svojo prvo prirediteljsko na novo dirkališče, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo, 28. t. m. Komaj so se umaknili delavci z dogotovljenega dirkališča, že so se pojavili na njem domači športniki z igi in prav veselje jih je videti, ko se kosajo v treniranju. Delavci pa so se sedaj umaknili z dirkališča v sosedni gozdček, kjer grade stopničaste galerije za gledalce in kjer bosta stali dve tribuni, za delovno komisijo in pa za častne goste. V tem gozdičku pripravljajo dežurstvo tudi prostor za

veselico, ki bo posebno skrbno prirejena. Celu z elektriko bodo razsvetlili prostor.

Zanimanje za naše dirke je v športnih krogih prav živahno. Zagotovljeno je menda že sodelovanje jahalne šole g. podpolkovnika Maseka iz Ljubljane, ki hoče izpolniti posebno točko spreda. Tudi g. polkovnik Seunig, znani mednarodni športnik, si bo ogledal naše dirkališče in pokazal pri priliki tudi svojo športno rutino. Že zdaj bi se udeležil naših dirk, če ne bi pravkar treniral svojega konja na Dunaju.

Omeniti moramo še našega marljivega sodelavca in izvrstnega organizatorja, znanega ljubljanskega drogerista g. Bena Gregorčiča, ki je bil doslej odlična pomoč društvu. Izdelal nam je brezplačno lepe propagandne fotografije. Po njegovi zamisli se bo vršil pozneje poseben športni dan, za kar bo dirkališče nekoliko preurejeno, da bo uporabno za vse panoge športa. Za naše dirkališče se zanimajo namreč tudi motociklisti športnih krogov. Saj je naša 8 metrov široka in pol angleške milje (800 m) dolga proga res tudi za motošport priljubljena, ki je ne premore niti Ljubljana. Po mnenju internacionalca Stariča (»Letečega Kranjca«), bi bilo dirkališče prav pravno za motociklistične tekme med Ljubljano in Zagrebom.

Znano je, da šentjernejčani nikoč ne manjka veselega humorja. O tem se boste prepričali v nedeljo na naših dirkah, ko bomo, kolikor je doslej znanega, prvič javno priznali petelina za svojega simboličnega ptiča. Po osnutku umetnika Pengova je dalo društvo izdelati v žgani glini lične grbe s petelinom, konjem in tremi zvezdami ter lavorjevem vencem kot simbolom zmage. Odslej se ne bomo nič več hudovali, če iz presemnosti zakikrikate tudi sredi našega trga.

Ljubljanci bodo imeli priliko obiskati najlepše dolenjske kraje in naše dirke s Putnikom in izletniškim avtomobilom, ki od-

ide iz Ljubljane ob 7. zjutraj in se vrne ob 24. uri. Cena izleta obenem z vstopnino na dirkališče za zajtrkom in kosilom v št. Jerneju bo 95 din. Pa tudi vlaki imajo iz Novega mesta ugodno zvezo z avtobusi, ki bodo tiste dne vozili po potrebi. Prav tako je poskrbljeno za zveze z brežičje in krške postaje.

Klub „Metla“ Sumljiv gospod

Strica Matica, ki je strokovnjak sploh na vseh področjih, so zadnjič poklicali na pomoč v neki prav zanimivi zadevi. Pri nekem podjetju se je javil gospod, ki bi bil rad dobil službo. Pustil je tam svojo posetnico, toda bil je tako dobro oblečen in se je vedel tako, da so takoj videli, da poklic, ki ga navaja, ne more biti točen.

Stric Matic je prav hitro ugotovil, kaj je ta skrivnostni gospod v resnici in drugi dan so ga že zaprli. Gospoda namreč, ne strica Matica!

A. O. JARAN

delavec

Repnje

Poslajte rešitev, ki naj bo na dopisnici, do petka na uredništvo »Jutra«. Med reševalce bo stric Matic razdelil spet nekaj lepih knjižnih nagrad.

Trije bratje

Njihovo starost je bilo treba uganiti. Močji sta bili dve rešitvi. Da je bil najmlajši brat star 26 let, drugi 36 let, tretji pa 38 let. Tako so imeli vsi skupaj 100 let. Možna pa je tudi rešitev, da je imel najmlajši brat 28% leta, drugi 30% leta in najstarejši 40% leta. Tako imajo vsi trije skupaj spet sto let. Upoštevali smo obe rešitvi, ker se iz pogojev naloge ni dalo jasno razvideti, ali smatramo za prvega brata najstarejšega ali najmlajšega.

Med reševalce je stric Matic razdelil deset knjižnih nagrad. Po žrebu jih dobe:

Franjo Ferjan, Jesenice, Gospodstvo 24, dobi roman »Blagajna velikega vojvode«.

Franc Pirc, Boh. Bistrica 146, dobi roman »Pater Kajtanc«.

Alojzija Terzer, Pevma — Oslavje 93, dobi »Roman treh sroč«.

Ana Urbančič, Gradišče 54, Obrovci, — Šmarje, dobi »Princesko Zvezdano«.

Branko Peterčič, Ljubljana VII, Kav-

škova 26, dobi »Tigrove zobe«.

Anton Dobrila, Hrpelje-Kozina 30, Na-

ša Fajdiga, Hrastnik, Marija Pastorova,

Grbin 42, Litija, Marija Mezgec, Trst, Via

del Pozzo 22 in Slavko Stih, Ljubljana,

Stari trg, pa dobe po eno knjigo revije

»Zivljenje in svet«.

Križanka št. 41

1	2	3	4	5	6
7				8	
	9			10	
11				12	
13		14	15		16
		17			
18	19				20
21				22	

Besede pomenijo:
Vodoravno: 1. slov. reka; 4. del njeve; 7. del voza; 8. pogojnik; 9. slov. literarni zgodovinar; 11. svetopisemski oseba; 12. sibirski reka; 13. slov. letovišče; 15. pišča; 17. tat; 18. mera; 20. mesto v Srbiji; 21. žival; 22. starodavna prireditev.
Navpično: 1. ptica; 2. kvarta; 3. grški slikar; 4. domača žival; 5. sibirski reka; 6. mesto na Rivieri; 9. del pluga; 10. vladarski naslov; 13. možko ime; 14. srbsko žensko ime; 15. kraj iz sv. pisma; 16. del duhovnikovega ornata; 19. bog sonca; 20. pouk.

Rešitev križanke št. 40

Vodoravno: 1. astma; 6. Gangli; 10. morilci; 11. ure; 12. okel; 13. jed; 14. non; 15. evro; 18. Ade; 19. il; 20. amen; 21. Js; 22. Bukovski; 26. ak'; 27. otec; 28. kes; 31. loka; 32. COS; 34. p. s.; 35. neko; 37. iz; 39. atom; 40. Om; 42. relikvija; 46. Junak; 47. Dekan; 48. aj; 50. tris; 51. rt; 53. odkos; 56. Jugoslovani.

Navpično: 1. amonjaki; 2. sokolske čete; 3. tren; 4. mil; 5. al'; 6. Ig; 7. nuj; 8. gred; 9. ledenica; 15. emu; 16. vek; 17. ono; 23. vol; 24. stop; 25. keksi; 29. Sokoli; 30. SKJ; 33. somi; 35. naraščaj; 36. Bojan; 38. Zamojski; 41. mak; 43. kje; 44. Vuk; 45. ina; 48. Aron; 49. trg; 50. tkeg; 52. to; 53. ol; 54. do; 55. sv.

KRATKA NOVELICA

Dva dobra prijatelja sta se poročila hkrati. Medeni tedni še niso minili, ko se je prijatelj B. strastno zaljubil v ženo prijateljca A. Misli je, da je že na ctiu, ko je nekega jutra prejel pismo gospo A., kjer ga prosi še isti večer na sestanek. To pa pod pogojem da ji pokloni prstan, ki ga je videla na njegovi roki. Mladi mož, ki je navedeni prstan dobil nedavno od svoje žene v dar, se je lahko odločil, da ga pokloni gospo A. Zakonolomni zaljubljenec je pa bil zelo iznenaden, ko mu je gospa A. ko je prejela prstan, dejala, da zdaj lahko gre, da ji ni več potreben, ko je dobila zlati obroček, ki ga je njegovi ženi poklonil njen mož...

NAŠEL JE

Dva zakonca sta se sprla. Žena je hrovratno molčala, da se jelo možu že presedati. Da bi prekinil molk, je začel brskati med ženskim perilom in metati stvari naokrog.

— Kje se pa drži, ta spak? se je jezil mož.

— Koga za vraga pa iščeš? je končno vzkliknila žena.

— Našel sem! je dejal mož, pobral perilo in ga spravljal.

— Pa kaj si iskal? je postala radovedna žena.

— Tvoj ženski je mirno odgovorila mož.

JACKSON GREGORY:

HČI SOLNCA

Roman.

»A takšni može so dobri pomočniki!«
Pomočnica sta. Mnogo je bilo, česar nista mogla razumeti v naravi drug drugega, in je tako moralo tudi ostati. Polagoma se je dekletu prikradel drugačen izraz v obraz. Pogled ji je postal mehak in mehen. Globoko je zavzdihnila. Preziral in zmagovalje sta zbežala od nje, kakor da ju je pregnala čarobna palica.

»Zakaj niste, kakršni so drugi može?« je vprašala. Tudi glas ji je drugače zvenel, bil je nežen in vdan.

»Kaj hočete reči?«

»Escobar me je sovražil, a šel bi bil v ogenj zame, če bi bila zahtevala od njega. A li se spominjate pogleda, s katerim me je objemal vsaj prijatelj Barlow še nekaj dni potem za en sam moj nasmehek? Gotovo ste opazili, kako je vame zaljubljen Bruce West. In mnogim, mnogim drugim možem je bilo že prav tako, prijatelj moj. Nihče razen vas še ni odvrnil pogleda od mene. Spet je zavzdihnila. Kopineče, proseče, obetajoče so zrlje vanj njene oči. »In nudila sem vam, nad čimer bi bil vsakdo razen vas iz uma od veselja.«

Gledal ji je v oči; da, govorila je čisto resnico. Vsaj za trenutek se mu je zdela neizpačeno, nepo-

tvorjeno dekle, ki ne zna tajiti svojih misli. Zdenice njenih oči so se blestele nedolžno kakor dve vijolici v marcu. Je bila mar smerom takina — je bil to mar njen pravi obraz? Spet je začutil, kako deluje nanj njena tajna moč, podobna težkemu vonju, in je naglo dejal:

»Dva človeka sva, ki sta si po bistvu povsem različna. Vsek drugih misli in drugih idealov sva.«

»A če bi se jaz spremenila?« je zašepetala Zoraida in tesneje stopila k njemu. »Če bi jaz zavrgla vse svoje sanje in ideale? In še svoje častihlepje povzru? Kaj bi bilo potem, senor Jim Kendrick?«

Zmajal je z glavo.

»Jaz nisem mož za žensko. Saj vendar sami veste. In če bi tudi bil, veste prav tako, da niste po mojem okusu.«

A Zoraida niso popustili živci, samo zdelo se je, kakor da se pogreza v globoko razmišljanje. Bila je videti žalostna in trudna.

»Vaš ženski ideal,« je rekla potem in pristavila samo za šalo: »Je mar podoben Escobarjevi jetnici?«

Pozneje si Kendrick sam ni znal razložiti, kako je moglo to vprašanje zdramiti iz njega tako odločen odgovor.

»Da!« je vzkliknil. »To je dekle, na kakršno se človek lahko zanese in kakršno bi za moža žrtvovalo najboljše, kar premore v sebi!«

Zoraida je bila presenečena in zmedena. Podoba je bila, kakor da ji bodo izstopile oči. Sama ni mogla verjeti. A ko je videla, da je Kendrick le resno govoril, se je spet besnost zdramila v njej. Pestil

so se ji prekrivale na prsih, pogled ji je bil sovražen in trd.

»Torej ta punčka je zakrivila. Ta vas je premamila s svojimi nežnimi očmi! Vi pa, norec, mene puščate zavoljo nje na cedilu! Glas se ji je tresel, vsa je trepetala. Potem se je spet umirila. Na mah je izginila vsa njena mehka ženskost; bila je mrzla ko jeklo. »Namerjala sem jo izpustiti, kakor hitro prispe odkupnina. Od tega trenutka imam drugačne načrte z njo.«

Kendric ji je strmel v obraz.

»Prvič,« je rekel na videz ravnodušno, »streljate daleč preko cilja. Betty Gordon me ni prav nič premamila s svojimi očmi. Nisem zaljubljen vanjo in tudi ne mislim biti. Drugič pa ne razumem, zakaj bi iznenada spreminjali svoje namere, kar se tiče miss Gordon.«

Zoraida se je zasmejala.

»Vsako dekle na njenem mestu bi hotelo ljubimkati z vami,« je odvrnila. »A kar se tiče mojih načrtov, boste morda pričali njih izvedbo. Kaj bi rekli na to, če bi Betty Gordon zaprla z eno svojih najdražjih živali v jekleno kletko?«

Izprva ni razumel. Potem mu je brez besede pogled obvisel na njej. Domislil se je besed, ki mu jih je bila dala v smrtnem strahu rekla Juanita: »Svojem pumi, tej strašni mački, bi me vrgla za igračko!« Odprl je usta, da bi goreče protestiral, a je na tistem le samega sebe ozmerjal za norca in požrl besede vase. Res je Zoraida prezirala zakone, a tudi ta prezir ni mogel biti brez meja, predalec njena okrutnost vendar ni smela. Pa vendar je bil nekam plašen njegov maloverni nasmehek.

»Sme neumnosti se pogovarjate,« je rekel naravnost. »Razen tega vas pričakuje Bruce. Ko mu bo dovolj vroče od vašega pekla, bi rad spregovoril besedo z njim.«

Zoraida je pobledele ko zid.

»Ne vem,« je šepnila s suhimimi ustnami, »ali ne bi bilo najboljšje, da izdam povelje, naj ne pričakate luči jutrišnjega dne!«

»Ne dajte se zadrževati,« je rezko odvrnil. »Jaz sem itak že vsega sit. Le pošljite mi svoje rablje na vrat. Rajši se prebijem kamorkoli, kakor pa da bi gledal tu zvezanih rok, kako zastrupljate duše poštenih ljudi.«

Stopila je k mizi in roko položila na zvonec. Kendrick je mirno gledal za njo. Obstala je in se začudeno zazrla vanj. Iznenada je spustila dvignjeno roko, nenavaden smehljaj ji je zaigral na ustnih.

»Da ste hrabri, Jim Kendrick, sem že vedela,« je rekla. »A naj mar izgubim razum, ker se mi je možki odrekel? Dobro, pa drugi o tem. A treba mi je hrabrih mož, imeti jih moram za to, kar se bo kmalu začelo. Se bo že našla kakšna pot, da vas pridobim na svojo stran.«

Hotela je oditi, ko se je na dvorišču oglašil topot konjskih kopit. Tiho je počakala. Negotovi koraki so se bližali srednjim vratom. Roka je tipala po ključki, vrat so se odprla in vstopil je Twisty Barlow. Roko je nosil v obezi, čelo je imel obvezano, vročično so mu sijale oči. Na pragu je obstal in se zazrl v oba.

»Twisty,« je naglo rekel Kendrick, »ali veš, kdo te je obstrlel?«

Vaš život u knjizi života
POPULARNO IZDANJE

KARMAH
KARMAH UPRAVA ZALEG

Knjiga vsebuje:

1. GRAFOLOGIJO,
2. PSIHOLOGIJO,
3. HIPNOTIZEM,
4. HIROMANTIJO,
5. FRENOLOGIJO,
6. ASTROLOGIJO,
7. SPIRITIZEM,
8. SANJE,
9. 200 FOTOGRAFIJ.

Knjiga je fiskalna v hrvatskem jeziku.
Knjiga se pošlje takoj!
Cena 30.— din.
Denar naj se pošlje na ček. rač. 17.455

Paradižnika
svežega, popolnoma dozorelega, kupi vsako množino
Slamič, Ljubljana

GOZDNI MASKE
17-25 SEPTEMBER 1938

Lepo deželno glavno mesto Štajerske vabi na veliko gospodarsko razstavo, ki vsebuje poljedelstvo, industrijo, obrt in trgovino. Posebne razstave melih žitnih, ribarstva in vrtnarstva. Po večini veselični prostor z raznovrstnimi razstavami in zabavami. Direktor zveze z bratini vladi: Beograd — Zagreb — Maribor — Gradec, Ljubljana — Maribor — Gradec. Pošlila daje potovarna pisarna »Putnik«, Beograd, Zagreb, Ljubljana, Maribor in vse ostale podružnice.

Čitajte in širite
»JUTRO«

„PRI ŽENKOTU“

je nova trgovina stekla, porcelana in kuhinjske posode

Vljudno priporočam c. občinstvu
mojo **izbrano zalogo**

stekla, steklenih servisov, nastavkov in kozarcev, porcelana, jedilni kavni in mocca servisi ter raznovrstno kuhinjsko posodo

IN TO V MOJO NOVO OTVORJENI TRGOVINI

v LJUBLJANI, TYRŠEVA C. 69a

nasproti artiljerijske vojašnice.

Za mnogoštevilčen obisk se cenjenemu občinstvu priporočam.

Cene stalne in smerne!
Postrežba prijazna in solidna!

EVGEN HRIBAR
LJUBLJANA — TYRŠEVA C. 69a

Kliseje
ENO IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
Pr. Petra nasip 23

VSAKI KUPEC
AXO KOLES
je zavarovan proti nesgodam
Din 10.000.—
Oglejte si lepo zalogo modernih, lepo in solidno izdelanih AXO koles pri
H. SUTTNER, Ljubljana, Aleksandrova 6.
Zahtevajte brezplačen centik! Ugodni plačilni pogoji!

Tovarna pletenin
SPREJME TAKOJ izučeno prikojevalko pletilne stroke z nekaj prakse. — Predpogoj energični nastop. Ponudbe je nasloviti na oglasni oddelček »Jutra« pod »Tovarna pletenine«.

Preproge razne vrste kupite najceneje pri
SEVER — Marijin trg 2

Od Vas je odvisno, da imate vedno kot novo sato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni
JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Fahsica — Svetlokalnica

Dežne plašče
balon svila, veterni suknjici, obleke, perilo itd. si nabavite najboljšje in najcenejše pri
Preskerju,
Sv. Petra c. 14.

ZAHTEVATE CENIK GLASBILA
F. SCHNEIDER
ZAGREB
NIKOLICEVA 10.

2951
DRVA PREMOG
IV. SCHUMI
DREVNJAKA CESTA

Parkete
vseh vrst izdeluje in dobavlja po nizki ceni
Leo Paulin
tovarna parket in furnirja, parna žaga.
Pošta: Straža pri Novem mestu.

KLIŠEJE
ENO IN VEČBARVNE
Jugografika
V. PETRA NASIP 23/22

Med mestom in deželo posreduje »Jutrova« mail oglasnik

Vse katranske derivate
Benzol, Toluol, Xylol, olja
za impregniranje, karbofineum, smolo itd.

IZDELUJE IN PRODAJA:
HRVATSKA INDUSTRIJA KATRANA D.D.
ZAGREB, Radnička cesta 29. Tel. 23-255 i 23-256 ZEMUN, Tvrnička ul. 70, tel. 37-317.

Celuloidni ščit,
pri vratnih ključkah vam prihrani večkratno pleskanje. Vrata bodo vedno čista. Dobavlja jih
SEMEČIČ V.
Privoz 13, Ljubljana — tel. 36-92.
Celuloid je na zalogi v vseh barvah. Sprejmejo se dobri akviziterji.

ZAPOMNITE SI!
Najugodnejši nakup manufakture
NA OBROKE!
Vedno najnovejši vzorci! Ogromna izbira! — Obrnite se tozadevno na našo pisarno
NARODNI MAGACIN
SV. PETRA C. 27/1

Oglasi v »Jutru« imajo vedno največji uspeh!

CELO LETO
lahko trajno pripravite
MOŠT (širu)
iz grozdja kakor tudi vse druge sokove
BREZ STROKOVNIH PRIPRAV BREZ IZGUBE ČASA
BREZ KAKRŠNIHKOVA APARATOV
S POMOČJO NIPAKOMBINA A/IL
Odlična iznajdba današnje znanosti! Enostavno! Poceni! Higijenično! Odobreno od ministrstva za poljedelstvo.
Navodila in cenik pošlje brezplačno:
RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ulica 1.

BREZ VODOVODA!
VESELEJE IN VEDROST, ZDRAVJE IN SVEŽOST so prednosti higijenske kopeli.

V MESTIH IN VASEH, KJER NI VODOVODA,
služi izvrstno »FEROLIM«, patentirana avtomatska peč za kopalnice, ki daje hitro (v 25 minutah) in poceni (za 50 para) toplo kopel.
Proizvodi »FEROLIM«, Vinkovci.
Minimalna nabava cena, miksih instalacijskih stroškov.
Prospekte pošlji na željo brezplačno »FEROLIM«, Vinkovci.

LIPSKI JESENSKI SEJEM 1938
ZAOČETEK: 28. AVGUSTA

60% POPUSTA NA NEMSKIH ŽELEZNIČAR, ZNATNI POPUSTI V DRUGIH DRŽAVAH
VSA POJASNILA DAJEJO:
ZVANIČNI BILDO LAJČEVIČKOG SAJMA — BEOGRAD — KNEZ MIHAJLOVA 22/L

IN ČASTNI ZASTOPNIKI:
ING. G. TONNIES, LJUBLJANA, TYRŠEVA 33 — TELEF. 27-62.
IN
JOS. BEZJAK — MARIBOR, GOŠPOSKA ULICA 25. TEL. 20-97.

ZAKLETI GRAD

Tudi profesorji so spoznali, da je treba uničiti vražji aparat.

CENE MALIM OGLASOM

50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kam in kje?

V Radomlje! Zganjanje »Pri kapljah in sladki kapljici Potice, piske, sčuke, sčobe in pete« inčk. 19463-18

Halo

Vsi v restavraciji RAHNEJ Novo došla vina. Dobra jedila. Vabimo! 19528-18

Gostilna Martine

Zg. Siska. — Pristna ljutomerska in dolenska vina. Vsako nedeljo koncerti! 19581-18

Kam?!

Kaj mene vprašati, ker sam dobro vem, da pri Kramarju spetel. Pies in ješ. Dolenska cesta. 19532-18

Danes vsi

k »Jernejcu« Sv. Petra c. 85 v na novo preurejeno gostilno kjer boste postreženi z vsem prvostopenjskim domačim in delničarskim vinom ter z dobro domo kuhinjo po najnižji ceni. 19643-18

Naznanilo!

Ceni občinstvu naznanimo, da danes odpremo staro, znano gostilno kjer boste postreženi z vsem prvostopenjskim domačim in delničarskim vinom ter z dobro domo kuhinjo po najnižji ceni. 19643-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizerko in pomočnika

sprejme za 1. septembra frizer Jernej, Kranj. 19521-1

Prodajalica

za knjigarno in trgovino s papirno dobijo službo. Ponudbe s predložitvijo v event. listi se pošlji na ogl. odd. Jutra pod šifro »Papir 1938«. 19529-1

Vzgojiteljico

in podporo v gospodinjstvu išče k. d. detstva fantku za Grosuplje. Prednost imajo gospodinjice iz boljših rodbin s perfektnim znanjem slovenskega in nemškega jezika in lepim obnašanjem. Ponudbe s predložitvijo na ogl. odd. Jutra pod šifro »Pojena in stalna«. 19348-1

Gospodična

lahko stariša, ašina, s trgovsko posamično prakso ter znanjem kartot. knjižničarstva »Tajorine, stroje pisar, slov., sčobov, in nemščino zmožna v govoru in pisavi, dobijo zaposlitev za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trajna služba«. 19345-1

Cvetličarsko pomočnico

vezalico, sposobno za vsestransko cvetličarsko delo, z dobrimi spretnostmi, po možnosti z znanjem nemškega jezika, potrebuje za 1. ali 15. oktobra cvetličar. s. trgovca Mirko N. Savic, Beograd, Kralja Milana 3. Ponudbe z zahtevno plačo in kvalifikacijami poslati takoj na gornji naslov. 19381-1

Monterja

za centralno kurjavo, samostojnega, sprejemnega, takoj proti dobremu plačilu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19300-1

Vajenca

Krepkega za vodovodno instalacijo in kleparsko obrt iščem. Pisarne ponudbe na naslov Renčel Franc, instalater, Marenberg. 19276-1

Oskrbnika

ki je vešč gostinske obrti. Iščem za planinski dom na Mrzlici. Potrebna je kavičar. Prijava je poslala do 1. septembra t. l. na gošpodarja Doma g. 6. v Ljubljani. 19487-1

Gospodično

vestrarsko usposobljeno za desetletnega fantka. Iščem. Petan, hotel Milinovič, Zagreb. 19455-1

Dobro prodajalico

iščem za veleposred. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samo dobra prodajalica«. 19623-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Vzgojiteljico

z malo materino s perfektnim znanjem francoskega in nemškega jezika, potrebuje za 1. septembra t. l. na gošpodarja Doma g. 6. v Ljubljani. 19487-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Kuharico

s perfektnim znanjem nemškega jezika, dobro usposobljeno za hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena«. 19456-1

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znak! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znakih

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun. Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičočna se malih oglasov, je naslavljaniti na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Banka in hranilnica

D. D.

KRAPINSKE TOPLICE

podruž. v Zagrebu, Martičeva ul. 21.

sprejema vloge na tedenske obroke po zelo ugodnem obrestovanju v zvezi z brezplačnim zavarovanjem.

DAJE POSOJILA

državnim, samoupravnim uradnikom in uslužben-

cem, oficirjem, narednikom, upokojencem, privatnikom itd. — Za podrobne informacije se je obrniti na zastopnika

FRANA KLEMENA, Ljubljana,

Gospodstva cesta 10/III.

all neposredno na zavod.

Osnovana leta 1907.

Banka in hranilnica

D. D.

KRAPINSKE TOPLICE

podruž. v Zagrebu, Martičeva ul. 21.

sprejema vloge na tedenske obroke po zelo ugodnem obrestovanju v zvezi z brezplačnim zavarovanjem.

DAJE POSOJILA

državnim, samoupravnim uradnikom in uslužben-

cem, oficirjem, narednikom, upokojencem, privatnikom itd. — Za podrobne informacije se je obrniti na zastopnika

FRANA KLEMENA, Ljubljana,

Gospodstva cesta 10/III.

all neposredno na zavod.

Osnovana leta 1907.

Banka in hranilnica

D. D.

KRAPINSKE TOPLICE

podruž. v Zagrebu, Martičeva ul. 21.

sprejema vloge na tedenske obroke po zelo ugodnem obrestovanju v zvezi z brezplačnim zavarovanjem.

DAJE POSOJILA

državnim, samoupravnim uradnikom in uslužben-

cem, oficirjem, narednikom, upokojencem, privatnikom itd. — Za podrobne informacije se je obrniti na zastopnika

FRANA KLEMENA, Ljubljana,

Gospodstva cesta 10/III.

all neposredno na zavod.

Osnovana leta 1907.

Banka in hranilnica

D. D.

KRAPINSKE TOPLICE

podruž. v Zagrebu, Martičeva ul. 21.

sprejema vloge na tedenske obroke po zelo ugodnem obrestovanju v zvezi z brezplačnim zavarovanjem.

DAJE POSOJILA

državnim, samoupravnim uradnikom in uslužben-

cem, oficirjem, narednikom, upokojencem, privatnikom itd. — Za podrobne informacije se je obrniti na zastopnika

FRANA KLEMENA, Ljubljana,

Gospodstva cesta 10/III.

all neposredno na zavod.

Osnovana leta 1907.

Banka in hranilnica

D. D.

KRAPINSKE TOPLICE

podruž. v Zagrebu, Martičeva ul. 21.

sprejema vloge na tedenske obroke po zelo ugodnem obrestovanju v zvezi z brezplačnim zavarovanjem.

DAJE POSOJILA

državnim, samoupravnim uradnikom in uslužben-

cem, oficirjem, narednikom, upokojencem, privatnikom itd. — Za podrobne informacije se je obrniti na zastopnika

FRANA KLEMENA, Ljubljana,

Gospodstva cesta 10/III.

all neposredno na zavod.

Osnovana leta 1907.

Banka in hranilnica

D. D.

KRAPINSKE TOPLICE

podruž. v Zagrebu, Martičeva ul. 21.

sprejema vloge na tedenske obroke po zelo ugodnem obrestovanju v zvezi z brezplačnim zavarovanjem.

DAJE POSOJILA

državnim, samoupravnim uradnikom in uslužben-

cem, oficirjem, narednikom, upokojencem, privatnikom itd. — Za podrobne informacije se je obrniti na zastopnika

FRANA KLEMENA, Ljubljana,

Gospodstva cesta 10/III.

all neposredno na zavod.

Osnovana leta 1907.

Banka in hranilnica

D. D.

KRAPINSKE TOPLICE

podruž. v Zagrebu, Martičeva ul. 21.

sprejema vloge na tedenske obroke po zelo ugodnem obrestovanju v zvezi z brezplačnim zavarovanjem.

DAJE POSOJILA

državnim, samoupravnim uradnikom in uslužben-

cem, oficirjem, narednikom, upokojencem, privatnikom itd. — Za podrobne informacije se je obrniti na zastopnika

FRANA KLEMENA, Ljubljana,

Gospodstva cesta 10/III.

all neposredno na zavod.

Osnovana leta 1907.

Banka in hranilnica

Stare moške obleke

perilo, čevlje, pohištvo itd. kupujem — Piste Drame Alojzija, Galusova nabrežje 29, Ljubljana. 19562-7

Moške stare obleke

čevlje, perilo, pohištvo, kupujem. Pridem pogledat na dam. Piste dopanico: Mara Androvič, Galusova nabrežje 27. 19571-7

Sode

vine, rabljene, lesene, — vsako količino, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Sode«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Kupim knjige

za prvi razred realne gimnazije, čiste in cele, zbiranje skupno. Kornić, Prečna ulica 8. 19603-7

Banjo

rabljeno in pripeljano peč, vse dobro ohranjeno za kopalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Banja«. 19631-7

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

POHIŠTVO

za stanovanja, hotela, penzionov, dobavlja. »OPRAVA«. Celovška cesta 50

Spalnica, jedilnica

Spalnica, jedilnica, kuhinje, vse iz trdega lesa, dobro ohranjeno, poceni prodam. Vprašati pri Frano Vehovarju, Celje, Kersnikova 17. 19332-12

Vskokovrstno rabljeno pohištvo

krede, mize, omare, stoli

Posvećajte
svoju
pažnju.

„VIKTORIA“

električni pralni stroj. S tem si odpravite enkrat za vselej vse napore, ki ste jih do sedaj imeli s pranjem v Vaši hiši.

Prati z „VIKTORIA“ aparatom ni le enostavno temveč zabava.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

GUSTAV PUC - LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 9 — TELEFON 26-97

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Automobile

kovarne, osebne in avto buse, dobro ohranjene, vseh jakosti, kupite najceneje pri O. Žuker Krupp zastopstvo. Ljubljana, Tavcarjeva 11. 19600-10

Fiat 503

Roadster, 2-4 seden, v dobri stanju, prodaja se za 3.500. Puthon, Tržič, predilnica. 19225-10

Motorno kolo

Sachs 98 s široko pnevmatikom, sočasno sedenjem, skoraj novo, v odličnem stanju radi bolezni, takoj poceni prodaja. M. Blewiesova 42. III. 19308-10

Chevrolet

kovorni avto v brezhibnem stanju, nosilnost 1 t in pol tone, prodam poceni, zamenjam za večjega. Kranjc, Rajhenburg. 19343-10

Motor 500 OHV

skoro nov a la BMW, prodam za smešno nizko ceno. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »5000«. 19428-10

Avto

manjšo limuzino novejšega tipa kupim. Plačam takoj. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Limuzina«. 19443-10

Herkules motor

poceni prodam. Tržičska 105. 19456-10

Motor

a prikolico kupim, plačam z lesom, trami ali deskami. Dopise pod šifro »Zemena«. 19500-10

Dvosedezni BMW

prodam za 4.555 din. Oglejte se lahko pri Auto Union, J. Loveš, Turska cesta. 19489-10

Motorno kolo

200 do 350 cm. samo vrt 37 ali 38 kpl. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19530-10

Motor

od 97-250 cm. kupim. Ogrdel, kino Kolesarjevo. 19568-10

Tovorni avto

Ford 3-tonski, brezhiben, ugodno prodam. Oglejte se pri Rudolf Zore, Ljubljana, Gledalska ul. 12. 19606-10

Motorno kolo

350 cm poceni prodam. Tržič, Glavni trg 6. 19648-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19542-11

Kolesa

Prilike novega kolesa si oglejte našo za kolo v Novi trgovini na Turski cesti 36. Prvo vrstna kvaliteta, nizke cene. 18747-11

Kolesa

Ivalne stroje in vse pripadajoče dele, provizorni znamk, z večletno garancijo, prodaja TRIGLAV, Resljeva 16. Globoko znižane cene. 19542-11

Kolo

skoraj popolnoma novo — poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19572-11

Damsko kolo

skoro novo, ugodno prodam. Na oglede in v trgovini koles Birke. Mestni trg. 19653-11

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19241-29

Stroj za pletenje

govorice z dvema cilin droma, popolnoma nov, prodam za 2.200 — Reichler, Zagreb, Lopaševa 12a, prizemlje. 19368-29

Istosmerni motor

220-440 V do 8 KW — Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Motor«. 19475-29

Čevljarški stroj

»Paff« malo rabljen prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19436-29

3-4 male mlince

za mletje oljnatih barv, 1 stroj za gnetenje kisa, 1 transmisija, 1 elektromotor, 1 stroj za hlajenje mila (Kühlpresse) kupim. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Stroj«. 19349-29

Elektromotor

Istosmerni, tok 110 voltov, oca 10 kA kupim ter prodam 2 vozila za polnopravni. Pösterlin Fr. Preserje, pošta Radomlje. 19357-29

Mizarski stroj

kombiniran, na vse načine uporabljen, brezhiben, se prodaja za 5000 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19484-29

Mizarske stroje

znamke Kirchner, Lipko (Leipzig) pod novo deklaracijo 700 mm, naravnali stroj 500 mm, trčno žago 800 mm, rezalni stroj, vrtilni stroj, ciklular, in brusilni stroj za nože, vse na krogih in ležajih, pri vsaki stroju elektromotor 110 voltov prodamo kompletno ali posamezno z ali brez motorjev. Vprašati: Rikard Rojko, Zagreb, Vlaske ulica 40. 19476-29

Obri

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19443-10

Steznike

trebušne pasove izdelujem po meri po ameriških in francoskih krojih. Atelje Kranjc Terezija, Ljubljana, Moste, Društvena 23. 19519-30

Koncesijo

za prodajo drog, kemikalij, fotomaterijala itd. oddam v izvrševanje po dogovoru. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Drogenja«. 19574-30

Klobuke

člēt, barva preoblikuje najbolje in najceneje klobučar Bernik, Šiška, Alesčeva. 19637-30

Gradbeno podjetje

novo ustanovljeno, prevzema vse dela, tudi najmanjša po reklamiranih cenah zaradi vpeljav v Ljubljani in na Gorenjskem. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Solidno in strokovnjak«. 19646-30

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19605-16

Kislo zelje, repo

samo, prebrano, vsako meso dobavljiva. Homan, Sv. Petra cesta 81. Telefon 35-39. Ljubljana. Cene konkurenčne. 293-33

Cvetlični med

domači, zdravilni, tudi na cene. I. Menart, Donjača 262-53

Otavio

s 6 jehov, prodam. Poizve se: Turska c. 29, Roic. 19576-33

Sadje

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19605-16

Koroške brusnice

(Preiselberg) dnevno sveže razpila od 5 kg naprej. Zechner Henrik, Lubelice, Koroška. 301-34

Kapital

100.000, 100.000, 100.000 Din za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19605-16

S hrnilnik knjižico

lahko kupite vse vrste pohištva: spalnice, jedilnice, kuhinje, preproste izdelke po ugodni ceni. Erman & Arhar, tovarna pohištva, — St. Vid nad Ljubljano. 304-16

Ureditev dolga

potem sodnih in izvensodnih poravnav. Naslov v konkurenčni zadevi in vseh drugih trgovaških oblikih. Strokovne književne revije. Sestava in izdajatelj. 19241-29

Stroj za pletenje

govorice z dvema cilin droma, popolnoma nov, prodam za 2.200 — Reichler, Zagreb, Lopaševa 12a, prizemlje. 19368-29

Istosmerni motor

220-440 V do 8 KW — Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Motor«. 19475-29

Čevljarški stroj

»Paff« malo rabljen prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19436-29

V Vaši lastni korist

— da si čimprej nabavite čudežni

Mesnico

z inventarjem v Ljubljani, oddam. Poizve se: Bar. Terezija, Zg. Hrušica p. Dobruje. 19650-17

Modni atelje

damsko krojaštvo, oddam pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Modni atelje«. 19654-17

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19349-29

Gostilno in mesnico

na prometnem mestu v Ljubljani, v Zagrebu prodam z vsem inventarjem. I. van Starčević, Nad. L. pom 1, Zagreb. 19344-19

Lesostrugarsko delavnico

oddam in prodam z vsem orodjem in stroji na električni pogon. Poizve se: Ivan Vidmar, Kranj, Jenkova ul. 5. 19352-19

Trgovina z meš. blagom

z 3sobnim stanovanjem in vrtom na delu ob banovinski cesti se odda v najem vseh rešitve. Zaloge majhna. Plačljivo po dogovoru. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Lepe parcele«. 19440-19

Urarska delavnica

kompletna, se prodaja v celoti, s vseh poslovalnicah Jutra. 19466-19

Družabnika

sprejme vpeljana trgovska družba za gradbeni in tehnični material. Potreben kapital od 30.000 naprej. — Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Družabniki«. 19545-16

Trgovsko kompanjono

iščem s sletno prakso v dobrih vpeljanih trgovini v industrijskem kraju okolice Domžal, — 10.000 kavic potrebno. Pismene ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Kompanjono«. 19551-16

HRANILNE KNJIŽICE

redne, vrednostne papirje, valute vnovčujem proti takojšnji gotovini. Obilnost. dovolj. pisarna: RUDOLF ZORE, Ljubljana, Gledalska ul. 12. Telef. 38-10. 19604-16

POSODILA

prekripljen hitro in kulantno brez kakšnega predplačila. Trgovske zadeve zaupajte moji obliži. dovolj. pisarna: RUDOLF ZORE, Ljubljana, Gledalska ul. 12. Telef. 38-10. Znamka Din 3. 19605-16

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19605-16

Hišo z vrtom

ali samo vrt za vrtnarstvo v Šiški ali št. Vidu v vsem vseh poslovalnicah Jutra. 19614-17

Pekarno

stari, vpeljana, dobro oddam v najem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19331-17

Pekarno

s stalnim odjemalcem v najem s 1. IX. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19437-17

Hotel »Triglav«

v Savelju od Savi oddam s 1. januarjem v najem. Trg. Kolodvorom, 18. popolnoma opremljen, sobe za tuje in ležišče, vodovod, avto-garaža in ostalo gospodarsko poslopje, lep senčnat vrt za goste, lep ter velik zelenjavni vrt, vse inventar kompleten, tudi vse kuhinjske pribor. Ponudbe sprejema do 30. septembra 1938. lastnik Karl Zupanc, valjenj min v Savelju. 19439-17

Modno trgovino

ali prazen lokal v večjem kraju vsem v najem. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Pro-metna točka«. 19450-17

Gostilno in trgovino

z vsem inventarjem in blagom, na delu ob banovinski cesti se odda v najem vseh rešitve. Zaloge majhna. Plačljivo po dogovoru. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Lepe parcele«. 19440-19

Parcela na Bledu

za stavbo ob glavni cesti poleg pošte, napredaj. Informacije v apoteki na Bledu. 19021-20

Krasno posestvo

tik farne cerkve napredaj za 105.000. Informacije daj. Zimic, Velenje. 19288-20

Prodaja premoženja

Dne 31. VIII. 1938 se bo prodalo najboljšemu ponudniku v pisarni Rudarskega podjetja v Prevaljah naslednje premoženje: Rudarske pravice, Lesne pravice ob Meži, inventar, tračnice itd. in enonadstropna hiša na Lelaki na hiša pri Franciški rovi. 19469-20

Trgovina

z meš. blagom dobro oddam, na prometnem mestu, oddam v najem. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Igu. Rudolf«. 18806-17

Hiša

eno ali dvonadstropna z vrtom, na delu ob banovinski cesti se odda v najem vseh rešitve. Zaloge majhna. Plačljivo po dogovoru. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Lepe parcele«. 19440-19

Lepo posestvo

četrt ure od trga za približno 16 do 18 komadov goveje živine radi družinskih razmer oddam na prodaj. Informacije se dobe pri Brundula v Guštanju. 19680-20

Vila

enonadstropna s tremi stanovanji, garžo in vrtom v Ljubljani, se takoj in poceni prodaja. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Vila«. 19312-20

Hišo z vrtom

dobro oddam gostilno in lepem prometnem kraju v Ljubljani, na delu ob banovinski cesti se odda v najem vseh rešitve. Zaloge majhna. Plačljivo po dogovoru. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Lepe parcele«. 19440-19

Posestvo

podlehniki pri Polju od 4 oraloj vinogradi, 12 oraloj gozda, 9 oraloj sadonovnika in nlij z novo stanovanjsko hišo s pohištvo ter 2 vinjarji z inventarjem prodam. Ivan Mešič, Zagreb, Tratinška c. 58. 19301-20

Hišico

novo zidano na Gorenjskem, 15 minut od kolodvorov prodam za 9000. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19233-20

Stavbno parcelo

prodam v Rudniku pri Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19360-20

Industrija

odnosno manjši industrijski objekt, rentabilna bi se pod ugodnimi plačilnimi pogoji takoj kupila. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Industrija«. 19350-20

Večje število parcel

kompleksov, posestov, gozdov, trgovskih in p. st. novonastali hiš ter vil, na napredaj gradbeno strokovno izobraženo posredovalec. 19662-20

Kunaver Ludvik

Cesta 29. oktobra 6. Tele. 37-33. Pooblaščen graditelj in sodni centeli za nasvete brezplačno na razpolago. 25-20

Gostilna

z lepim gospodarskim poslopjem v prometnem kraju, na delu ob banovinski cesti se odda v najem vseh rešitve. Zaloge majhna. Plačljivo po dogovoru. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Lepe parcele«. 19440-19

Več krasnih parcel

od 500 kv. m do 1000 kv. m, napredaj, ob banovinski cesti, 2 minuti od mestne meje. V bližini voda za kopanje in pešek za zidavo zastonj. Poizve se pri Ivan Pinač, Tržičska c. 105. 19385-20

4-stanovanjsko hišo v Prevaljah

z lepim vrtom, sadonovnikom in hlevom. Zamenjam za stari objekt, ki bi se lahko uporabil za trgovino. Informacije naj se javi po št. »Zamenja« na oči. odd. Jutra. 19468-20

Stavbno parcelo

majhno, ograjeno blizu trga, na delu ob banovinski cesti se odda v najem vseh rešitve. Zaloge majhna. Plačljivo po dogovoru. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Lepe parcele«. 19440-19

Kmečko posestvo

v višinski legi, okoli 50 ha veliko, oddam za daljšo dobo let v zakup. Reflektant bi moral razpolagati z lastnim inventarjem in živino. Pogoji zelo ugodni. Za daljše informacije se javi pisмено ali ustmeno na Kmetijski družbo, Ljubljana, Novi trg 3. 19556-20

Hišo vilo

2-4 stanovanjsko v Ljubljani ali okolici, kupim na mesečne obroke. Za obremenitev naj se javi po št. »Zamenja« na oči. odd. Jutra. 19468-20

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 19605-16

Brezplačno

dveh sob in kuhinje, Mestni trg 10-II, septembra ali oktobra dobi majhna družina, ki ima visokošolsko ali višješolsko znanje in francosko jezikovno znanje, vzel mesto vzgojitelja vseh učencev. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19237-21

Enosob. stanovanje

oddam pri posteljašiški Glince, mesečno 350. Skrabec, Karlovska 3. 19445-21

Enosob. stanovanje

s kabinetom, solnčno, v centru, oddam starejšim osebam, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Čudno sobo

oddan dvema dijakoma z vsa okirba. Poljska cesta 31. 1933-22

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Po preloženosti ugodni cenai so na razpolago sledeči tovarniški stroji:

Univerzalni reskalni in vrtni stroji

Reskalni stroj z vdelanim motorjem s 3000, 6000 in 9000 obratov na minuto. Poravnalni stroj 500 mm z vdelanim motorjem.

Zahtevajte brezplačne navse in posnabe pri:

Reprezentanci tovarne »EL-HOMAI«, Jozef Slejko, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18, Tel. št. 36-36.

1937-29

STROJE

za izdelavo blazij, paketa, ladjskega poda, univerzalne in najnovejših kombinacij, kompletne naprave za lesne izdelave in mizarske delavnice, nadalje vse stroje orodje, gaterice, krožne in trčne žage, dobavi v brezokupiranih tehničnih dovršenosti in iz garancije prvotnega materiala direktno iz tovarne v kratkem roku.

Zahtevajte brezplačne navse in posnabe pri Reprerentanci tovarne: »E L H O M A I«, Jozef Slejko, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18, Tel. št. 36-36.

1937-29

Lokomobil

25 do 35 ks in 2 kom. Trommel žag v popolnoma brezhibnem stanju kupimo. Ponudbe z opisom in ceno posnabe, Interkom, Zagreb, Masarykova 28, pod K-4510.

1948-29

Stroj za deljenje testa

(stiskalni stroj) malo rabljen, prodam. Tržakša 90.

1933-29

Motor »Presto«

skoraj nov poceni prodam. Tyrševa 71, mlekarna.

1932-29

2-cilindrski Dieselmotor

50 PS, najnovejši tipa, samo eno leto v obratni in enocilindrski Dieselmotor, fabrikat »Grazer Waggonfabrik« 50 PS skoraj nov napravljen. Oglod J. Guešić, Maribor, Tattenbachova 14.

1936-29

Zivali

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Springer španjele

čistokrvne, zelo lepe, 7 tednov stare prodam. Cena in naslov v oglaš. odd. Jutra.

1931-27

15 mes. zajklo

In dva mladiča stara 2 meseca, močnejša spoila čiste belgijske pasme, štaltlo vred prodam. Sušljak Jože, Vodovodna 80.

1938-27

Dražbe

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dražba lesa

Za državna uprava razpisnih gozdov Ljubljana, cesta 29. oktobra št. 24. prodaja na javni dražbi dne 14. septembra 1933 pri občini Sv. Lovrenca na Pohorju iz revirja Plešič: 2.100 plm izdelane smrekove hlodovine in 800 prm izdelanih bukovih drv. Pojasišni, pogojni in ti-kovine se dode pri gornji upravi ter rednem vodstvu razpisnih gozdov v Sv. Lovrencu na Pohorju in šumski upravi v Črni.

1876-32

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opozorilo

V Jutru iz preteklosti ne delje je bil objavljen preklie, ki ga je priobčil železniški strojevodja Anton Ponikvar iz Ljubljane. Iznaka cesta št. 69, in se nanaša na njegovo ženo, nikakor pa ne na istoimenko Ivanka Ponikvar, mesarico v Ljubljani, kar bi kdo mogel sklepati iz tega, ker se piše tudi njen mož Anton Ponikvar.

1923-31

Preklie

Podpisani Lenček Janez, resnik in mesar na Prevojah, obžalujem in preklujem vse žaljivke, ki sem jih napravil Videmsku Jankotu, posestniku in mesarju v Dobu pri Domžalah, izgovoril dne 3. julija 1933 v gostilni Novaka Ivana.

Št. Vidu pri Lukovici, ker so iste neutemeljene in neresnične. Videmsku Jankotu se zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega postopka in mi s tem prihranil na stroških. V Lukovici, dne 17. avgusta 1933. Lenček Janez.

1937-31

Preklie

Preklujem in obžalujem kot neresnično, kar sem govoril žaljivega o g. More Karlu, železničarju v Ljubljani. Ljubljana, dne 3. januarja 1933. Kotnik Peter.

1933-31

Hišnika

privatne, posrednice itd. vsi informatski servisi Ljubljana, Ekonomski ul. 41, poleg palače Ljubljanske dvore.

1948-31

Izjavljamo

da je menica s podpisom Gabrenja Vrtačič, Lelajac pravilno izdana. Interpret, Ljubljana.

1937-31

Dopisi

Vsaka beseda 50 par; davek 3 din; za šifro ali dajanje naslova 5 din; najmanjši znesek 17 din.

36 letni inteligent

šče tovariša enakih let za družbo na blodih. Dopise na oglaš. odd. Jutra pod »Weekend«.

1937-24

»Krasno Mariborčanko«

ki se je preteklo nedelje javila v Jutru preko Zagreba, prozida, da po svoje svoj naslov na podružnico Jutra v Mariboru pod »Iste želje«.

1937-24

Posestnik

z eksistenco, 30leten želi znanja, ločenke niso izključene. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Osamljen«.

1942-24

Kranj 32

V torek dne 23. t. m. v Ljubljani ob 10. uri pred nebotičnikom.

1943-24

Lepo gospodično

sebi enako iščem. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Simpatična«.

1944-24

Gospod

srednjih let, trgovsko naobrazen šče prijatelje blagega značaja. Dopise na oglaš. odd. Jutra pod »Harmonija 513«.

1951-23

Gospodična

simpatična, mlada, želi poznanstva z inteligentnim dobrot situiranim gospodom. Dobro prosim na oglaš. odd. Jutra pod »Pomoče«.

1935-24

Mlajšo prijateljico

diskretno, išče gospod, ki bi jo tudi podpiral. Dopise pod šifro »Zanesljiva« na oglaš. odd. Jutra.

1967-24

Inteligent

na vidnem položaju, se želi znanosti z lepim mladom raditi tragega diskretnega prijatelja. Cenj. ponudbe event. s sliko na oglaš. odd. Jutra pod »Avgust 53«.

1945-24

Gospod

38 let, akad. naobrazen, veleposelnik z lastnim podvetim, dobro situiran, išče vsled pomanjkanja znanja tem potom resnega znanja s premožno čedno damo, ki bi živila na delu. — Neanonimne izse dopise na oglaš. odd. Jutra pod »Začelo«.

18808-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 din; davek 3 din; za dajanje naslova 5 din; najmanjši znesek 20 din.

Slovenec

33letni, ključavničar, na mešan v Srbiji, išče redi takojšnje ženitve zdravo dekle ali vdovo iz delavskih krogov. Prednost imajo sposobne samostojne šivilje in pletilje. Dopise s sliko na oglaš. odd. Jutra pod »Dražba«.

1928-25

Obrtnik in posestnik

želi poročiti gospodično do 34 let lepe preteklosti. Resne ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Srečae«.

1930-25

Posestnik

srednjih let, inteligent, trgovsko naobrazen, išče trgovsko in gostilniško naobrazeno ženo s 150.000 din gotovine proti vključbi na 1 mesec. Samo resne ponudbe s sliko pod »Srečae«.

1938-25

Dinje in lubenice

sveže, dobite najceneje pri Glavnik na Pogorju v trgu pod tržno lopo nasproti vodnjaka.

18307-34

Gospodična

srednjih let, šivilja, s premoženjem, želi znanja v svrhu ženitve s značajnim gospodom. Vdovec ni izključen. Neanonimne dopise na oglaš. odd. Jutra.

1936-25

Inteligentna gospodična

s nekaj gotovine želi znanja s značajnim gospodom v svrhu ženitve. Vdovec ni izključen. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Glasnik«.

1936-25

Samostojna gospodična

umetnica, s pritrpanki, simpatična, izvržbana gospodična, bi ob strani značajnega gospoda, s gurnega položaja, 40 do 45 let, usvarila stalno zakonsko srečo. Le neanonimni odziv pod »Razumevanje 33« na oglaš. odd. Jutra.

19339-25

Slovenec - obrtnik

samostojen, 27 let star, s svojo lastno delavnico, bi poročiti takoj dobi šiviljo ali posteno dekle s nekaj gotovine zaradi povečanja obrata. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Ideal«.

19404-25

Samostojni obrtnik

s lastno hišo, star 34 let, želi poročiti takoj sebi primerno gospodično ali vdovo s doto, posrejo ali obrtjo. Ponudbe s sliko na oglaš. odd. Jutra pod »Primer«.

19457-25

25 letni fant

z nad 20.000 din gotovine želi poročiti dekle enakosti, ki bi imela manjše posestvo ali primerno doto. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod šifro »Hladna jesen«.

19515-25

Mlada dama

inteligentna, čedna, z doto išče zaradi ženitve akademsko izobraženega gospoda. Lahko Nemec, finega vedenja. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod šifro »26«.

19326-25

Z boljšim gospodom

do 50 let starim, želim znanja. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Srečanje«.

19405-25

Osamljenka

simpatična, znanost, nerazvajena, želi spoznat inteligentnega poštenjaka, starega nad 40 let. Ponudbe pod »Ne-sebitno prijateljstvo« na oglaš. odd. Jutra.

19378-25

Ženitve in moštve

posredujemo najresnejše in diskretno. Velika izbira odličnih parij. Gospodične, gospe in gospe, ki niso napravile ženitvega znanstva na počincah, letovanju, v kopališčih, letovščini in na zabavi, naj zahtevajo informativne prospekte za ženitve in moštve proti nakazilu 10 din v znak. REZOR Zagreb, Pošta 3.

19431-25

Inteligentna gospodična

preko 40 let, lepe zunanosti, vajena vseh gospodinskih del, želi radi pomanjkanja znanja, in inteligentnega dobrot situiranega gospoda do 55 let zaradi ženitve spoznat. Resne, neanonimne dopise pod »Idealna bodočnost« na podružnico Jutra Maribor.

19667-25

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Koruzno moko

za žgance, prvotnost, vedno svežo in druge vrste moke nudi trgovina, Zorman, Ljubljana, Stari trg 32, telefon 26-37.

19678-37

Dinje in lubenice

sveže, dobite najceneje pri Glavnik na Pogorju v trgu pod tržno lopo nasproti vodnjaka.

18307-34

Namesto posebnega oznanila.

Zalostnega srca sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je danes ob 3/4 na 13. po kratki in mučni bolezni, previden s svetotajstvi, preminil naš iskreno ljubljani soprog, brat, svak, stric in nečak

mg. ph. Bogo Orožen

lekarnar v Ptuj

Zemeljski ostanki predragega BOGA bodo blagoslovljeni v hiši žalosti v Ptuj v ponedeljek 22. avgusta 1933 ob 14. uri, nato pa prepeljani v Kamnik, kjer bodo položeni isti dan ob 18. uri v rodniško grobnico na Žalah.

PTUJ, dne 20. avgusta 1933.

Mg. ph. NADA OROŽEN, soproga in ostalo sorodstvo

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

Slovaška narodna skupina v Jugoslaviji V Vojvodini in Sremu živi nad 120.000 naprednih in podjetnih Slovkov v bratski slogi s sohrzavljani

Ljubljana, avgusta

Slovaki, ki so te dni izgubili neustrešnega bora za pravice naroda pod nekdajnjim madžarskim nasiljem, predsednika Slovaške ljudske stranke, patra Hlinko, prebivajo izven mej Češkoslovaške še v Ameriki, Rumuniji, na Bolgarskem, Madžarskem, na Dunaju in v Jugoslaviji. Naselili so se v Bački, Banatu in Sremu ter se že zgodaj oprijeli kulturnega napredka. Miro-ljubljen narod je ustanovljal pevske zborove, gradil v svojih naseljih cerkve in šole, med katerimi je l. 1845 otvorena »nedeljska šola« v Petrovcu postala pravo kulturno ognjišče za izobrazbo naših Slovkov. Pod predsedstvom prof. Šafaržika je bilo v Novem Sadu ustanovljeno Slovaško književno društvo, ki je za revolucije 1848-49 razpadlo.

Svoje rodoljubje so pokazali naši Slovaki v tako zvanem kovačičkem procesu, ko je bilo obtoženih 96 slovaških mož in žena »da so s prepevanjem narodnih pesni skrunili madžarsko cerkveno bogoslužje«. Pri volitvah v budimpeštanski sabor l. 1869 so bački Slovaki izbrali za narodnega zastopnika Viliama Pauliny-Totha. Najvažnejši dogodek v političnem življenju naših Slovkov so pa bile volitve l. 1905, ko so združeni z Nemci in Srbi izvolili za svojega po-

Zakaj ne bi tudi Vi snažili Vaše kuhinjske posode, jedilni pribor, štedilnik, kopalno banjo, točilno mizo itd. z našim neprekosljivim domačim čistilom

»SLAVIN«?

Zahtevajte pri svojem trgovcu

»SLAVIN«

Obiščite nas na velesejmu v paviljonu H.

Magister mlajši

z dobro prakso SE IŠČE za oktober ali kasneje. — Ponudbe s sliko na lekarno KURALT, Ljubljana, Gospod-svetska cesta.

Dober emendolski sir

po dnevni ceni ima na razpolago

Mlekarska zadruga: Nova vas — Bloke.

Razstavili bomo blago tudi na jesenskem velesejmu.

RAJKO JUSTIN

NADUČITELJ TER UNIVERZITETNI KUSTOS V POKOJU IN POSESTNIK

Na zadnji poti ga spremimo v ponedeljek, dne 22. avgusta 1933 ob 5. uri popoldne, izpred kapele pri Sv. Križu v Ljubljani na pokopališče istotam.

LJUBLJANA, dne 20. avgusta 1933.

MARIJA, soproga; NADINA, hči; VLADIMIR, CIRIL, SAVO, sinovi; MATILDA, ZOFIJA, KRISTINA, sinahe ter vnuki.

ZAHVALA

Ob težki, prerani izgubi naše nepozabne soproge, hčerke, sestre, snaha, gospe

Ivice Korošec

smo prejeli toliko dokazov sočutja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti.

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini za spremstvo, vsem gg. zdravnikom za njihov trud in vsem, ki so nam ob boleznih in ob smrti požrtvovalno pomagali.

Najiskrenejšo zahvalo izrekamo vsem, ki so jo obsuli s cvetjem, preč. duhovščini in čč. sestram iz Zavoda in vsem drugim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

St. Vid nad Ljubljano, 20. avgusta 1933.

Žalujoči rodbini: KOROŠEC, BROVČ

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

19374-3

ZANESLJIV
VODIC

POZIV

Uprava Zrakoplovnega tehničnega
zavoda v Kraljevu

poziva zainteresirane tvežnike in poedince, ki se bavijo s produkcijo in trgovino tehničnega, kemijskega, gradbenega in drugega materiala, instrumentov in pribora potrebnega za fabricacijo zrakoplovov, da pošljejo po predpisih takšne prošnje zaradi vpisa v register njenih dobaviteljev, ki ga bo uprava tega zavoda uredila.

Prošnje se bodo sprejemale do konca meseca septembra tekočega leta. Iz pisarne Tehničnega odeljenja Zrakopl. tehn. zavoda v Kraljevu, t. br. 3546 od 11. avgusta 1938. leta.

Ingenieur-Schule **Mittweida**
(Deutschland)
STROJNISTVO, GRADNJA AVTOMOBILOV IN AVIJONOV.
ELEKTROTEHNIKA. PROGRAM ZASTONJ.

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!
»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 28.

OSTANKE Štošev za moške
obleke in posamezne
hlače, razne ostanke volnenega blaga za
damske obleke in kostume, za plašče, kakor
tudi vse vrste manufakturno blago razpro-
daja po globoko znižanih cenah pred
vseitvijo v nov lokal trdnja

F. I. GORIČAR — Ljubljana,
SV. PETRA CESTA 28.

MOŠKI NISO

NIČEMERNI

ampak se veseno mo-
rajo briti. Da so do-
bro obriti in da jim
bitje ni neugodno,
sta potrebni dve stvar-
i: WILLIAMS kre-
ma za britje, a po
bitju, da bi osvežili
kožo in ublažili raz-
draženost, povzročeno
z britvijo — AQUA
VELVA. Prodaja se
v vseh boljših stro-
kovnih trgovinah!

Za britje

WILLIAMS

JAMSKI PAZNIK

se sprejme s takojšnjim nastopom, ki mora
biti absolvent rudarske šole, do 30 let sta-
rosti. — Prošnje s prepisi spričeval šolanja
in prakse je nasloviti na Ravnateljstvo
sentjanskega premogovnika AND. JAKIČ
d. d., Krmelj na Dolenjskem. — Plača po
dogovoru, stanovanje, luč in kurjava v
naravi.

Sprejem
inženjerjev

Uprava Vazduhoplovno tehničnega
zavoda v Kraljevu bo sprejela v službo
8 strojnih in 2 elektro-strojnih inžen-
jerja, v svojstvu duševnih delavcev-
dnevničarjev po dnevnicah od 80-120
dinara, s tem, da se bodo kasneje
lahko namestili kot kontraktualni
uračniki z letnim honorarjem od
48.000 din in sicer po natečaju, ki se
bo še objavil.

Pravilno takšne prošnje za spre-
jem je treba vložiti do 15. septembra
t. l. z življenjepisom ter podatki o
dosedanjem delu.

ISCEM za švicarskega klijenta
VEČJE GOZDNO POSESTVO.
jelka, bor, smreka, eventualno tudi
nekaj hrastovine — letni posek od
30.000 do 40.000 pov. metrov. Pisane
ponudbe na advokatsko pisarno
dr. Lavoslav Šik, advokat v Zagrebu,
Amruševa ul. 7.

- ne milostljiva gospa, ni

„prav isto“

Samo Nivea vsebuje
Eucerit, krepčilno sred-
stvo za kožo. Nobeno dru-
go sredstvo za negovanje
kože ni »prav isto«. Nivea
krepi kožno staničje in
zmanjšuje nevarnost
sončnih opeklin. Z Niveo
okrepčana koža porjavi
hitro in enakomerno ter
jo varuje pri nagli ohla-
ditvi pred prehladom.

Iščemo zastopnike

za Kranjsko in Štajersko. — Reflektiramo
samo na agilne in solidne gospode, kateri
v svojih rejnih stalno in redno potujejo.
Izčrpne ponudbe z referencami na »Merima«
Fabrika sapuna, Kruševac.

Sremski mlin Ruma

nudi po najpovoljnejših cenah svoje prvo-
razredne mlevske proizvode iz najrodovit-
nejših krajev Srema.

Stanujoč v Zagrebu

(domačin) ISCEM za Zagreb in ev. za
okolice zastopstvo slovenske tvornice za
provizijo. Razpolagam s 14 slovenskimi
referencami. — Ponudbe pod »Povzirljivo
100« na Publicitas, Zagreb.

Samo 1 Din

Vas stane posamezna številka
»Jutra«, če si list naročite. Vrhu
tega pa imate kot naročnik pravico
do »Jutrovega« nezgodnega zava-
rovanja, po katerem izplača za-
varovalna družba »Jugoslavija«
svojem smrtno ponesrečenemu
naročniku

10.000 Din

Paradižnika

svežega, popolnoma dozorelega, kupi vsako
množino

Slamič, Ljubljana

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

LOKAL V CENTRU

SE TAKOJ ODDA.

Ponudbe na oglasni oddelek »JUTRA« pod »LOKALA«

Inserirajte v »Jutru«!

ZAHVALA

Ob smrti naše nepozabne

MARJANCE

izrekamo vsem, ki so nas ob tej težki izgubi kakorkoli
tolažili in sočustvovali z nami, našo najiskrenejšo
zahvalo.

Beograd, Borovnica, 20. avgusta 1938.

Dr. FRANJO GRUDEN in rodbina.

Vsem, ki so našo najdražjo hčerko in sestro,
gospodično

ROZIKA BEČELOVO

URADNICO TVORNICI ZA DUŠIK D. D. RUSE

spremljati v njen zadnji, tih dom, ji darovali krasno
cvetje, nas pa v neizmerni boli ustmeno ali pisano
tolažili, izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo.

Prav posebno pa se zahvaljujemo domačemu kaplani
preč. gosp. Kolmanu, preč. g. patru Kasjanu iz Mari-
bora, Sokolu-Ruše, cerkvenim pevcom, Prostovoljni
gasilski četi na Smolniku in ravnateljstvu, uradniku
in delavstvu Tvornice za dušik d. d. Ruše.

Zaluje rodbine:

BEČELA, OBROVNIK, KNIFIC in FERLUGA

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali z menoj ob prebriski izgubi
moje edine sestre, gđc.

IVANE MARKOVIČ

trgovke in posestnice

naj bo izrečena moja najpriskrenejša zahvala. Posebno
pa se zahvaljujem domačemu župniku g. Francu Škofu
za ganljiv govor ob odprtem grobu in g. gvardijanu od
Sv. Trojice za častno spremstvo.

Hvala lepa gg. trgovcem iz Ptuja, Maribora in tuka-
šnje okolice, ki so se sestrinega pogreba kljub dežju
udeležili v tako polnem številu.

Bog naj bo plačnik domačemu pevskeemu zboru za
pred hišo in ob grobu zapete žalostinke.

Najlepše se zahvaljujem vsem, ki so obsuli grob
umrle s cvetjem in vsem, ki so jo spremlili na njeni
poslednji poti.

SV. ANTON V SLOV. GOR., dne 19. avgusta 1938.

ZALUJOCI BRAT
FRANCNAJVEČJE LJUDSKO ZAVAROVANJE
V JUGOSLAVIJI

KARITAS

V juliju smo izplačali cele zavarovalne vsote po smrti sledečih zavarovancev:

Klančnik Marjeta, Sv. Danijel št. 71.
Pamec;
Bauman Josip, Sv. Jurij v Slov. gor. 39;
Štefančič Marija, Bizovik 64, p. Hrušica
pri Ljubljani;
Klančnik Marija, Sp. Zreče 30;
Krevi Rudolf, Maribor, Nova vas, Rad-
vanjska 32;
Grasčič Jakob, Trstenik, p. Gornik.
Seničar Marija, Babna gora, Šmarje pri
Jelsah;
Perko Ana, Retje 24, Trbovlje I.
Gubenšek Marija, Hotinja vas 64., Sliv-
nica pri Mariboru;
Ahadič Alojzij, Tržič, Glavni trg 16;
Klofutar Valentin, Tržič, Kovaška 5;
Berlan Urška, Kočevje 109;
Gartner Franc, Zg. Poljskava 37;
Zibret Jože, Doropole 18, Planina pri
Sevnici;
Rihtaršič Mici, Sevlje 19, Selca nad Šk.
Loko;
Peterca Ivan, Dravljje 27, št. Vid nad
Ljubljano;

DVOJNO ZAVAROVALNO VSOTO je izplačala »KARITAS« ob smrti zavarovancev:
Remec Peter, 29-letni delavec, Senčur pri Kranju 140, ker je pri delu
ob Savi padel v vodo in utonil ter
Sinkovec Ivan, rudar, Toplice 110, Zagorje ob Savi, ker se je ponesrečil
v rudniškem rovu in radi poškodbe izkrcvavel.

BREZPLAČNO SOZAVAROVANO VSOTO je »KARITAS« izplačala po smrti
12-letne TEREZIJE, hčerke pri nas zavarovanih staršev Lorbek Andreja in
Antonije, delavcev iz Dev. Marije v Brezju pri Mariboru.

Ker so starši zavarovani pri »KARITAS«, smo izplačali radi smrtne nezgode
otrok DVOJNO BREZPLAČNO SOZAVAROVANO VSOTO sledečim staršem:
Kajzar Matevžu in Mariji, delavcu, Zg. Pirniče pri Medvodah ob smrti
10 letne hčerke MILKE, ker je bila povožena;
Celinšek Juriju in Alojziji, železničarju, Rimske Toplice, ob smrti
14 letnega sina VEKOSLAVA, dijaka, ki je utonil v Savinji;
Brezovar Ivanu in Brigiti, rudarju, Zagorje ob Savi 135; ob smrti
15 letnega sina IVANA, ker je utonil v Savi ter
Stefe Franc in Heleni, delavcu, Orehovlje 6, Kranj, ob smrti 2 letnega
sinčka IVANČKA, kateri je utonil v Kokri.

Jamstvo Din 80.000.000.—

Prospecte ter navodila dobite brezplačno pri naših krajevnih zastopnikih in pri
»KARITAS«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice,
»KARITAS«, Maribor, Orožnova 8

brezplačen paket v igračah
MEINEL-HEROLD
dizajn. radi. tvornice glasbi
MARIBOR št. 101

KLIŠEJE

ENO
VEČBARVNEJUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23STALNA
RAZSTAVA
POHIŠTVA

„BOR“

FRANC KREGAR
& CO.
Vižmarje 57, št. Vid

Cunje

krojaške odredke, stari
papir, tekstilne odpadke,
ovčje volno, govejo dia-
ko (aravo). — Kupi vsa-
ke množine ARBEITER,
Maribor, Dravska ul. 13.

Novi naslovi
Franklinska ul. 2.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre-
tresljivo vest, da je naš ljubljani sin, gospod

MARIJO BOLAFFIO

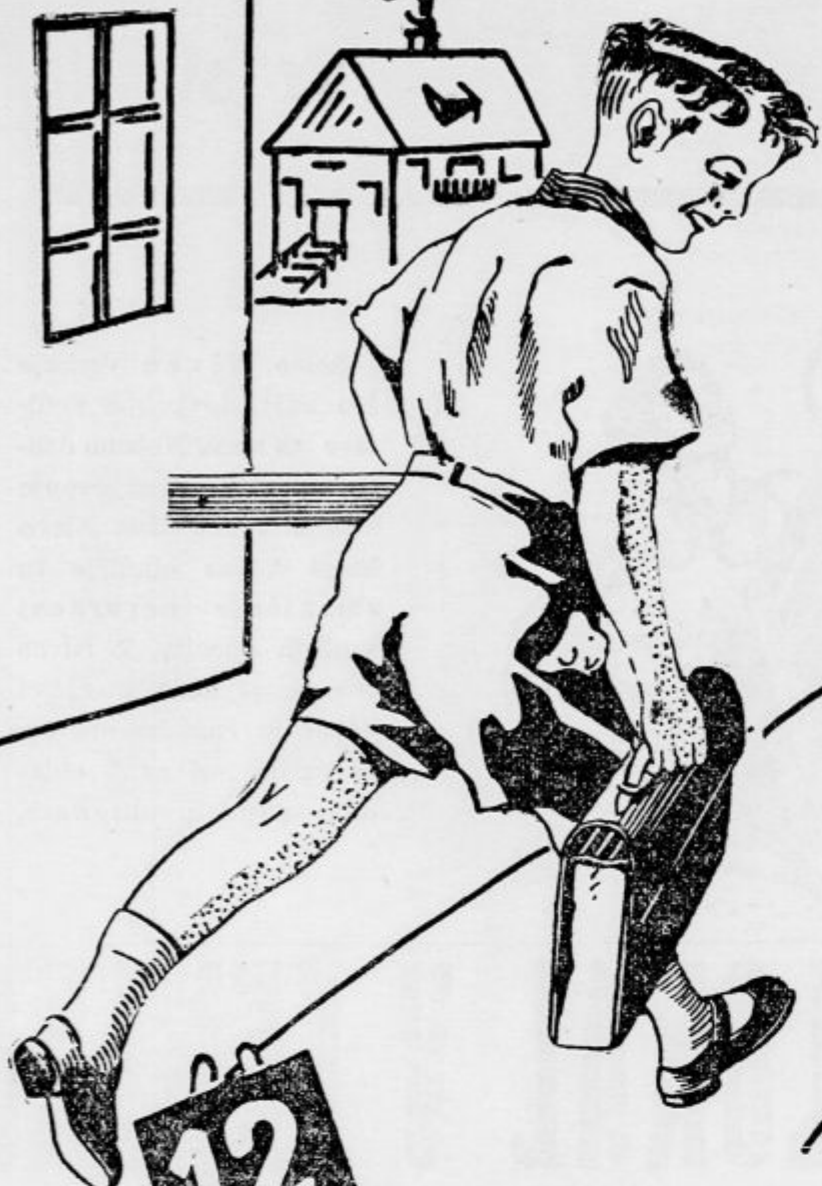
MATURANT

po tragični smrti, v najlepših mladeniških letih, ster 19 let,
dne 19. t. m. popoldne nenadoma preminul.

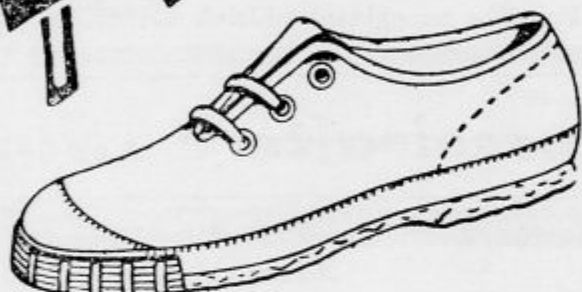
MOŠKANJCI—LJUBLJANA, dne 19. avgusta 1938.

Rodbini BOLAFFIO—PEGAN

Veselo v šolo v novih čevljih **Rata**

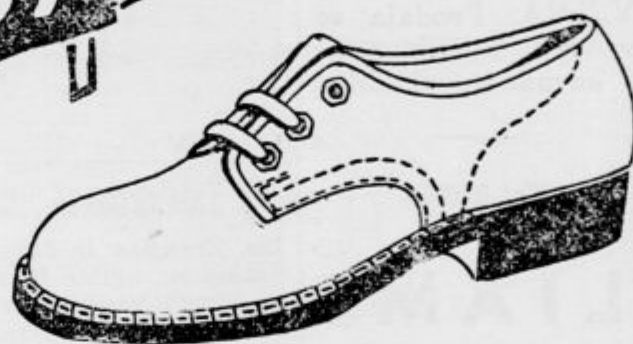
12

45.300 — 2204

Za lepe dneve. Najcenejši in najprimernejši otroški platnени čevlji z gumastim podplatom št. 27—34 din 15.—, št. 35—42 din 19.—, št. 43—46 din 25.—

39

3222 — 48809

Čevlji iz močnega usnja, z neraztrgljivim gumastim podplatom. Najprimernejši živahnim otrokom za šolo in igro.

59

4464 — 7627

Čevlji za deklice iz črnega diptina z okraskom iz laka preko rista.

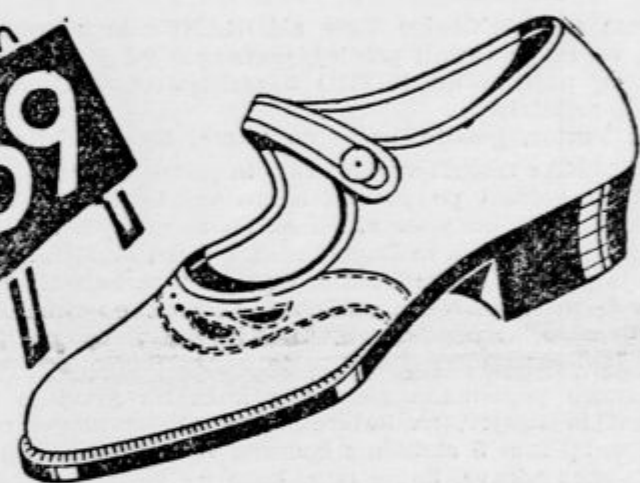
39

3762 — 63801

Visoki čevlji iz močne kravine z neraztrgljivim in nepremočljivim gumastim podplatom. Neobhodno potrebni za šolsko mladino v dežju, blatu in snegu. Od 31—34 din 39.—, od 35—38 din 49.—

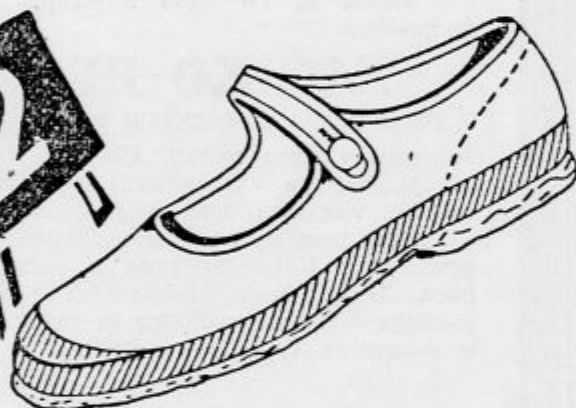
59

4624 — 6424

Dekliški čevlji iz močnega usnja z zaponko in usnjenim podplatom. Najprimernejši za strpac.

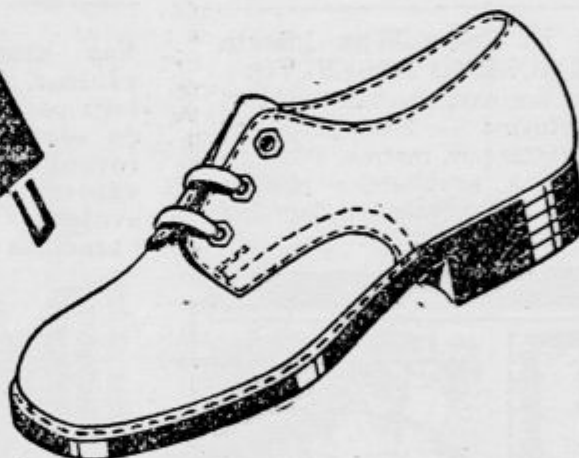
12

45401 — 8801

Otroški platnени čevlji z elastičnim podplatom in zaponko preko rista. Vel. 23—26 din 12.—, vel 27—34 din 15.—

59

6922 — 44600

Okusni otroški čevlji, izdelani iz močnega boksa, z usnjenim podplatom in usnjeno peto. št. 35—38 din 79.—

79

4624 — 44610

Fini dekliski čevlji na zadrge. Pristajajo h kostimu. So posebno pripravljeni za sprehode in krajše izlete, ker so udobni in imajo nizko peto.

19

48322 — 646

Otroški čevlji iz gume, praktični za šolsko mladino, ki ima daleč v šolo, za vaje v šoli in izven nje. Podloženi so s toplo flanelasto podlogo.

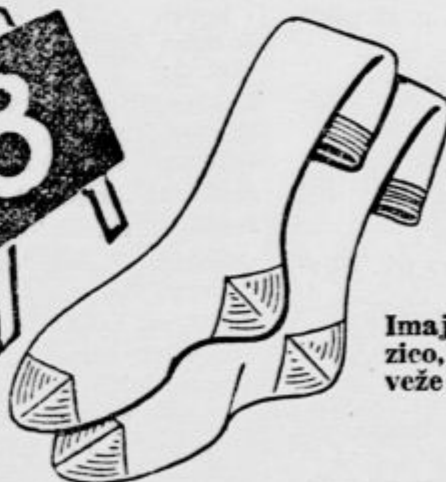
79

1934 — 44652

Lepi otroški čevlji, izdelani iz finega mehkega usnja, z usnjenim podplatom in usnjeno peto.

8

SPORT

8.—, 9.—, 10.—, 12.—. Priljubljene nogavice; otroci jih imajo radi, ker so praktične, mame pa zato, ker ni treba krpati raztrganih kolen. Imajo elastično podvezo, ki dobro drži in ne veže noge.

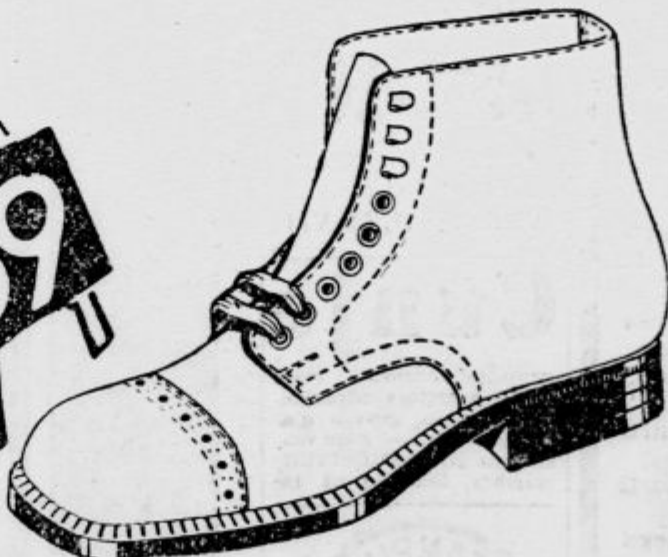
25

2403 — 61000

Najlažji, najtrpežnejši in najprimernejši čevlji za telovadbo in sport. Vel. 35—42 din 29.—

59

6962 — 44622

Močni in trpežni, pa vseeno lahki visoki čevlji za dečke iz mehkega boksa z močnim usnjenim podplatom. Velikost 31—34 din 59.—, 35—38 din 79.—

4

Deran 4.—, 5.—, 6.—, 7.— trpežne bombažne patent nogavice. Pletene iz sukanca stanejo 7.—, 9.—, 10.—, 12.— din.

